

№ 94 (29066) 1 may 2019-cu il, çərşənbə

Gündəlik ictimai-siyasi qəzet

XALQ QƏZETİ

Qəzet 1919-cu ildən nəşr edilir
www.xalqazeti.com

TƏSİSÇİ: AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN İŞLƏR İDARƏSİ VƏ QƏZETİN REDAKSIYA HEYƏTİ

Prezident İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin ilin birinci rübünün yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclası keçirilib

Prezident İlham Əliyevin giriş nitqi

■ **Aprelin 30-da Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2019-cu ilin birinci rübünün sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclası keçirilib. Dövlətimizin başçısı iclasda giriş nitqi söylədi.**

— Bu ilin yanvar ayında 2018-ci ilin yekunlarını müzakirə edərkən mən əminlik ifadə etdim ki, 2019-cu il ölkəmiz üçün uğurlu il olacaq. Biz ötən il keçirilmiş prezident seçkilərindən sonra islahatların yeni mərhələsinə qədəm qoyduq. Prezident seçkiləri arafəsində islahatların anonsu verildi və islahatların məqsədyönlü şəkildə həyata keçirilməsi üçün çox ciddi addımlar atılmışdır, hazırlıq işləri aparılmışdır. Bu ilin birinci rübündə əldə edilmiş sosial və iqtisadi nəticələr göstərir ki, biz düzgün yoldayırıq, islahatlara alternativ yoxdur. Son illər ərzində müxtəlif mərhələlərdə islahatlar aparılıb və bu islahatların nəticəsində ölkəmiz inkişaf edib. Son 15 il ərzində iqtisadi baxımdan dünyada Azərbaycan qədər inkişaf edən ikinci ölkə olmamışdır. Ölkəmizdə çox böyük infrastruktur layihələri icra edildi, insanların rifah halı yaxşılaşdı və respublikamızın gələcək inkişafı üçün möhkəm zəmin yaradılmışdır.

Bildiyiniz kimi, prezident seçkilərindən sonra imzaladığımız ilk fərman şəhid ailələrinin sosial müdafiəsi ilə bağlı idi. Çox ciddi fərman idi və onun icra edilməsi nəticəsində 12 mindən çox şəhid ailəsi dövlət tərəfindən 11 min manat məbləğində vəsait alacaq. Artıq vəsaitin verilməsi prosesi başlamışdır. Əlbəttə ki, islahatların davam etdirilməsi üçün biz çox ciddi işləməliyik, daim inkişafda, axtarışda olmalıyıq. Dünya dəyişir, vəziyyət dəyişir, qarşımızda yeni çağırışlar dayanır. Ona görə biz daim irəliləyən cəhdlərimizə, ölkəmizi necə inkişaf etdirərək və inkişafı dayanıqlı və uzunmüddətli edək.

İlin əvvəlindən Azərbaycan iqtisadiyyatında baş vermiş müsbət dəyişikliklər bizim potensialımızı gücləndirir, əhali tərəfindən yüksək qiymətləndirilir və bizə əlavə maliyyə resursu əldə etmək üçün şərait yaradır. Birinci rübdə büdcə daxilolmaları ciddi şəkildə – 200 milyon manatdan çox artıb. Bunun 150 milyon manatdan çox hissəsini vergi sahəsində, 50 milyon manatdan çox hissəni isə gömrük sahəsində əldə etmişik. Sevincdirici hal ondan ibarətdir ki, vergi orqanları qeyri-neft sektorundan daha çox – 136 milyon manat vergilər toplaya bilmişlər. Bu, islahatların bariz nümunəsidir. Sahibkarlar da bilirlər ki, onlar dövlətin vergisini tam ödəməlidirlər. Şəffaflıq və yeni yanaşma nəticəsində biz birinci rübə böyük məbləğdə əlavə vəsait əldə etdik. Əlbəttə, bu, imkan yaratdı ki, biz bu vəsaiti, ilk növbədə, sosial sahəyə yönəldə bildik.

Son illərdə həm sosial, həm infrastruktur sahələrində, insanların rifah halının yaxşılaşdırılması istiqamətində çox ciddi addımlar atılmışdır. Büdcə daxilolmalarının artımı əminəm ki, ilboyu müşahidə olunacaq. Çünki aparılan islahatlar və yeni yanaşma prinsipləri bunu deməyə əsas verir. Beləliklə, bizdə əlavə maliyyə resursu formalaşacaq.

caqdır.

Iqtisadi və sosial sahədə aparılan siyasət rəqəmlərdə də özünü büruzə verir. Beləliklə, ilin birinci rübündə ümumi daxili məhsul 3 faiz artmışdır. Bu, son bir neçə il ərzində ən yüksək göstəricidir və əminəm ki, ilin sonuna qədər bu rəqəm daha da artacaq. Çünki görülməli işlər bunu deməyə əsas verir. Sənaye istehsalı 4,4 faiz artmışdır. Bu da yaxşı göstəricidir. Amma bundan daha yaxşı göstərici odur ki, qeyri-neft sektorunda sənaye istehsalı 15,6 faiz artmışdır. Bax, gördüyümüz işlərin nəticəsi budur və sənaye istehsalının, xüsusilə qeyri-neft sektorunda sənaye istehsalının artırılması bizim siyasətimizin bariz nümunəsidir. Kənd təsərrüfatı 3,6 faiz, əhalinin gəlirləri isə 5,5 faiz artıb. İnflyasiya aşağı səviyyədədir – 2,1 faiz. Ölkə iqtisadiyyatına 2,8 milyard dollar sərmayə qoyulub. Bu sərmayənin 2 milyardı ölkəmizin qeyri-neft sektoruna yatırılıb. Biz burada da müsbət dinamikanı görürük. Çünki bizim əsas məqsədimiz, əsas vəzifəmiz qeyri-neft sektorunun inkişafıdır. Sərmayənin cəlb edilməsi əlbəttə ki, hər bir ölkə üçün çox önəmli məsələdir, o cümlədən bizim üçün. Əgər əvvəlki illərdə daha çox neft-qaz sektoruna sərmayə qoyuluşu təmin edilirdisə, hazırda biz bunu qeyri-neft sektorunda görürük və bu da aparılan işlərin nəticəsidir. Çünki Azərbaycanda biznes mühiti yaxşılaşır, sərmayə qoyuluşu üçün daha yaxşı şərait yaradılır, həm yerli, həm xarici sərmayələr dövlət tərəfindən lazımi səviyyədə qorunur. Beləliklə, biz xarici və daxili sərmayəni cəlb etməklə ölkəmizi inkişaf etdiririk. Əlbəttə ki, Azərbaycana sərmayə qoyuluşunun perspektivləri üçün aparığımız islahatlar başlıca rol oynayır. Bildiyiniz kimi, Dünya Bankı "Doing Business" hesablarında Azərbaycanı 25-ci yərə layiq görüb. Biz il ərzində 32 pillə irəliləmişik və ən islahatçı 10 ölkə arasında yer almışıq. Əlbəttə, xarici investorlar, eyni zamanda, yerli sahibkarlar bunu görürlər, bilirlər və beləliklə, Azərbaycana sərmayə qoyuluşu prosesi əminəm ki, bundan sonra da təmin ediləcəkdir.

Beləliklə, əsas iqtisadi və sosial göstəricilər müsbətdir, dinamika təmin edilir. Əlavə gəlirlərimiz imkan verir ki, biz sosial məsələlərin həllində daha fəal olaq və daha böyük işlər görək. Bildiyiniz kimi, ilin əvvəlindən çox böyük həcmli sosial paket təqdim edildi, təsdiqləndi, müvafiq fərmanlar imzalandı. Bu prosese hazırlığı biz keçən ildən başlamışdıq və prezident seçkilərindən sonra andığımız mərasimində əslində, görülməli işlərlə bağlı mənim tərəfimdən göstərişlər verildi, yeni yanaşmanın konturları müəyyən edildi. Əlavə maliyyə vəsaiti imkan verir ki, biz sosial sahəni daha da gücləndirək. Minimum əməkhaqqı və minimum pensiyalar təxminən

40 faiz, sosial müavinətlər orta hesabla 2 dəfə, məcburi köçkünlərə verilən müavinət 50 faiz artmışdır, tələbələrin təqaüdü, şəhid ailələrinə, Qarabağ müharibəsi əlillərinə verilən müavinətlər artmışdır. Nəyin hesabına, əlbəttə ki, islahatların hesabına. Ona görə ki, biz daha səmərəli işləyirik, şəffaflığı təmin edirik, biznes mühiti yaxşılaşır. Bu, bizə imkan verir ki, bu məsələləri həll edək.

Digər önəmli məsələ problemlə kreditlərə bağlı idi. Bu məsələ Azərbaycanda ən yüksək səviyyədə həll olundu. Bildiyiniz kimi, bir neçə il bundan əvvəl, neftin qiymətinin kəskin, təqribən 4 dəfə düşməsi nəticəsində neft ixrac edən ölkələr böyük çətinliklərlə üzləşmişlər. O ölkələrdə illi valyuta qiymətdən düşdü, o cümlədən Azərbaycanda. Bu, qaçılmaz hal idi. Ancaq biz qısa müddət ərzində vəziyyəti sabitləşdirdik. 2016-2017-ci illərdə iqtisadi və makroiqtisadi sabitliyin təmin edilməsi üçün addımlar atıldı. Baxmayaraq ki, o illərdə inflyasiya yüksək səviyyədə idi. Ancaq biz vəziyyəti sabitləşdirdik və maliyyə imkanlarımız artıqca, ilk növbədə, vətəndaşları narahat edən bu məsələni həll etdik, özü də ən yüksək səviyyədə. Bir neçə ölkədə bu məsələ ilə bağlı müəyyən addımlar atılmışdır, müqayisə aparmaq istəmirəm. Ancaq deyə bilərəm ki, bu məsələ ən genişmiqyaslı və vətəndaşları təmin edəcək şəkildə, ədalətli şəkildə Azərbaycanda həll

olunub. Nə üçün? Ona görə ki, bizim siyasətimizin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı dayanır. Biz Azərbaycan vətəndaşının rifahı üçün əlimizdən gələni edirik. Beləliklə, 100 minlərlə insanı narahat edən bu məsələ də uğurla həll olundu. Yəni, kompensasiyaların verilməsi prosesi başlamışdır və əminəm ki, qısa müddət ərzində başa çatacaqdır.

Digər məsələ vaxtilə tikilmiş, ancaq istismara qəbul edilməmiş evlərlə bağlı idi. Çoxmənzilli binalarda yaşayan vətəndaşlar əziyyət çəkirdilər, çünki o binalarla bağlı sənədləşmə işləri aparılmamışdır, müəyyən çatışmazlıqlar var idi. Ona görə bu məsələ ilə bağlı da fərman imzalandı və indi komissiya işləyir. Artıq evlərin, mənzillərin sənədləşməsi prosesi başlamışdır. Mən bu yaxınlarda göstəriş vermişdim ki, bu işlər daha da sürətlə getsin və o qüsurlar tezliklə aradan qaldırılsın, bu məsələ də öz həllini tapsın.

Beləliklə, görülməli işlər nəticəsində üç milyon insan imzalanmış fərmanlardan bu və ya digər formada faydalanıb, vətəndaşların maddi vəziyyəti yaxşılaşıb, onları narahat edən problemlər öz həllini tapıb. Gələcəkdə biz bu istiqamətdə addımlarımızı atacağıq. Əminəm ki, qarşıda duran bütün vəzifələr uğurla icra ediləcək. Tam əminlik var. Ölkə uğurla inkişaf edir. Ölkəmizdə sabitlik təmin olunur. Sabitliyin təminatçısı Azərbaycan xalqıdır. Siyasətimizə göstərilən dəstək bizi gücləndirir. Əlbəttə ki, biz daha inamla irəliləyərək, nikbinliklə

gələcəyə baxırıq. Çünki ölkə qarşısında duran bütün vəzifələr icra edilir.

Bu ilin yanvar ayında regional sosial-iqtisadi inkişafına dair dördüncü Dövlət Proqramı qəbul edilmişdir. Bu da çox önəmli hadisədir. Üçüncü proqram uğurla və artıqlaması ilə icra edilmişdir. Üç proqramın icrası nəticəsində ölkəmizdə bir çox önəmli məsələlər öz həllini tapıb, o cümlədən sosial infrastruktur sahəsində. 3200-dən çox məktəb tikilib və təmir edilib. Bizdə məktəb fondu təqribən 5000-ə yaxındır. Onların böyük hissəsi yenidən qurulub və bu proses davam etdirilir. 640-dan çox tibb müəssisəsi tikilib və yenidən qurulub. Demək olar ki, indi bizim bütün şəhərlərimizdə, - bir neçə şəhəri istisna etmək şərtlə, orada da yaxın zamanlarda bu işlər görülməli, - ən müasir avadanlıqlarla təchiz edilmiş xəstəxanalar var. Bakı şəhərində səhiyyə sahəsində çox böyük işlər görülməli, yeni xəstəxanalar, tibb müəssisələri yaradılıb.

İnfrastruktur layihələri ilə bağlı, görün, nə qədər böyük işlər görülməli. Bu gün qazlaşdırmanın səviyyəsinə görə Azərbaycan dünyada lider ölkələrdəndir, qazlaşdırmanın səviyyəsi 95 faizə çatıb. Biz ən ucaq dağ kəndlərinə qaz xətləri çəkdik. Halbuki bu, iqtisadi cəhətdən səmərəsizdir. Biz Azərbaycanda qazın mövcud olan aşağı tarifi ilə o xərcləri heç vaxt qarşılaya bilmərik. Onu da bildirməliyəm ki, Azərbaycanda təbii qazın tarifləri dünya miqyasında ən aşağı səviyyələrdən

birdir, bəzi qonşu ölkələrdən iki-üç dəfə aşağıdır. Qazın olmaması insanları narahat edən məsələ idi. İndi bizim təqribən 3-4 faiz yaşayış məntəqələrimiz var ki, orada qaz yoxdur. Biz o işləri də görəcəyik.

Elektrik enerjisi ilə bağlı qoyulan investisiyalar bizə nəinki özümüzü təmin etməyə, ixrac da etməyə imkan verdi. Vaxt var idi, ölkəmizi qaranlıq bürümüşdü. Vaxt var idi, gecə saat 12-də televizor da söndürülürdü ki, elektrik enerjisinə sərfiyyat azalsın. Biz xaricdən elektrik enerjisini alırdıq və özümüzü güc-bəla ilə təmin edirdik. İndi biz xaricə elektrik enerjisi ixrac edirik. Ölkə daxilində bütün bu işlər görülməli. Yolların çəkilişi – 15 min kilometr avtomobil yolu salınıb. İndi hər il bütün bölgələrdə, bütün rayonlarda, o cümlədən Bakı şəhərində, Bakı qəsəbələrində bu işlər gedir. Bu, həm insanlara rahatlıq verir, həm biznes, həm də fermerlər üçün çox əhəmiyyətlidir. Bunun hər cəhətdən böyük faydası var. Mən bu gün Regional İnkişaf Proqramının ancaq bir hissəsini qeyd edirəm. Bu, doğrudan da böyük bir dönüş, böyük bir irəliləyiş oldu.

Dördüncü proqramın qəbul edilməsi önəmli hadisədir. Dördüncü proqram beş il ərzində icra ediləcək. Bu gün hələ də görə bilmədiyimiz işləri biz növbəti illər ərzində görəcəyik ki, ölkəmiz daha da inamla, uğurla inkişaf etsin.

Bu il iri sənaye müəssisələrinin açılışı olmuşdur. İki böyük zavod – karbamid və yüksək sıxlıqlı polietilen zavodlarının açılışı bizim sənaye potensialımızı böyük dərəcədə gücləndirir. Bu zavodlarda yüzlərlə yeni iş yeri yaradılıb. Orada işləyən vətəndaşlar təlim keçiblər. Onlar bir neçə ölkədə təlim kurslarında olmuşlar. Orada işləyənlərin ekseriyyəti gənc mütəxəssislərdir. Bu, həm yeni texnologiyalardır, həm qeyri-neft sektorunun inkişafıdır, ixrac potensialımızın artırılmasıdır. Bu, bir daha onu göstərir ki, Azərbaycan sənaye istehsalı sahəsində böyük işlər görməyə qadirdir. Əlbəttə ki, sənaye istehsalı növbəti illərdə bizim üçün prioritet məsələlərdən biri olacaq. Əminəm ki, həm yerli, həm də xarici sahibkarlar bu işlərə diqqət göstərəcəklər.

İndi xaricdən investisiya, sərmayə qoymaq istəyənlərin sayı çoxalır. Xarici sahibkarlar müraciet edirlər. Mənim bu yaxınlarda Çin Xalq Respublikasına etdiyim səfər çərçivəsində görüşdüyüm iri şirkətlərin rəhbərlərinin fikri də çox müsbətdir. Onlar da Azərbaycana sərmayə qoymaq üçün indi işlər aparırlar və böyük maraq göstərirlər.

Biz bu ilin əvvəlindən ölkəmizdə bir neçə mötəbər beynəlxalq tədbir keçirmişik. Onların arasında VII Bakı Qlobal Forumunu qeyd etmək istəyirəm. Bu, dünya miqyasında bu gün ən mötəbər forumlardan biridir. Bu forumda 50 ölkəni təmsil edən 500-dən çox qonaq iştirak etmişdir. Onların arasında 50-yə yaxın fəaliyyətdə olan və sabiq dövlət və hökumət başçısı olmuşdur. Forum həm intellektual potensialına, həm də müzakirə olunan məsələlərə görə doğrudan da dünya miqyasında seçilən tədbirlərdən biridir.

Bakıda bizim təşəbbüsümüzle OPEC+ görüşü keçirilmişdir. Bildiyiniz kimi, Azərbaycan nəinki bu

təşəbbüsün iştirakçısıdır, hətta bu təşəbbüsün, – əgər belə demək mümkündürsə, – müəlliflərindən biridir. Çünki OPEC-in baş katibinin Bakıda olan zaman açıqlaması bunu göstərir. Mən bunu özüm heç vaxt demirdim. Ancaq o, bunu rəsmi qaydada bildirdi ki, hələ 2016-cı ildə Davos Ümumdünya İqtisadi Forumunda çıxış edərkən, pəneldə suala cavab verərkən demişdim ki, neftin qiymətinin tənzimlənməsi üçün ən məqbul variant OPEC və iri qeyri-OPEC ölkələrinin birgə fəaliyyətidir. Onlar razılığa gəlməlidirlər ki, neftin qiyməti sabit qalsın. Hasilat aşağı düşməlidir və hər kəs buna əməl etməlidir. Ancaq o halda neftin qiyməti qalxa bilər. Əgər o vaxt neftin qiyməti təqribən 30 dollar ətrafında idisə, bu gün bu, 70 dollar ətrafındadır.

Yeni, burada da Azərbaycan öz töhfəsini verir. Bizim dövlətimizlə OPEC və qeyri-OPEC ölkələrinin görüşü Bakıda keçirilmişdir. Adətən bu görüş OPEC-in mənzil-qərarahında keçirilir, bəzi hallarda başqa ölkələrdə, o cümlədən Bakıda.

Bu il Cənub Qaz Dəhlizinin Məşvərət Şurası ənənəvi olaraq Azərbaycanda keçirildi. Bu görüşün də çox böyük mənası var. Çünki hər il keçirilən bu tədbir həm imkan verir ki, biz görülmüş işlərə nəzər salaq və ən önəmli, görülməli işlər haqqında fikir mübadiləsi aparaq, birgə fəaliyyət planı tərtib edək. Beləliklə, il ərzində biz elə bil ki, özümüz üçün bir iş planı tərtib edirik.

Digər önəmli tədbirlər keçirilmişdir. Bir sözlə, Azərbaycan ilin əvvəlindən bütün sahələrdə uğurla inkişaf edir. Sosial məsələlər arasında, əlbəttə ki, məcburi köçkünlərin problemləri daim diqqət mərkəzindədir. Bu il artıq 810 məcburi köçkün ailəsi yeni müasir qəsəbəyə köçürülüb. Bu proses davam etdiriləcək. Bu, bizim ən prioritet məsələlərimizdən biridir. Bu məsələyə biz daim diqqət göstəririk.

O ki qaldı, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin həllinə, bizim mövqeyimizdə heç bir dəyişiklik yoxdur. Prinsipiial mövqeyimiz ondan ibarətdir ki, bu məsələ ölkəmizin ərazi bütövlüyü çərçivəsində, beynəlxalq təşkilatların qəbul etdikləri qərar və qətnamələr əsasında, Helsinki Yekun Aktına, BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinə uyğun həll olunmalıdır. Başqa yanaşma yoxdur. Azərbaycanın ərazi bütövlüyü heç vaxt danışıqlar mövzusu olmayıb və olmayacaq. Onu da bildirməliyəm ki, danışıqlar formatı dəyişməz olaraq qalır. Baxmayaraq ki, bəzi cəhdlər olub, ancaq bizim fəaliyyətimiz nəticəsində bu cəhdlərin qarşısı alınır. Həmçinin Minsk qrupunun həmsədrləri tərəfindən martın 9-da verilmiş açıqlama ünvanlıdır, birmənalıdır və bir daha onu göstərir ki, münaqişənin iki tərəfi var. Ona görə hesab edirəm ki, bu mövzu artıq öz həllini tapıb. Biz bundan sonra da öz prinsipiial mövqeyimizi qalacağıq, ölkəmizi, ordumuzu gücləndirəcəyik. Bu ilin əvvəlindən bu istiqamətdə də böyük işlər görülməli və görülməli.

(ardı 2-ci səhifədə)

Prezident İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin ilin birinci rübünün yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclası keçirilib

(əvvəl 1-ci səhifədə)

Prezidentin iqtisadi siyasət və sənaye məsələləri üzrə köməkçisi Natiq ƏMİROV çıxış edərək dedi:

– Möhtərəm cənab Prezident!
Hörmətli iclas iştirakçıları!
Əsası xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyev tərəfindən qoyulmuş iqtisadi inkişaf strategiyası 2003-cü ildən etibarən, möhtərəm cənab Prezident, Sizin tərəfinizdən uğurla inkişaf etdirilərək çox böyük nailiyyətlərə imza atılmışdır. Tərəfinizdən hazırlanaraq uğurla həyata keçirilən iqtisadi islahatlar, regionların sosial-iqtisadi inkişaf proqramları və digər cəsarətli addımlar Azərbaycanda nəhəng infrastruktur layihələrinin reallaşmasına, iqtisadiyyatın bütün sahələrinə investisiya qoyuluşlarının əhəmiyyətli dərəcədə artırılmasına gətirib çıxarmış, gələcəkdə turizmin, kənd təsərrüfatının və qeyri-neft sektorunun digər sahələrinin inkişafını təmin edəcək möhkəm təməl bərqərar olmuşdur.

Möhtərəm cənab Prezident, 2014-2015-ci illərdə dünya bazarlarında neftin qiymətinin 4 dəfəyə qədər aşağı düşməsi ilə yaranan dünya iqtisadi böhranı və bu böhrandan ölkəmizin qısa müddətdə çıxaraq iqtisadi artımı yenidən təmin etməsi məhz qurduğunuz o möhkəm təməl sayəsində mümkün olmuşdur. Bu da bir həqiqətdir ki, regionların sosial-iqtisadi inkişaf proqramlarının və çoxsaylı infrastruktur layihələrinin uğurlu icrası olmasaydı, biz bu gün turizmin inkişafından danışa bilməzdik. Vaxtında həyata keçirilmiş nəhəng meliorasiya layihələri olmasaydı, bu gün kənd təsərrüfatının uğurlu inkişafı mümkün olmazdı.

Möhtərəm cənab Prezident, çıxışlarınızın birində qeyd etdiyiniz kimi, 2014-2015-ci illərdə baş verən dünya iqtisadi böhranına görə Siz qeyri-neft sektorunun inkişafının dayanıqlılığını təmin etmək və iqtisadiyyatın neft sektorundan asılılığını minimuma endirmək üçün nəzərdə tutduğunuz tədbirlərin müddətlərinin texninən on il qabaqda çəkməli olduğunu. Lakin həmin dövrə qədər Sizin rəhbərliyiinizlə həyata keçirilmiş layihələr bu mürəkkəb vəziyyəti, vətəndaşların sosial rifahını pozmadan və nəzərdə tutulmuş bütün sosial proqramları icra etmək cəhdlini imkan çevirmək kimi bir bacarıqda biz imza atmağımıza şərait yaratmışdır. Sizin tapşırığınız əsasən başlanılan layihələr də daxil olmaqla, həyata keçirməyi nəzərdə tutduğunuz yeni proqramlar, qeyri-neft sektorunda sənayenin, kənd təsərrüfatının və digər sahələrin inkişafını təmin edəcək dövlət proqramları vahid bir sənədə – milli iqtisadiyyat və iqtisadiyyatın əsas sektorları üzrə Strateji Yol xəritələrində birləşdirilərək 2016-cı ilin dekabr ayında tərəfinizdən müvafiq fərmanla təsdiq edilmişdir. Bu Yol xəritələrinin əsas icrası 2017-2020-ci illər olmaqla, dörd ili əhatə edir və keçən iki il müddətində nəzərdə tutulan tədbirlərin ən azı 50 faizinin icrası nəzərdə tutulmuşdur. Müvafiq sərəncamınızla İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi tərəfindən həyata keçirilən monitorinqin nəticələrinə əsasən, Strateji Yol xəritələrinin ümumi icrası nəzərdə tutulan 50 faizə qarşı 52 faiz təşkil etmişdir ki, bu da icra qrafiki qabaqlamaqla icrannın sürətləndirilməsi anlamına gəlir. Ayrı-ayrı sahələr üzrə icra faizlərinin müxtəlif olmasına baxmayaraq, bütövlükdə nəzərdə tutulan 50 faizlik icra həyata keçmiş və 52 faizlik icra ilə biz bu məqama gəlib çıxmışıq. Ayrı-ayrı qurumların performansına nəzər yetirdikdə isə bütövlükdə bütün qurumlar 50 faiz üçün nəzərdə tutulan həddə gəlib çatmış, lakin Biznes Mühiti və Beynəlxalq Reyting üzrə Komissiya, İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi, Vergilər Nazirliyi, Vətəndaşlara Xidmət və Sosial İnnovasiyalar üzrə Dövlət Agentliyi Strateji Yol xəritələrində onlar üçün müəyyən edilmiş tədbirlərin icrasını demək olar ki, tam şəkildə həyata keçirmişdir.

Möhtərəm cənab Prezident, Strateji Yol xəritələrinin əsas tədbirlərinin təqribən 40 faiz iqtisadiyyat Nazirliyi və Kənd Təsərrüfatı Nazirliyinin payına düşür ki, bu məsələlərə sistemli yanaşılması, çoxsaylı komissiyaların, əlaqələndirici qrupların monitorinq qurumları ilə birgə fəaliyyəti həm hər iki nazirliyin, həm də digər qurumların birgə fəaliyyəti ilə Strateji Yol xəritələrində bu uğura imza atmağa imkan vermişdir. Mən burada xüsusiyyəti Azərbaycan Respublikasının Birinci vitse-prezidenti hörmətli Mehriban xanımın xidmətinə qeyd etmək istədim. Çünki qurumların əlaqələndirilməsi, müxtəlif fikirlərin bir araya gətirilməsi, vahid mövqedən çıxış edərək islahat proqramlarının həyata keçirilməsi istiqamətində Mehriban xanımın əhəmiyyətli dəstəyi xüsusi qeyd olunmalıdır. Strateji Yol xəritələrində tapşırığınız əsasən müəyyən edilmiş tədbirlərin bizi nə verdiyinə baxsaq, ilk növbədə, makroiqtisadi sistemdə pul bazası hədəf götürülməklə makroiqtisadi sabitliyə nail olundu, manatın məzənnəsi sabitləşdirildi, inflyasiya optimal həddə endirildi, strateji valyuta ehtiyatları əhəmiyyətli dərəcədə artıdı. Dövlət Neft Fondunun vəsaitlərindən istifadəyə dair büdcə qaydaları, beynəlxalq aləmdə “qızıl qayda” adlandırılan qaydalar təsdiq edildi. Borc strategiyası, ortamüddətli xərclər çərçivəsi qəbul edildi, fiskal dayanıqlılığın gücləndirilməsi təmin olundu, bank sektorunda əhəmiyyətli islahatlar həyata keçirildi.

Sizin tapşırığınızın əsasən biznes mühitinin daha da yaxşılaşdırılması və sahibkarlar üçün əlverişli biznes mühiti qurulması sahəsində çox ciddi addımlar atılmışdır. Prezident yanında Apellyasiya Şurası yaradıldı, Kiçik və Orta Biznesin İnkişafı Agentliyi təsis olundu, sahibkarların dünya iqtisadi məkanına inteqrasiyasını

təmin etmək məqsədilə “Enterprise Azerbaijan” portalı, “Azeport.az”, rəqəmsal ticarət qovşağı platformaları yaradıldı. İnvestorların maraqlarının qorunması, elektron məhkəmə, biznesə başlama, tikinti icazələri, elektrik şəbəkələrinə qoşulma, maliyyə mənbələrinə çıxış və əmlakın qeydiyyatı, müflisləşmə sahəsində əhəmiyyətli islahat tədbirləri həyata keçirilmişdir. Gömrükdə “yaşıl dəhliz” sistemi, hərtərəfli vergi islahatları, sənaye parkları, sənaye məhəllələri, aqroparklar və texnoparkların fəaliyyət dairəsi genişləndirilməklə sahibkarlara əhəmiyyətli vergi, gömrük və digər güzəştlərin verilməsi təmin edilmişdir. İlk dəfə olaraq dövlət satınalmalarının vahid internet portalı hazırlanmış və bu ildən istifadəyə verilməlidir.

Cənab Prezident, bu dövr ərzində Sizin təşəbbüsünüzə başlanılan və liderliyiinizlə həyata keçirilən meqalayihələr – Cənub Qaz Dəhlizi, Bakı-Tbilisi-Qars, Astara (Azərbaycan)-Astara (İran), SOCAR Polymer, SOCAR Karbamid kimi nəhəng layihələr məhz bu dövrdə sona çatdırılmış və fəaliyyətə başlamaqla Azərbaycan iqtisadiyyatına öz töhfəsini verməyə davam etmişdir. İcbari tibbi sığorta sistemi pilot variantda tətbiq edilmiş, uğurlu nəticələr əsas götürülərək Sizin tərəfinizdən imzalanan müvafiq qanunlarla 2020-ci ildən bütün ölkədə tətbiqi nəzərdə tutulmuşdur. İşsizlikdən Sığorta Fondu yaradılmış, məşğulluq strategiyası qəbul edilmiş, ümumi sosial yardımın əhatə dairəsi genişləndirilmiş və özünüməşğulluq proqramlarının icrasına başlanılmışdır.

Bu ildən başlayaraq, Sizin də qeyd etdiyiniz kimi, şəhid ailələrinə birdəfəlik ödəmə verilməsi, minimum əməkhaqqı, minimum pensiya, tələbələrin təqaüdləri əhəmiyyətli dərəcədə artırılmış, çağırışlar və məcburi köçkünlər də daxil olmaqla, bütün növ müavinətlər 100 faiz həcmində artırılmışdır. Təbii ki, bu göstəricilər iqtisadi göstəricilərdə də öz əksini tapmaya bilməzdi. İllik inflyasiya göstəricisi 2016-cı ildəki 12,4 faizdən 2018-ci ildə 2,3 faizə qədər enmiş, strateji valyuta ehtiyatları 2016-cı ildəki 37,9 milyard dollardan 2019-cu ildə 46,7 milyard dollara qalxmışdır. Büdcə xərcləri 2016-cı ildəki 17 milyard 800 milyon manatdan 2019-cu ildə 25 milyard 200 milyon manata qədər artmışdır. İlk dəfə olaraq qeyri-neft sektoru üzrə mal və xidmətlərin ixracında əhəmiyyətli irəliləyişlərə nail olmuşdur. Bu sahədə, cənab Prezident, Sizin apardığınız islahatlar, bilavasitə rəhbərliyiinizlə həyata keçirilən iqtisadi canlanma təkcə qeyri-neft məhsullarının ixracında bir milyard dollarlıq artımla nəticələnməmişdir. Nominal ümumi daxili məhsulun göstəricisi isə 2015-ci ildəki 54 milyard manatdan 2018-ci ildə demək olar ki, 80 milyard manatadək artmışdır. Təbii ki, cənab Prezident, bütün bu nailiyyətlər, Sizin həyata keçirdiyiniz, nəzərdə tutduğunuz və Azərbaycan xalqının rifahına yönəldilən bu islahatlar beynəlxalq maliyyə qurumları tərəfindən də çox diqqətlə izlənilir, təhlil olunur. Dünya Bankının “Doing Business” hesablarında da Azərbaycan Respublikası 2016-cı ildəki 63-cü yerdən 2019-cu ildə 25-ci yərə yüksəlməyə nail olmuşdur.

Qeyd etdiyim kimi, 2020-ci ilin sonuna qədər Strateji Yol xəritələrinin icrası üçün cəmi 20 ay qalıb və bu 20 ay ərzində, möhtərəm cənab Prezident, Sizin dövlət və hökumət qurumları qarşısında çox mühüm tələbləriniz, tapşırıqlarınız durur. Bu müddət ərzində biznes mühiti və rəqabət məcləsinin qəbulu ən əhəmiyyətli məsələlərdəndir. Sizin tapşırığınızın əsasən bu iki il ərzində rəqabət məcləsinin qəbulu prosesi başa çatmalıdır. Ortamüddətli xərclər çərçivəsinə keçid təmin edilməli, korporativ idarəetmə standartları təsdiq olunmalı, özəl investisiyaların cəlbli artırılmalıdır. Maliyyə dərinliyinin 60 faizə qədər çatdırılması, aqrar sığortanın inkişafı, elektron kənd təsərrüfatı informasiya sisteminin ölkə üzrə tam tətbiqi nəzərdə tutulur. Neft maşınqayırması sahəsində ənənəvi istehsal sahələri bərpa olunmalı, bərbəşə xarici investisiyaların cəlbli üçün tədbirlər görülməlidir. Kiçik və orta sahibkarların ümumi daxili məhsulda payının 15 faizə, qeyri-neft ixracında isə 10 faizə çatması üçün əhəmiyyətli islahat tədbirləri həyata keçirilməlidir. Lisenziya və icazələr portalının tam fəaliyyəti təmin olunmalı, açıq səma sazişləri, yeni xarici aşuğı büdcəli hava nəqliyyatı şirkətlərinin cəlbli istiqamətində tədbirlər görülməlidir. Təhsil sahəsində, xüsusilə peşə təhsili sahəsində islahatlar davam etdirilməlidir.

Sizin tapşırığınızın əsasən, elektrik enerjisi sisteminin modernləşdirilməsi, kommunal xidmətlər sektorunda səmərəliliyin yüksəldilməsi istiqamətində müvafiq qurumlar tərəfindən tədbirlər hazırlanaraq həyata keçirilir. Dövlət satınalmalarının vahid internet portalının bütün dövlət satınalmaları üzrə yeganə satınalma platformasına çevrilməsi ölkədə rəqabət mühitinin formalaşması istiqamətində atılacaq ən mühüm addımlardan biridir. Uzunmüddətli hədəfləri nəzərə alaraq 2020-ci ildən sonrakı dövr üçün təbii ki, Azərbaycan Respublikasının strateji inkişaf proqramları hazırlanmalı və təsdiq edilməlidir. Məqsədmüvafiq hesab etdiyiniz təqdirdə global, regional və yerli

trendlər, çağırışlar, risklər və təhdidlər nəzərə alınmaqla, uzunmüddətli baxışlar yenidən dəqiqləşdirilib, yeni strateji proqram çərçivəsində hazırlanaraq Sizin ali diqqətinizə təqdim edilə bilər.

Möhtərəm cənab Prezident, yuxarıda sadalanan bütün hədəflərə nail olmaq üçün təcərkə hökumətin və dövlət qurumlarının deyil, bütün cəmiyyətin iştirakı vacibdir. Sizin dediyiniz kimi, bu günlərdə Çin Xalq Respublikasına etdiyiniz çox uğurlu səfər bir daha təsdiqlədi ki, dünya liderləri, böyük dövlətlər tərəfindən Azərbaycanın liderinə, eyni zamanda, onun həyata keçirdiyi siyasətə çox böyük diqqət göstərilir. Sizin həyata keçirdiyiniz islahatlar, Sizin həyata keçirdiyiniz siyasət Azərbaycanı bütün bölgədə təhlükəsizlik adası halına gətirməklə gələcək inkişafın qarantı qismində çıxış edir. Ölkədə və xaricdə yaşamasından asılı olmayaraq, hər bir azərbaycanlı, cənab Prezident, Sizin tərəfinizdən başlanılan və uzun illər həyata keçirilən bu islahat proqramlarına dəstək olmalı, cənab Prezidentin və onun siyasəti ətrafında sıx birləşməli, xalqımızın gələcək inkişafı yolunda öz töhfəsini verməlidir. Diqqətinizə görə minnətdaram.

Kənd təsərrüfatı naziri İnam KƏRİMOV çıxış edərək dedi:

– Möhtərəm cənab Prezident!
Ölkədə ərzaq təhlükəsizliyinin təmin olunması, bu məqsədlə torpaq və su resurslarından daha səmərəli istifadə edilməsi, yüksək məhsuldarlığın əldə olunması Zati-alləriniz tərəfindən qarşımıza qoyulmuş əsas vəzifələrdir. Son illərdə Sizin rəhbərliyiinizlə keçirilən davamlı və sistemli islahatlar nəticəsində aqrar məhsulların daxili bazar təminatı və ixrac həcmi artıb, kənd yerlərində məşğulluq və gəlir əldə etmək imkanları xeyli genişlənib.

Qeyd etdiyim kimi, 2020-ci ilin sonuna qədər Strateji Yol xəritələrinin icrası üçün cəmi 20 ay qalıb və bu 20 ay ərzində, möhtərəm cənab Prezident, Sizin dövlət və hökumət qurumları qarşısında çox mühüm tələbləriniz, tapşırıqlarınız durur. Bu müddət ərzində biznes mühiti və rəqabət məcləsinin qəbulu ən əhəmiyyətli məsələlərdəndir. Sizin tapşırığınızın əsasən bu iki il ərzində rəqabət məcləsinin qəbulu prosesi başa çatmalıdır. Ortamüddətli xərclər çərçivəsinə keçid təmin edilməli, korporativ idarəetmə standartları təsdiq olunmalı, özəl investisiyaların cəlbli artırılmalıdır. Maliyyə dərinliyinin 60 faizə qədər çatdırılması, aqrar sığortanın inkişafı, elektron kənd təsərrüfatı informasiya sisteminin ölkə üzrə tam tətbiqi nəzərdə tutulur. Neft maşınqayırması sahəsində ənənəvi istehsal sahələri bərpa olunmalı, bərbəşə xarici investisiyaların cəlbli üçün tədbirlər görülməlidir. Kiçik və orta sahibkarların ümumi daxili məhsulda payının 15 faizə, qeyri-neft ixracında isə 10 faizə çatması üçün əhəmiyyətli islahat tədbirləri həyata keçirilməlidir. Lisenziya və icazələr portalının tam fəaliyyəti təmin olunmalı, açıq səma sazişləri, yeni xarici aşuğı büdcəli hava nəqliyyatı şirkətlərinin cəlbli istiqamətində tədbirlər görülməlidir. Təhsil sahəsində, xüsusilə peşə təhsili sahəsində islahatlar davam etdirilməlidir.

Sizin tapşırığınızın əsasən, elektrik enerjisi sisteminin modernləşdirilməsi, kommunal xidmətlər sektorunda səmərəliliyin yüksəldilməsi istiqamətində müvafiq qurumlar tərəfindən tədbirlər hazırlanaraq həyata keçirilir. Dövlət satınalmalarının vahid internet portalının bütün dövlət satınalmaları üzrə yeganə satınalma platformasına çevrilməsi ölkədə rəqabət mühitinin formalaşması istiqamətində atılacaq ən mühüm addımlardan biridir. Uzunmüddətli hədəfləri nəzərə alaraq 2020-ci ildən sonrakı dövr üçün təbii ki, Azərbaycan Respublikasının strateji inkişaf proqramları hazırlanmalı və təsdiq edilməlidir. Məqsədmüvafiq hesab etdiyiniz təqdirdə global, regional və yerli

səbəb olub.

Fermlərə subsidiyaların və güzəştli kreditlərin verilməsində şəffaflığı və çevikliyi təmin etmək məqsədilə ödənişli Aqrar İnkişaf və Kredit Agentliyi yaradılıb.

Fermlərin qayğı və problemlərini daha yaxından dinləmək üçün bütün rayonlarda və nazirliyin aparatında Fermerlər Şuraları yaradılıb, Aqrar Könüllülər Hərəkatı formalaşdırılıb. Nazirliyin dəstəyi ilə son 6 ay ərzində 11 fermer assosiasiyası yaradılıb.

Möhtərəm cənab Prezident, fermerlərə dövlət dəstəyinin təkmilləşdirilməsi üçün tapşırığınızın əsasən subsidiyaların verilməsinin yeni qaydalarının layihəsi hazırlanıb. Bu gün fermerlərimizi qayğılandıran digər məsələlərdən biri və yüksək diqqətinizə ünvanladığınız çoxsaylı xahişləri, həmçinin kiçikhəcmli kreditlərə çıxışın asanlaşdırılması və təbii hadisələrə qarşı aqrar sığortanın tətbiq edilməsidir. Aqrar sahənin üzlaşdırdığı digər çağırışlar kiçik parsellərə bölünmüş torpaqların sistemləşdirilməsi, şorlaşmış, şorakətləşmiş və əkinə yarasız torpaqların yararlı hala salınması, müasir suvarmanın və təsərrüfatlararası yolların düzgün qurulmasıdır.

Ötən il nazirliyin prioritet vəzifələrindən birini Elektron Kənd Təsərrüfatı Sisteminin yaradılması təşkil edib. Sistemin istifadəyə verilməsi dövlət xidmətləri fermerlər üçün daha əlçatan edəcək, subsidiyaların verilməsində şəffaflığı və çevikliyi təmin edəcək. Növbəti ildən subsidiyalar məhz bu sistem vasitəsilə veriləcək. Elektron sistem fermerləri öz əkinlərinin bazarın tələbinə uyğun düzgün planlaşdırmağa kömək edəcək, həmçinin bazarda məhsullar üzrə tələb-təklifin düzgün proqnozlaşdırılmasını asanlaşdıracaq. Bu günə qədər 100 mindən çox fermer sistemdə qeydiyyatdan keçib.

Kənd təsərrüfatında innovasiyaların tətbiqi, mütləqəqi həllər və texnologiyalardan daha geniş istifadənin təmin olunması da əsas vəzifələrimizdəndir. Bu məqsədlə Aqrar Elm və İnnovasiya Mərkəzi formalaşdırılıb. Həmçinin nazirliyin elmi-tədqiqat institutları araşdırmaçılarının innovativ yeniliklərini fermerlərə ötürülməsi istiqamətində qurulub.

Fermlərin bacarıqlarının artırılması və maarifləndirilməsi üçün xüsusi təlim strategiyası hazırlanıb. Bilavasitə yerlərdə fermerlərə peşəkar təlimlərin və məlumatlandırma tədbirlərinin keçirilməsinə başlanılıb.

Əlverişli agrobiznes mühitinin, fermerlərin yerli və xarici bazarlara çıxış imkanlarının artırılması üçün Sizin müvafiq fərmanınızla Aqrar Tədarük və Təchizat Şirkəti təsis edilib. Şirkət tərəfindən “Kənddən şəhərə” satış platforması yaradılıb, davamlı olaraq müasir yarmarkalar təşkil olunur.

Möhtərəm cənab Prezident, 2019-cu ildə qarşıımızda qoyduğunuz vəzifələri icra etmək və strateji hədəflərə nail olmaq üçün müvafiq tədbirlər görüldü. Cari təsərrüfat ilində 1 milyon 85 min hektar sahədə taxıl ekilib, orta məhsuldarlığın daha yüksək olması gözlənilir. 100 min hektarda pambıq ekilməsi üçün sığın işləri yekunlaşmaq üzrədir və bu il ümumi məhsuldarlığın daha yüksək olması proqnozlaşdırılır. Ötən il xam pambığın alış qiymətinin hər ton üçün 650 manat müəyyən edilməsi pambıq istehsalını fermerlər üçün sərfəli sahəyə çevirib. 800 ton yaş barama istehsalı üçün hazırılıq işləri başa çatdırılıb.

Cari ildə taxıl və pambıq istehsalındakı artımın yalnız məhsuldarlığın yüksəldilməsi hesabına əldə olunması qarşıımızda duran vacib hədəflərdəndir. Həmçinin yeni meyvə bağlarının salınması, o cümlədən fındıq sahələrinin 84 min hektara çatdırılması, badam və qoz bağlarının sahələrinin genişləndirilməsi həllivacib məsələlər kimi qarşıımızda durur. Zeytunçuluq, çayçılıq, çəltikçilik, sitrusçuluq, üzümçülük sahələrinin inkişafının dəstəklənməsi də əsas prioritetlərimizdəndir.

Bu vəzifələrin yüksək səviyyədə icra olunması üçün təminat məsələlərinin həllinə xüsusi diqqət yetirilib. Cari ildə mineral gübrə və pestisidlərlə təminatla bağlı hazırılıq işləri tam yekunlaşıb. Tapşırığınızın əsasən fermerlərin texnika ilə təchiz olunması diqqətə saxlanılıb. Ötən il “Aqrolizinq” tərəfindən 6046 ədəd müasir texnika, o cümlədən 108 ədəd pambıqçılıq və 250 ədəd taxılçılıq kombayn alınıb. Artıq bu ildən fermerlər texnikanı “Aqrolizinq” ASC-dən də deyil, 40 faiz güzəşt və 5 il faizsiz kredit tətbiq edilməklə, istidkləri şirkətdən

ala biləcəklər.

Heyvandarlığın cins tərkibinin yaxşılaşdırılması və xaricdən yüksək genetik potensiala malik heyvanların gətirilməsi tədbirləri də davam etdirilib. Keçən ildən yerli təsərrüfatlardan cins heyvanların alınması mexanizminin tətbiqinə başlanılıb. 2018-ci ildə süni mayalanma yolu ilə alınmış buzovaların sayı əvvəlki ilə müqayisədə 48 faiz artıb. Texnikalarda olduğu kimi, fermerlər damazlıq heyvanları da bu ildən “Aqrolizinq” ASC-dən deyil, 60 faiz güzəşt və 3 il faizsiz kredit tətbiq edilməklə istidkləri şirkətdən ala biləcəklər.

Möhtərəm cənab Prezident. Ölkəmizdə ərzaq təhlükəsizliyinin təmin olunmasına, aqrar sahənin şəxələndirilməsi və dayanıqlı inkişafına, fermerlərin maddi-rifah halının yaxşılaşdırılmasına göstərdiyiniz davamlı diqqət və qayğıya görə kənd zəhmətkeşləri adından Sizə dərin təşəkkürümüzü bildiririk. Sizi bir daha əmin edirik ki, qarşıımızda qoyduğunuz vəzifələri layiqincə yerinə yetirmək üçün bütün say və imkanları səfərbər edəcəyik. Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm!

İcbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyinin İdarə Heyətinin sədri Zaur ƏLİYEV çıxış edərək dedi:

– Möhtərəm cənab Prezident, Zati-alləri!

Sizin diqqət və qayğınızın nəticəsində Azərbaycan səhiyyə sisteminə uğurlu islahatlar aparılmış, tibb müəssisələrinin maddi texniki bazası və kadrl potensialı daima gücləndirilmiş, bütövlükdə səhiyyə sahəsində böyük nailiyyətlər əldə edilmişdir. Görülmüş işlərin davamı kimi icbari tibbi sığortanın tətbiqi Sizin növbəti uğurlu siyasətiniz olaraq, səhiyyə sisteminin daha da sürətlə inkişaf etməsinə öz töhfəsini verəcək.

Bildiyiniz kimi, genişmiqyaslı sosial layihə olan icbari tibbi sığortanın başlıca məqsədləri səhiyyə sisteminin maliyyələşdirilməsini dayanıqlı iqtisadi əsaslarla qurmaq, tibbi xidmətlərin əlçatanlığını təmin etməklə əhalini sağlamlıqla bağlı maliyyə risklərindən qorumaqdır. Ölkədə icbari tibbi sığortanın tətbiqi səhiyyə sahəsinə ayrılan maliyyə vəsaitlərinin daha da səmərəli istifadə edilməsinə və əhalinin tibbi xidmətlərdən istifadə imkanlarının artırılmasına zəmin yaradacaq.

Cənab Prezident, Sizin göstərişinizə uyğun olaraq 2017-ci ilin yanvarından etibarən ölkəmizdə icbari tibbi sığortanın pilot layihə şəklində həyata keçirilməsinə başlanmışdır. Pilot layihə ilə olaraq Mingəçevir şəhəri və Yevlax rayonunun ərazilərini əhatə etmiş, 2018-ci ildən etibarən isə Ağdaş rayonunun ərazisində də tətbiq edilmişdir. Tapşırıqlarınızın icrası məqsədilə pilot layihə çərçivəsində bir sıra mühüm addımlar atılmışdır. Belə ki, əhalisi 340 min nəfər təşkil edən pilot ərazilərdə sığorta olunarl və 30 minə yaxın məcburi köçkün baza zərfi çərçivəsində ödənişsiz tibbi xidmətlərlə təmin edilmiş və əhalinin səhiyyə xərcləri ilə bağlı maliyyə yükü əhəmiyyətli dərəcədə azaldılmışdır. Tibb müəssisələrinin fəaliyyətində məhsuldarlıq artırılaraq tibbi-iqtisadi rentabellik təmin olunmuşdur. Mövcud maddi-texniki baza və kadrl resursları ilə daha çox pasiyentə xidmət göstərilmiş və nəticədə 2018-ci ildə pilot ərazilərdə ambulator-poliklinik gəlişlərin sayı 1,1 milyon olmuş, adam-başına düşən həkimə gəlişlərin sayı 3,2 dəfə təşkil etmişdir. Eve yazılan xəstələrin sayı isə 21 min 454 nəfər olmaqla 2016-cı ildə müqayisədə 11 faiz artmışdır. Bununla yanaşı, icbari tibbi sığortanın tədriji nəticəsində pilot ərazilərdə andanəgəlmə ürək qüsuru ilə doğulan 37 uşaq emaliyyat edilib, onlar əlillikdən xilas edilərək öz sağlamlıqlarına qovuşublar.

Pilot ərazilərdə kəmiyyət göstəricilərinin artması ilə yanaşı, rayon xəstəxanalarında əvvəllər aparılması

mümkün olmayan endoprotezləşmə, TUR, laparoskopik cərrahi müdaxilələr və sair mürəkkəb əməliyyatlar həyata keçirilmişdir. Bu əməliyyatların bilavasitə rayon xəstəxanalarında aparılması əhalinin müasir və keyfiyyətli tibbi xidmətlərə əlçatanlığının təmin olunması istiqamətində atdığımız addımlardan biridir. Kadrl potensialının gücləndirilməsi məqsədilə pilot ərazilərin tibb işçiləri xarici ölkələrdə təlim və təcürbə proqramlarına göndərilmişdir. Eyni zamanda, ölkədə ilkin səhiyyə xidmətinin təkmilləşdirilməsi istiqamətində tədbirlər görülərək Aile Sağlamlıq Mərkəzləri yaradılmışdır.

Pilot layihənin ən mühüm nəticələrindən biri də pilot ərazilərdə fəaliyyət göstərən həkimlərin əməkdaşlarının artırılması və nəticə etibarilə onların maddi rifahının əhəmiyyətli dərəcədə yüksəldilməsi olmuşdur. Belə ki, həkimlərin orta aylıq maaşı 2018-ci ildə ölkə üzrə orta aylıq əməkhaqqının 1,9 mislini təşkil etmişdir. Bununla yanaşı, 2018-ci ildə icbari tibbi sığortanın vəsaitlərinə qənaət edilməsi məqsədilə pilot ərazilərdəki xəstəxanaların fəaliyyətində səmərəliliyin təmin edilməsi, idarəetmənin müasirləşdirilməsi və maddi-texniki bazanın yaxşılaşdırılması istiqamətində də müvafiq işlər görülmüşdür. Tibb müəssisələrinin fəaliyyətinin elektronlaşdırılması tam təmin edilmişdir.

Əhalinin müasirəbətni öyrənmək məqsədilə aparılan sorğularda respondentlərin mütləq əksəriyyəti icbari tibbi sığortanın tətbiq olunmasına dair müsbət fikir bildirmişdir. Mingəçevir şəhəri üzrə bu göstərici 88 faiz, Yevlax rayonu üzrə 79 faiz, Ağdaş rayonu üzrə isə 86 faiz təşkil etmişdir. Agentlik tərəfindən aparılan təhlillərə və beynəlxalq ekspertlərin rəylərinə əsasən pilot layihənin ikillik nəticələrinə görə əminliklə demək olar ki, ölkəmiz icbari tibbi sığortanın tətbiqi və sonrakı inkişafı üçün lazımı şəraitə, zəruri potensial, resurs və imkanlara malikdir.

Cənab Prezident, Sizin siyasi iradənz sayəsində icbari tibbi sığorta sahəsində görülmüş işlərin davamı olaraq “Tibbi sığorta haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa dəyişikliklər layihəsi hazırlanmış və 2018-ci il dekabrın 28-də Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisi tərəfindən qəbul edilmişdir. 2020-ci il yanvarın 1-dən qüvvəyə minəcək qanunda bütün əhaliyə təcili və təxirəsalınmaz tibbi yardım, habelə ilkin səhiyyə xidməti üçün sığorta haqlarının dövlət büdcəsi tərəfindən ödənilməsi göstərilmişdir. Həmçinin ölkə əhalisinin 45 faizini təşkil edən iqtisadi qeyri-fəal əhali, başqa sözlə desək, uşaqlar, tələbələr, pensiyaçılar, sosial müavinət və ümumi sosial məzuniyyətdə olan qadınlar üçün sığorta haqqının dövlət büdcəsi tərəfindən ödənilməsi nəzərdə tutulmuşdur. Bu isə Sizin sosialyönümlü islahatlarınızın və həssas əhali kateqoriyasına göstərdiyiniz yüksək qayğının bariz nümunəsidir. Eyni zamanda, vurğulamaq istədim ki, 2018-ci il dekabrın 20-də 418 nömrəli Fərmanınızla “Tibbi Ərazi Bölmələrinin İdarəetmə Birliyi” publik hüquqi şəxsın yaradılması və dövlət tibb müəssisələrinin TƏBİB-in təbəliyinə verilməsi, dövlət tibb müəssisələrinin elektronlaşdırılması, habelə icbari tibbi sığortanın sonrakı inkişafı ilə bağlı qərarlar qəbul edilib və bundan irəli gələrk Agentlik qarşısında mühüm vəzifələr qoyulmuşdur.

“Tibbi sığorta haqqında” Qanuna edilmiş dəyişikliklərin 2020-ci ildə qüvvəyə minməsinə nəzərə alaraq, ölkənin səhiyyə sisteminin icbari tibbi sığorta təbəliyinə uyğunlaşdırılması ehtiyacı yaranmışdır. Bu məqsədlə tərəfimizdən tibb müəssisələrinin ilkin qiymətləndirilməsi həyata keçirilmiş və nəticədə 2019-cu il üzrə görülməç işlərə dair tədbirlər planı işlənilib hazırlanmışdır. Tədbirlər planına uyğun olaraq tibb müəssisələrinin elektronlaşdırılması ilə bağlı zəruri işlərin görülməsi və informasiya texnologiyalarının geniş tətbiqi nəzərdə tutulur. Bununla yanaşı, tibb müəssisələrinin icbari tibbi sığorta sistemində keçidini təmin etmək məqsədilə tibb işçilərinin biliqlərinin artırılması və bacarıqlarının təkmilləşdirilməsi üçün bir sıra tədbirlərin keçirilməsi planlaşdırılıb.

Eyni zamanda, dövlət tibb müəssisələrində göstərilən tibbi xidmətlərin keyfiyyətinin beynəlxalq standartlara uyğunlaşdırılması məqsədilə Agentlik Səhiyyə Nazirliyi ilə birgə tibb müəssisələri üçün keyfiyyət standartları üzərində işə başlaşıb. 2020-ci il ərzində 20 standartın tətbiqi nəzərdə tutulub. Standartlara uyğun fəaliyyət göstərən tibb müəssisələri Agentlik tərəfindən keyfiyyət indeksinə uyğun əlavə maliyyələşmə imkanı əldə edəcək. Sonrakı illərdə isə keyfiyyət standartlarının sayının 200-ə çatdırılması nəzərdə tutulub.

Əhalinin icbari tibbi sığorta çərçivəsində yararlanla biləcəyi xidmətlərin toplusunu ehtiva edən xidmətlər zərfinin hazırlanması, habelə tibbi xidmətlərin tariflərinin müəyyənəndirilməsi üzərində işlər aparılır. Həmçinin qarşıya qoyulan mühüm vəzifələrdən biri də səhiyyə işçilərinin gəlirlərinin əmək bazarının tələblərinə uyğun tənzimlənməsidir. Hazırda bu istiqamətdə işlər yekunlaşmaq üzrədir və layihələr ən qısa zamanda aidiyyəti üzrə təqdim olunacaq.

Sonda Zati-allərinizi bir daha əmin etmək istədim ki, icbari tibbi sığortanın ölkədə uğurlu tətbiqi üçün icbari Tibbi Sığorta üzrə Dövlət Agentliyi öz potensialını səfərbər edərək, Sizin etirazınızı doğrultmağa çalışacaq. İndi sayı 10 milyon olan əhalimizin icbari tibbi sığortalannması kimi şərəfli missiyan

Prezident İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin ilin birinci rübünün yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclası keçirilib

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin yekun nitqi

(əvvəlki 2-ci səhifədə)

— Bizim islahatlarımız davam edir. Bu gün məruzələrdə səslənən fikirlər deməyə əsas verir ki, islahatlar yaxşı nəticələr verir. Strateji Yol xəritələrinin icrası ilə bağlı məlumat verildi və iki il ərzində yol xəritələrinin icrası 52 faiz təşkil edir. Bu, deməyə əsas verir ki, bu önəmli proqram 2020-ci ilin sonuna qədər icra ediləcək və beləliklə, biz bütün sahələrdə irəliləyişə nail olacağıq. Çünki artıq məruzə edilən məsələlər göstərir ki, hər bir sahə üzrə çox ciddi addımlar atılır. Bütçə gəlirlərimiz artır, makroiqtisadi vəziyyət sabitdir, islahatlar öz nəticəsini verir, biznes mühiti yaxşılaşır. Yeni, biz bütün sahələrdə islahatların uğurlu nəticələrini görürük. Kənd təsərrüfatı sahəsində aparılan islahatlar öz nəticəsini verir, ictimai tibbi sığorta ilə bağlı görülən işlər gözəl nəticə verir. İkinci ildir ki, bu proqram icra edilir və pilot layihələr insanları razı salır, vətəndaşlar razıdır, həkimlərin əməkhaqqı qalxır. Yeni, bu, ciddi addımlardır və göstərir ki, biz hər bir sahədə yeni addımlar atmalıyıq, dünyanın ən müvəffəqi təcrübəsini Azərbaycana gətirməliyik, tətbiq etməliyik və nəticə etibarilə daha da uğurlu inkişaf modeli ortaya qoymalıyıq.

Ümumiyyətlə, deyə bilərəm ki, biz hazırda iqtisadiyyatımızın yeni inkişaf strategiyası üzərində işləyirik, bu proses başlanmışdır. Bu prosesa qabaqcıl beynəlxalq mütəxəssislər, alimlər cəlb ediləcək ki, yeni inkişaf strategiyamız uğurlu olsun və gözəl nəticələrə gətirib çıxarsın. Bu günə qədər görülmüş işlər bunun üçün gözəl zəmin yaratdı. Biz əsas infrastruktur layihələrini icra etdik. Qeyd etdiyim kimi, növbəti beşillik proqram — Regionların sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət Proqramı çərçivəsində bu gün hələ də görə bilmədiyimiz bütün layihələri icra edəcəyik. Bu, möhkəm bir zəmindir. Biz bu zəmin üzərində yeni iqtisadi inkişaf modeli qurmaliyyət və qururuq. Bizdə həm təcrübə, həm də iradə var. Deyə bilərəm ki, aparıcı beynəlxalq maliyyə qurumları bizim bu siyasətimizi dəstəkləyir. Mənim həm Dünya Bankı, Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankı, Asiya İnkişaf Bankı, Avropa İnvestisiya Bankı və digər mötəbər maliyyə qurumlarının rəhbərləri ilə keçirdiyim çoxsaylı görüşlər göstərir ki, aparılan islahatlara bu qurumlar tərəfindən çox böyük dəstək var. Onlar da öz tərəfindən dəstəyini bundan sonra da göstərmək, bu işləri bizimlə birlikdə görmək istəyirlər. Biz də bunu istəyirik və onların təcrübəsi, o qurumlarda fəaliyyət göstərən mütəxəssislər, əlbəttə ki, bu işlərə cəlb olunacaqdır. Beləliklə, biz indiki yol xəritələrinin icrasını uğurla başa vurmalıyıq və 2021-2025-ci illəri əhatə edən yeni proqramı işləyib təqdim etməliyik.

O ki qaldı, digər məsələlərə, ilin sonuna qədər elektrik enerjisi ilə bağlı məsələlərdə prosesi davam etdiriləcək. Mövcud stansiyaların potensialının gücləndirilməsi üçün işlər aparılır. Yenidənqurma, bərpa, modernləşmə işləri nəticəsində bir mövcud stansiyalarda ən azı 400-500 meqavatt əlavə enerji gücü əldə edə bilər. Artıq bütün hesablamalar var və əminəm ki, biz bu işdə uğur qazanacağıq. Beləliklə, hesab edirik ki, ancaq modernləşmə nəticəsində bir böyük yeni stansiya qurulacaq. Əgər biz "Şimal-2" stansiyasının tikintisini də əlavə etsək, - o da təqribən 400-500 meqavatt gücünə malik stansiya olacaq, - bizim enerji potensialımız daha da artacaq və ölkəmizin artan sənaye potensialı, artan əhali ehtalə ki, gələcəkdə də etibarlı qaydada elektrik enerjisi ilə təmin ediləcək.

Giriş sözümdə qeyd etdim ki, qazlaşdırma Azərbaycanda ən yüksək səviyyədədir və bu il də qazlaşdırma ilə bağlı işlər aparılır. Biz imkanlardan maksimum istifadə etməliyik ki, bu gün hələ də qaz almayan qəsəbələrə, kəndlərə qaz xətləri çəkk. Şəhərlərdə bəzi yerlərdə qazın təzyiqi aşağıdır və bu məsələ ilə bağlı müvafiq göstərişlər verildi, işlər görülür ki, əhaliyə keyfiyyətli qaz verilsin. Eyni zamanda, "Azəriqaz" tərəfindən bəzi hallarda əsası olmayan işlərə də son qoyulmalıdır. Çünki mənə məlumata görə, bu qoyulmalıdır. Çünki mənə məlumata görə ki, "Azəriqaz" özü birtərəfli olaraq hansısa qaydalar tətbiq edir və bəzi hallarda insanlar problemlər yaradır. Buna son qoyulmalıdır və burada maksimum şəffaflıq, ədalət olmalıdır. Çünki yerlərdən belə siqnallar gəlir ki, həm sayğaclarla, həm qazın keyfiyyəti ilə bağlı problemlər var, bunlar tamamilə aradan qaldırılmalıdır. Bütün sahələrdə — elektrik enerjisi, içməli su, təbii qazın verilməsi ilə bağlı maksimum şəffaflıq və ədalət olmalıdır.

İçməli su layihələrinin icrası ilə bağlı deyə bilərəm ki, bu günə qədər 38 şəhərdə bu layihələr başa çatıb. Əvvəlki illərdə su ilə təmin edilməyən 38 şəhərə biz təmiz içməli su xətləri çəkdik ki, suyun keyfiyyəti Dünya Səhiyyə Təşkilatının standartlarına uyğundur. Bu ilin sonuna qədər əlavə 5 şəhərdə bu layihələr başa çatmalıdır və 12 şəhərdə işləri davam edir. Növbəti illərdə onlar da başa çatacaq.

Son illərdə meliorativ tədbirlərin həyata keçirilməsi geniş vüsət almışdır. Biz bir neçə il ərzində yüz minlərlə hektar yeni torpağa su xətləri çəkdik. Bu il biz ən azı əlavə 70 min hektara su xətləri çəkib, orada da meliorativ tədbirləri yaxşılaşdıracağıq. Minimum 1000 kilometr avtomobil yolu çəkilmişdir. Minimum ona görə deyirəm ki, biz ilin əvvəlində

bu hədəfi götürmüşdük. Ancaq yerlərdən gələn təkliflər və müraciətlər deməyə əsas verir ki, bu problem hələ də mövcuddur, baxmayaraq ki, 15 min kilometr avtomobil yolu çəkməmiş. Ona görə də həm Bakı şəhərində, həm Bakı qəsəbələrində, — bildiyiniz kimi, indi bu işlər geniş vüsət alıb, — və bölgələrdə əlavə tədbirlər görülməlidir. Bu proses su xətlərinin çəkilişi ilə uzlaşmalıdır. İlk növbədə, kommunikasiyalar, su xətləri çəkilməlidir, ondan sonra yollar. Yeni, biz bu işləri paralel şəkildə görürük.

Mən qeyd etdim ki, Azərbaycan bu gün xarici sərmayələrin qoyuluşu üçün öz imkanlarını təqdim edir və bu, hər bir ölkə üçün çox önəmli məsələdir. Şadam ki, qeyri-neft sektoruna investorlar tərəfindən böyük maraq var. Burada əsas məsələ bürokratik əngəlləri aradan götürməkdir. Biz potensial investoru cəlb etməliyik, investoru axtarmalıyıq, ona sübut etməliyik ki, Azərbaycana sərmayə qoysun. Ancaq bəzi hallarda hansısa yerli və ya xarici şirkət investisiya qoymaq istəyəndə onun qarşısında sünü, bürokratik və digər əngəllər yaradılır. Bu, tamamilə qəbuləlməzdir, buna yol vermək olmaz. İnvestisiyaların cəlb edilməsi hər bir ölkənin iqtisadi inkişafı üçün əsas şərtlərdən biridir. Azərbaycanda dövlət investisiyaları qoyulur və qoyulmalıdır. Ancaq biz çalışmalıyıq ki, özəl sektor daha da böyük həvəsle investisiyalar qoysun. Biz buna nail oluruq və nail olacağıq. Dövlət hər zaman bu sahədə öz dəstəyini göstərəcək.

Bu il məcburi köçkünlər üçün yeni yaşayış binalarının tikintisi nəzərdə tutulur. Bildiyiniz kimi, son illərdə yüzdən çox köçkün şəhərciyi salınıb. Biz 10 ildən çoxdur ki, çadır şəhərciklərini ləğv etdik və məcburi köçkünlərə yaxşı şərait yaratdıq. Ancaq hələ də ağır vəziyyətdə yaşayan köçkünlər var və onların problemlərinin həlli bizim üçün əsas məsələlərdən biridir. Keçən il 6 min köçkün ailəsi üçün yeni müasir evlər tikilib, mənzillər təqdim edilib. İlin əvvəlində təqribən 6 min köçkün ailəsi üçün mənzillərin tikintisi nəzərdə tutuldu, biz bu mənzillərin, evlərin sayını artırıraq. Artıq müvafiq göstərişlər verildi, əlavə vəsait ayrılıb və işlər başlanmışdır. Burada da ədalət əsas prinsip olmalıdır və bu gün bu prinsip təmin edilir.

Bu il şəhid ailələrinə dövlət tərəfindən ən azı 800 mənzil verəcək. Bütlüvkdə, 6500-dən çox şəhid ailəsi dövlət tərəfindən mənzillə təmin olunub. Qarabağ müharibəsi əlillərinə bu il ən azı 600 minik avtomobili verilməkdir. Bu günə qədər 6200 avtomobil verilib. Onu da bildirməliyəm ki, bu həcmdə bu təcrübə ancaq Azərbaycanda mövcuddur. Biz bu işləri ardıcıl şəkildə görürük və görməliyik. Ona görə bizim bu sahədəki siyasət bir daha onu göstərir ki, siyasətimizin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı dayanır. Biz ağır, çətin vəziyyətdə yaşayan insanlara mütləq kömək etməliyik və edirik. Qeyd etdiyim rəqəmlər bunun ayıni sübutudur.

İşlərinin yaradılması Azərbaycanda daimi proses olmalıdır. Son 15 il ərzində 2 milyon iş yeri yaradılmışdır. Ancaq, eyni zamanda, bu müddət ərzində əhali 1,7 milyon artmışdır. Bu, çox müsbət haldır. Bildiyiniz kimi, bu il 10 milyonuncu vətəndaş dünyaya gəlib. Artıq biz 10 milyoncu, Bu, tarixi nailiyyətdir. Əlbəttə ki, bu, ölkəmizi gücləndirir, potensialımızı artırır. Ancaq, eyni zamanda, artan əhali infrastruktur layihələrinin, işlərinin yaradılması üçün əsas şərtlərdir. Çünki uşaq bağçaları, məktəblər tikilməlidir, infrastruktur layihələri icra edilməlidir. Sovet vaxtında yaradılmış infrastruktur ovaxtı əhaliyə hesablanmışdı. İndi Bakı şəhəri böyüyüb, əhali artıb, rayonlarda da əhali artıb. Ona görə bu məsələyə biz daim diqqət göstərməliyik. Məsələn, bir çox infrastruktur layihələri, o cümlədən içməli su layihələri artan əhalini nəzərə almaq şərtlə 2030-cu ilə

qədər hesablanıb.

Yenə də deyirəm, iş yerlərinin yaradılması üçün sərmayə qoyuluşu əsas vəzifədir. Dövlət tərəfindən yaradılan iş yerləri, sadəcə olaraq, sosial xarakter alır. Biz bunu edirik və edəcəyik. Ancaq bu missiyanı özəl sektor sərmayə qoyuluşu hesabına öz üzünə götürməlidir. Sərmayə qoyuluşu olmasa iş yerləri necə yaradıla bilər? Dövlət daim iş yerlərini yarada bilməz. Biz, sadəcə olaraq, işsizliyin azaldılması üçün bu işləri görürük. Bildirməliyəm ki, bu il 40 min ödənişli ictimai iş yeri açılır. Mənə verilən məlumata görə, artıq 35 min insan bu il ödənişli ictimai işlərlə təmin edilib. Bu, yenə də deyirəm, sosial təşəbbüsdür, sosial dəstəkdir. Ancaq özəl sektor, ilk növbədə, sərmayə qoymalıdır, iş yerləri yaratmalıdır və rəqəbatqabiliyyətli məhsul istehsal etməlidir.

İş yerlərinin yaradılması üçün, əlbəttə ki, vacib amillərdən, vasitələrdən biri özünüməşğulluq proqramıdır. Biz buna da başlamışıq. Bu proqram çox böyük rəğbət qazanıb. Biz hər il özünüməşğulluq proqramı çərçivəsində təqribən 7 minə yaxın insanı işə cəlb etmək fikrindəyik. Ancaq yerlərdən gələn sifarişlər qat-qat çoxdur. Bunu biz nəzərə almalıyıq və öz planımızda düzəlişlər etməliyik. Bu, əlbəttə ki, təkcə maliyyə vəsaiti tələb edən məsələ deyil, burada bir çox texniki məsələlər, vasitələrin alınması var, ondan sonra, nəzarət mexanizmi tətbiq edilməlidir. Bəzən müəyyən vəsaitlər vətəndaşlara verildəndən sonra bəzi vətəndaşlar o vasitələrdən səmərəli şəkildə istifadə edə bilmirlər və bu imkanı əldən verirlər. Ona görə burada, əlbəttə ki, dövlət tərəfindən həm tövsiyə verilməlidir, — mən bilərəm ki, treninqlər də keçirilir, — eyni zamanda, nəzarət də kifayət qədər güclü olmalıdır. Azərbaycanda özünüməşğulluq proqramının həm məşğulluq, həm iqtisadi inkişaf, həm də istehsal baxımından çox böyük gələcəyi var. Onu da bildirməliyəm ki, aparıcı beynəlxalq maliyyə qurumlarının, misal üçün, Dünya Bankının, digər bankların rəhbərləri ilə görüşlər əsasında bu məsələni də mən qaldırmışdım və onlarda da buna böyük maraq var. Biz onları cəlb etməliyik. Bizim indiki maliyyə imkanlarımız var. Ancaq təcrübə baxımından, onlarda olan təcrübə bizdə yoxdur. Çünki biz bu işə təzə başlamışıq, onlar isə dünyanın müxtəlif yerlərində bu proqramı təşviq edirlər. Ona görə özünüməşğulluq proqramına daim diqqət göstərməliyik. Mən bu mövzu ilə bağlı dəfələrlə öz fikirlərimi bildirmişəm. Məhz ona görə ki, bu, çox vacib məsələdir.

Qeyd etdiyim kimi, bu il maaşlar, pensiyalar artırıldı və bu proses davam etdiriləcək. Mən bildirmişəm, biz bu məsələni daim diqqətdə saxlayacağıq. Qeyd etdim ki, son 15 il ərzində maaşlar və pensiyalar dəfələrlə artıb. Ancaq bu, bizi tam qane edə bilməz. Ona görə, bundan sonra da minimum əməkhaqqı, minimum pensiya və digər sosial müavinətlərin artırılması nəzərdə tutulur. İmkan daxilində biz bunu edəcəyik. Bu sahədə öz siyasətimizi ardıcıl şəkildə aparacağıq.

Sosial infrastrukturla bağlı, — bu da daim diqqət mərkəzində olan məsələdir, — bildirməliyəm ki, bu il 100-ə yaxın məktəb tikiləcək və ya əsaslı təmir ediləcək, o cümlədən modul tipli məktəblər. Bunun da çox böyük faydası var, xüsusilə ucqar kəndlərdə. Bu məktəblər həm tez bir zamanda ərsəyə gəlir, həm də keyfiyyət baxımından çox yüksək standartlara cavab verir. Beləliklə, hesab edirəm ki, biz qəzalı məktəblər problemini bu il, uzaqbaşı gələn il həll edəcəyik. Yeni, Azərbaycanda bir dəne də olsun qəzalı məktəb olmamalıdır. Bu istiqamətdə böyük işlər görüldü və görülməkdir.

Bu il 10-ə yaxın yeni mərkəzi rayon xəstəxanası fəaliyyətə başlayacaq. Beləliklə, Azərbaycanda bir dəne də

şəhər, rayon olmayacaq ki, orada ən müasir standartlara cavab verən tibb mərkəzi olmasın.

Üç olimpiya idman mərkəzinin istifadəyə verilməsi nəzərdə tutuldu, onlardan biri artıq açıldı. Altı milyon insan dövlət hesabına tibbi müayinədən keçəcəkdir. Bu da bizim təşəbbüsümüzdür, çox ciddi sosial addımdır və vətəndaşlar bundan faydalanırlar. Hər bir vətəndaş il ərzində öz sağlamlığına fikir verməlidir və müayinədən keçməlidir. Dövlət bu şəraiti yaradıb. İlk növbədə, hər bir yerdə müasir avadanlıqlar var. Eyni zamanda, dövlət hesabına bu məsələ öz həllini tapır.

İcbari tibbi sığortanın tətbiqi ilə bağlı artıq qeyd etdim ki, 3 pilot layihənin təcrübəsi çox müsbətdir. Artıq məruzədə də səsləndi ki, biz indiki gəncliyə proqramın icra edilməsinə hazırıq. Bu da çox ciddi sosial addım olacaqdır.

Bakı şəhərində nəqliyyat-təsərrüfat problemlərinin həlli üçün əlavə tədbirlər nəzərdə tutulur, şəhər nəqliyyatı təkmilləşir. Bu il 300 ən müasir avtobus Bakıya gətirilməsi nəzərdə tutulur. Beləliklə, bu, şəhər nəqliyyatına böyük töhfə olacaqdır. Şəhərə yeni metro yəqonları gətiriləcəkdir. Yüzlərlə yeni lift quraşdırılacaq. Bu məqsədlər üçün dövlət büdcəsində vəsait nəzərdə tutulur. Şəhəratrəfi damır yolunun çəkilişi prosesi davam etdirilir. Bu da şəhər nəqliyyatının işini böyük dərəcədə yaxşılaşdıracaqdır.

Bu il Ağsu, İsmayilli, Şamaxı rayonlarında baş vermiş zəlzələnin fəsadlarını aradan qaldırılması üçün fəal işlər gedir. Müntəzəm olaraq mənə məruzə edilir. Minlərlə yeni ev tikilib əsaslı təmir ediləcək. Dövlət vəsaiti ayrıldı. Yenə də demək istəyirəm ki, biz bu məsələyə çox operativ şəkildə yanaşdıq. Vətəndaşların problemlərini nəzərə alaraq çalışmalıyıq ki, bu işlər tez bir zamanda başa çat-sın. Halbuki bu, ağır işdir, ilk növbədə, təhlil aparılmalıdır, komissiya işləməlidir, dəymiş ziyanın həcmi müəyyən edilməlidir və tikinti işləri aparılmalıdır. Əlbəttə ki, bu, zaman tələb edən bir məsələdir. Həm dövlət qurumları, həm də özəl sektor bu işlərə qoşulub. İşlər indiki geniş vüsət alıb. Həm vətəndaşların evləri təmir olunur, yeni evlər tikilir, həm də çoxmərtəbəli binaların tikintisi başlanmışdır. Çalışmalıyıq ki, bu məsələ də qısa müddət ərzində öz həllini tapsın. Mən bu məsələ ilə bağlı öz fikirlərimi bildirmişdim. Bir daha demək istəyirəm ki, inkişaf etmiş ölkələrdə bu işləri sığorta şirkətləri görür. Vətəndaşın evi sığortalıdır, sığorta pulunu alır, gedir özü üçün ev tikir. Nəzərə alsaq ki, bizdə belə deyil, dövlət bu məsələni öz üzünə götürür. Bir daha demək istəyirəm ki, ən gözəl nümunə göstərən ölkələrdən biri Azərbaycandır, həm keyfiyyət, həm müddət, həm operativlik və həm də vətəndaşlara qayğı baxımından.

Ona görə Azərbaycan vətəndaşları əmin ola bilərlər ki, ən ağır məqamlarda dövlət onların yanındadır. Dövlət orqanları, mərkəzi və yerli icra orqanlarının nümayəndələri daim vətəndaşlara qayğı, diqqət göstərməlidirlər, daim vətəndaşların yanında olmalıdırlar.

Müvafiq icra orqanlarının rəhbərlərinə və məsul şəxslərə göstəriş verildi ki, onlar daim vətəndaşların problemləri ilə məşğul olmalıdırlar. İcra başçıları qəsəbələrdə, kəndlərdə olmalıdırlar, vətəndaşların problemlərini eşitməlidirlər, onlara biganə qalmamalıdırlar, onlara şərait yaratmalıdırlar, onlara dəstək olmalıdırlar, kömək göstərməlidirlər. Bu sahədə çox ciddi islahatlar aparılır və aparılacaq.

Ümumiyyətlə, idarəetmə sahəsində islahatların aparılmasına böyük ehtiyac var. Mən bunu demişəm, bu gün də, əvvəlki çıxışlarda da. Hər bir sahədə inkişaf üçün böyük meydan var. Hər bir sahədə, əgər o sahəyə rəhbərlik edən insanlar öz işinə vicdanla yanaşırlarsa, mütləq nəticə

də olacaq. Bu, ictimaiyyət tərəfindən də mütləq yüksək qiymətləndiriləcək. Ona görə bir daha demək istəyirəm ki, yerli və mərkəzi icra orqanlarının nümayəndələri daim vətəndaşların problemləri ilə məşğul olmalıdırlar.

Biz regional inkişaf proqramını böyük dərəcədə yerlərdən gələn məktublar, sifarişlər əsasında formalaşdırmışıq. Hansı problemlər insanları narahat edir, biz o problemləri dövlət proqramına salmışıq və onları həll edirik. Amma bəzi hallarda bu layihələrin icrası ilə bağlı da bir çox qüsurlar, bir çox çatışmazlıqlar olur. Bunlar aradan qaldırılmalıdır. Əlbəttə ki, ictimai nəzarət daha da güclü olmalıdır.

Ölkəmizdə makroiqtisadi vəziyyət sabitdir. Mən qeyd etdim, inflyasiya aşağı səviyyədədir — 2 faizdən bir qədər çoxdur. Manatın məzənnəsi sabitdir. Belə olan halda, əlbəttə ki, sünü qiymət artımına yol vermək qətiyyəti yoxdur. Bəzi hallarda bəzi məhsulların qiymətlərində artım olur. Bunun heç bir əsası yoxdur. Bəzi hallarda mövsümi xarakter daşıyır. Amma bəzi hallarda qiymətlər sünü şəkildə artırılır. İndi ölkə iqtisadiyyatında canlanma var. İnsanların alıcılıq qabiliyyəti artır. Biz bunu indiki statistik göstəricilərdən görürük. İndi istehlak bazarına nəzarət edən qurumlar bunu görür. Maaşlar, müavinətlər artır, problemləri kreditlərlə bağlı ödənişlər başlamışdır. Ancaq biz imkan verə bilmərik ki, bundan hansısa natəmiz adamlar, möhtəkirlər istifadə etsinlər, qiymətləri sünü şəkildə qaldırınsınlar, yaxud da ki, hansısa bir inhişarçılıqla məşğul olsunlar. Ona görə istehlak qiymətlərinə daim nəzarət olmalıdır. Sünü qiymət artımına qətiyyəti yoxdur. Bu, insanları cəlb etməli, bəzi yerlərdə növbələr yaranır. Biz "ASAN xidmət"i mehz ona görə yaratdıq ki, bu, asan olsun, bu xidmət rahat olsun, növbə olmasın, heç bir pozuntu olmasın, şəffaf olsun. Buna nail olmuşuq. "ASAN xidmət"in bəyənmə əmsali 100 faizə yaxındır. Ancaq nəzərə alsaq ki, funksiya genişlənir və müraciətlərin sayı artır, bəzi yerlərdə növbələr yaranır. Ona görə göstəriş vermişəm ki, — ilkin vəsait də ayrıldı, - Bakı şəhərində əlavə iki "ASAN xidmət" mərkəzi yaradılmalı və beləliklə, onların sayı 22-yə çatacaq.

Görülən işlər deməyə əsas verir ki, biz düzgün yoldayıq. Buna heç bir şübhəmiz yoxdur. İqtisadi, sosial sahələrdə və bütün başqa sahələrdə islahatlar bundan sonra da aparılacaq. Bildiyiniz kimi, bu yaxınlarda məhkəmə-hüquq sahəsində islahatlarla bağlı müvafiq fərman imzalanmışdır. Hesab edirəm ki, onun icrası bu sahədə də ciddi dönüş səbəb olacaq. Yeni, biz gərək hər bir sahədə irəli gedək. Yeniliklər, müsbət təcrübə, dünyada mövcud olan ən müvəffəqi yanaşma Azərbaycanda tətbiq edilməlidir. Nəzərə almalıyıq ki, bizim neft-qaz sektorumuz da iqtisadiyyata böyük dəstəkdir. Nəzərə almalıyıq ki, biz indiki nəqliyyat mərkəzlərindən birinə çevrilirik. Bu yaxınlarda Çində keçirilmiş "Bir kəmə, bir yol" Forumunda Azərbaycanın iştirakı bir daha onu göstərir ki, ölkəmiz bu önəmli layihənin tərkib hissəsidir. Bizim gəlirlərimiz artacaq, maliyyə və iqtisadi imkanlarımız daha da böyüyəcək.

Biz əldə edilmiş nailiyyətlərlə kifayətlənməliyik, daim irəliləyə baxmalıyıq. Əminəm ki, biz bu il də uğurla başa vuracağıq, 2019-cu il də ölkəmiz üçün, xalqımız üçün uğurlu olacaq. Sağ olun.

edir, nə qədər sahibkari işlə təmin edir.

Kənd təsərrüfatı ilə bağlı aparılan islahatlar haqqında məruzə edildi. Bu sahə də daim diqqət mərkəzindədir. Bildiyiniz kimi, dövlət bu sahəyə çox böyük dəstək, yardım göstərir. Güzəşli şərtlərlə gübrələr, yanacaq, subsidiyalar, texnika verilir. Mən deyə bilərəm ki, Azərbaycan bu sahədə dünya miqyasında fermerlərə dəstək baxımından ən qabaqcıl ölkələrdən biridir. Həm də onlardan vergilər də tutulmur, torpaq vergisi istisna olmaq şərti ilə. Yeni, bu sahəyə maksimum dəstək verilir. Bu sahədə aparılan islahatlar, əminəm ki, daha da böyük nəticələrə gətirib çıxaracaq. Hesab edirəm ki, indiki 3,6 faiz artım bizim potensialımızı tam əks etdirmir. Çünki bu qədər işlər görülür — həm meliorativ tədbirlər, həm dövlət tərəfindən dəstək. Fındıqçılıq, üzümçülük, pambıqçılıq, taxılçılıq, meyvəçilik, tərəvəzçilik sahəsində görülən işlər indiki burada məruzədə də səsləndi. Yeni, bizim istehsalımız və ixracımız böyük dərəcədə artır. Mən hesab edirəm ki, görülmüş işləri və islahatları nəzərə alsaq kənd təsərrüfatında artım daha da yüksək ola bilər.

Azərbaycanda kənd təsərrüfatı texnoloji sahəyə çevrilməlidir və burada yeni mexanizmlər, o cümlədən aqrar sığorta mexanizmi tətbiq edilməlidir. Bununla paralel olaraq, biz kəndlərdə investisiya layihələrinin icrası ilə bağlı təkliflər hazırlansın. Hər bir kənd üzrə belə proqram ola bilər. Biz investisiyaları daha çox şəhərlərə cəlb edirik. Ancaq kəndlərin yeni inkişaf konsepsiyası hazırlanmalıdır.

Əlbəttə ki, mən bütün bu işlərdə sahibkarların rolunu qeyd etmək istədim. Son vaxtlar Azərbaycanda güclü sahibkarlar sinfi formalaşdır. Mən sahibkarları daim dəstəkləyirəm, sahibkarlarla çoxsaylı görüşlərə onlara öz dəstəyimi ifadə edirəm, dövlət onların dəstəkləyir, həm güzəştli kreditlərlə, həm tövsiyələrlə və yaradılmış şəraitlə. Əgər infrastruktur layihələri olmasa idi, sahibkar investisiya qoya bilməzdi. Əgər işıq, qaz, yol yoxdursa, hansı sahibkar harasa vəsait qoya bilər. Biz bunu yaratdıq, üstelik kreditlər də veridik. Bu günə qədər sahibkarlara 2 milyard manatdan çox güzəştli şərtlərlə kreditlər verilməmişdir. Təkcə bu il 170 milyon manat həcmində kredit veriləcək, əvvəllər verilmiş və qaytarılan kreditlər hesabına. Ona görə sahibkarlar bundan sonra da fəal olmalıdırlar və yeni müəssisələr, iş yerləri yaradılmalıdır. Mən onlara tövsiyə etmişdim ki, mövcud müəssisələrdə əlavə iş yerləri yaratsınlar. Çünki dövlət 40 min ödənişli ictimai iş yeri yaradır. Mənə verilən məlumata görə, sahibkarlar bu il təqribən 8 min ödənişli ictimai iş yeri yaradacaqlar. Bu, onlar üçün böyük bir yük olmayacaq, ancaq vətəndaşların məşğulluq problemini həll edəcək. Baxın, dövlət və özəl sektor ancaq bir il ərzində 50 minə yaxın ictimai iş yeri yaradacaq. Əlbəttə, biz gözləyirik ki, yeni müəssisələr, yeni sənaye sahələri yaradılsın və burada iş yerləri kifayət qədər çox olsun.

Bu il bölgələrdə beş "ASAN xidmət" mərkəzinin yaradılması nəzərdə tutulur və beləliklə, onların sayı 20-yə çatacaq. Mənə verilən məlumata görə, Bakı şəhərində də yeni mərkəzlərin tikintisi ehtiyac var. Çünki "ASAN xidmət" in funksiyalarının həcmi və müraciətlərin sayı artır, bəzi yerlərdə növbələr yaranır. Biz "ASAN xidmət"i mehz ona görə yaratdıq ki, bu, asan olsun, bu xidmət rahat olsun, növbə olmasın, heç bir pozuntu olmasın, şəffaf olsun. Buna nail olmuşuq. "ASAN xidmət"in bəyənmə əmsali 100 faizə yaxındır. Ancaq nəzərə alsaq ki, funksiya genişlənir və müraciətlərin sayı artır, bəzi yerlərdə növbələr yaranır. Ona görə göstəriş vermişəm ki, — ilkin vəsait də ayrıldı, - Bakı şəhərində əlavə iki "ASAN xidmət" mərkəzi yaradılmalı və beləliklə, onların sayı 22-yə çatacaq.

Görülən işlər deməyə əsas verir ki, biz düzgün yoldayıq. Buna heç bir şübhəmiz yoxdur. İqtisadi, sosial sahələrdə və bütün başqa sahələrdə islahatlar bundan sonra da aparılacaq. Bildiyiniz kimi, bu yaxınlarda məhkəmə-hüquq sahəsində islahatlarla bağlı müvafiq fərman imzalanmışdır. Hesab edirəm ki, onun icrası bu sahədə də ciddi dönüş səbəb olacaq. Yeni, biz gərək hər bir sahədə irəli gedək. Yeniliklər, müsbət təcrübə, dünyada mövcud olan ən müvəffəqi yanaşma Azərbaycanda tətbiq edilməlidir. Nəzərə almalıyıq ki, bizim neft-qaz sektorumuz da iqtisadiyyata böyük dəstəkdir. Nəzərə almalıyıq ki, biz indiki nəqliyyat mərkəzlərindən birinə çevrilirik. Bu yaxınlarda Çində keçirilmiş "Bir kəmə, bir yol" Forumunda Azərbaycanın iştirakı bir daha onu göstərir ki, ölkəmiz bu önəmli layihənin tərkib hissəsidir. Bizim gəlirlərimiz artacaq, maliyyə və iqtisadi imkanlarımız daha da böyüyəcək.

Biz əldə edilmiş nailiyyətlərlə kifayətlənməliyik, daim irəliləyə baxmalıyıq. Əminəm ki, biz bu il də uğurla başa vuracağıq, 2019-cu il də ölkəmiz üçün, xalqımız üçün uğurlu olacaq. Sağ olun.

Prezident İlham Əliyev ABŞ Dövlət katibinin Avropa və Avrasiya məsələləri üzrə köməkçisinin müavinini qəbul edib

□ **Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 30-da ABŞ Dövlət katibinin Avropa və Avrasiya məsələləri üzrə köməkçisinin müavinini Corc Kenti qəbul edib.**

Prezident İlham Əliyev ölkələrimiz arasında əməkdaşlığın inkişafından məmnunluğunu ifadə etdi, əlaqələrimizin siyasi, iqtisadi, ticarət, enerji, təhlükəsizlik və digər sahələrdə genişləndiyini vurğuladı. Azərbaycanın ABŞ ilə ikitərəfli əlaqələri tərəfdaşlıq müstəvisində davam etdirmək niyyətində olduğunu deyən dövlətimizin başçısı son dövrlər ərzində ölkələrimiz arasında qarşılıqlı təmasların və tədbirlərin əhəmiyyətini vurğuladı və bu müsbət dinamikanın davam

etdiriləcəyinə ümidvar olduğunu bildirdi. Keçən ilin oktyabrında Azərbaycanla səfərinə xatırlayan ABŞ Dövlət katibinin Avropa və Avrasiya məsələləri üzrə köməkçisinin müavinini Corc Kent ikitərəfli əlaqələrimizdə olan bu müsbət dinamikanı davam etdirmək məqsədilə ölkəmizə səfər etdiyini dedi, ABŞ Prezidentinin milli təhlükəsizlik məsələləri üzrə müşaviri Con Boltonun ölkəmizə səfəri və onun ardınca aparılan danışıqların əhəmiyyətini vurğuladı. Görüşdə dövlətimizin başçısı ABŞ

Prezidenti Donald Trampın “Cənub Qaz Dəhlizi” layihəsinə göstərdiyi dəstəyi yüksək dəyərləndirdi.

ABŞ Dövlət katibinin Avropa və Avrasiya məsələləri üzrə köməkçisinin müavinini Corc Kent, öz növbəsində, Azərbaycanın Əfqanıstanda Qətiyyətli Dəstək Missiyası çərçivəsində NATO-ya üzv və tərəfdaş dövlətlər, o cümlədən ABŞ üçün təmin edilən tranzit-logistika dəstəyinə görə minnətdarlığını ifadə etdi.

Söhbət zamanı ölkəmizin demokratik inkişafı, məhkəmə-hüquq sistemi və sosial-iqtisadi sahədə aparılan islahatlara dair fikir mübadiləsi aparıldı.

AZƏRTAC

“ASAN ödəniş” sistemi haqqında Əsasnamə”nin təsdiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2015-ci il 11 fevral tarixli 463 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

“ASAN ödəniş” sistemi haqqında Əsasnamə”nin təsdiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2015-ci il 11 fevral tarixli 463 nömrəli Fərmanında (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015, № 2, maddə 125; 2017, № 2, maddə 175, № 7, maddə 1349, № 11, maddə 2016; 2018, № 8, maddə 1689) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. 5.2-ci bənd aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“5.2. inzibati cərimə növündə inzibati tənbeh tətbiq etmə haqqında qərarları, yol hərəkəti qaydaları, yol hərəkəti təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və avtomobil yollarından istifadə qaydaları əleyhinə olan inzibati xəta haqqında protokolları, xüsusi texniki vasitələrin köməyi ilə aşkar olunmuş inzibati xətalərin törədilməsinin foto və ya video görüntülərini real vaxt rejimində “ASAN ödəniş” sistemində ötürmək məqsədilə program təminatının dayanıqlı, fasiləsiz və təhlükəsiz fəaliyyətini təmin etsinlər.”.

2. Həmin Fərmanla təsdiq edilmiş “ASAN ödəniş” sistemi haqqında Əsasnamə” üzrə:

2.1. 1.2.1-ci yarımbənddə “əleyhinə olan inzibati xəta, habelə Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 353.2-ci maddəsində nəzərdə tutulan” sözləri “, yol hərəkəti təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və avtomobil yollarından istifadə qaydaları əleyhinə olan” sözləri ilə əvəz edilsin, həmin yarımbənddə “mobil telefon” sözlərindən əvvəl “elektron kabinetində olan” sözləri əlavə edilsin;

2.2. 1.2.2-ci yarımbənddən “və ya yol hərəkəti qaydaları əleyhinə olan inzibati xəta, habelə Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 353.2-ci maddəsində nəzərdə tutulan inzibati xəta haqqında protokoldan verilmiş vəsatətin” sözləri çıxarılsın;

2.3. 1.2.4-cü yarımbəndin sonunda nöqtə işarəsi nöqtəli vergül işarəsi ilə əvəz edilsin və aşağıdakı məzmununda 1.2.5-ci yarımbənd əlavə edilsin:

“1.2.5. nəqliyyat vasitələrinin texniki baxışdan keçirilməsi barədə elektron talonların sistemdə yaradılması elektron kabinetlərdə yerləşdirilməsini və bu barədə sistem istifadəçisinin elektron kabinetində olan mobil telefon nömrəsinə və elektron ünvanına (olduğu halda) məlumat verilməsini.”;

2.4. 4.0-cı bənd üzrə:

2.4.1. 4.0.10-cu yarımbənddə “əleyhinə olan inzibati xəta, habelə Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 353.2-ci maddəsində nəzərdə tutulan” sözləri “, yol hərəkəti təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və avtomobil yollarından istifadə qaydaları əleyhinə olan” sözləri ilə əvəz edilsin, həmin yarımbənddə “mobil telefon” sözlərindən əvvəl “elektron kabinetində olan” sözləri əlavə edilsin;

2.4.2. 4.0.11-ci yarımbənddə “əleyhinə

olan inzibati xəta, habelə Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 353.2-ci maddəsində nəzərdə tutulan” sözləri “, yol hərəkəti təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və avtomobil yollarından istifadə qaydaları əleyhinə olan” sözləri ilə əvəz edilsin, həmin yarımbənddə “mobil telefon” sözlərindən əvvəl “elektron kabinetində olan” sözləri əlavə edilsin;

2.4.3. aşağıdakı məzmununda 4.0.10-1 və 4.0.11-1-ci yarımbəndlər əlavə edilsin:

“4.0.10-1. sistem iştirakçısının sistemə göndərdiyi nəqliyyat vasitəsinin texniki baxışdan keçməsi barədə elektron talonu sistem istifadəçisinin elektron kabinetinə yerləşdirmək (yerləşdirilmə vaxtını göstərməklə) və bu barədə sistem istifadəçisinin elektron kabinetində olan mobil telefon nömrəsinə və elektron ünvanına (olduğu halda) məlumat göndərmək;

4.0.11-1. nəqliyyat vasitəsinin texniki baxışdan keçməsi barədə elektron talonun sistem istifadəçisinin elektron ünvanına çatdırıldığı barədə səlahiyyətli sistem iştirakçısını real vaxt rejimində məlumatlandırmaq”;

2.5. 7.1-ci bəndə “real vaxt rejimində” sözlərindən sonra “(bu Əsasnamənin 7.1.5-1-ci yarımbəndində nəzərdə tutulan məlumatları 1 gün müddətində)” sözləri əlavə edilsin;

2.6. 7.1.1-ci yarımbənddə “əleyhinə olan inzibati xəta, habelə Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 353.2-ci maddəsində nəzərdə tutulan” sözləri “, yol hərəkəti təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və avtomobil yollarından istifadə qaydaları əleyhinə olan” sözləri ilə əvəz edilsin;

2.7. 7.1.5-ci yarımbənddə “hüquqi şəxsdirsə” sözlərindən sonra “(dövlət qurumudursa)” sözləri əlavə edilsin;

2.8. 7.1.5-1-ci yarımbənd aşağıdakı redaksiyada verilsin:

“7.1.5-1. foto və ya video qeydiyyat funksiyalarına malik xüsusi texniki vasitələrin köməyi ilə aşkar edilmiş inzibati xətalara görə çıxarılması inzibati tənbeh vermə haqqında elektron qərarın Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 57-ci maddəsində qeyd olunan qaydada “Poçt haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda nəzərdə tutulmuş sifarişli poçt göndərişi vasitəsilə rəsmi çatdırılması barədə məlumatları”;

2.9. 7.1.7-ci yarımbənddən “vəsətətə və ya” sözləri çıxarılsın;

2.10. aşağıdakı məzmununda 7.1.7-1-ci yarımbənd əlavə edilsin:

“7.1.7-1. nəqliyyat vasitəsinin texniki baxışdan keçməsi barədə elektron talonu”;

2.11. 7.4-cü bənddə “və 7.1.2-ci” sözləri “, 7.1.2-ci, 7.1.3-cü, 7.1.5-1-ci, 7.1.7-ci və 7.1.7-1-ci” sözləri ilə əvəz edilsin;

2.12. 7.5-ci bənd üzrə:

7.12.1. birinci cümləyə “mobil telefon”

sözlərindən əvvəl “elektron kabinetində olan” sözləri əlavə edilsin və həmin

cümlədən “inzibati xəta haqqında elektron protokolun və ya” sözləri çıxarılsın;

7.12.2. ikinci cümlə üçüncü cümlə

hesab edilsin və aşağıdakı məzmununda ikinci

cümlə əlavə edilsin:

“SMS məlumatın sistem istifadəçisinə çatdırıldığı vaxt barədə məlumat da real vaxt rejimində sistem istifadəçisinin elektron kabinetinə yerləşdirilir və onun elektron ünvanına (olduğu halda) göndərilir.”;

2.13. 7.9-cu bənddən “əleyhinə olan inzibati xəta, habelə Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 353.2-ci maddəsində nəzərdə tutulan” sözləri “, yol hərəkəti təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və avtomobil yollarından istifadə qaydaları əleyhinə olan” sözləri ilə əvəz edilsin və həmin bəndə “ballar barədə məlumatla,” sözlərindən sonra “bu Əsasnamənin 7.1.5-1-ci, 7.1.7-ci və 7.1.7-1-ci yarımbəndlərində nəzərdə tutulmuş məlumatlarla, habelə” sözləri əlavə edilsin;

2.14. 7.10-cu bənddə “əleyhinə olan inzibati xəta, yaxud Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 353.2-ci maddəsində nəzərdə tutulan” sözləri “, yol hərəkəti təhlükəsizliyinin təmin edilməsi və avtomobil yollarından istifadə qaydaları əleyhinə olan” sözləri ilə əvəz edilsin;

2.15. 7.10-1-ci bənddə “xəta haqqında elektron protokol” sözləri “tənbeh vermə haqqında elektron qərar və onun əlavəsi (foto və ya video materiallar)” sözləri ilə, “bir ay” sözləri “bir gün” sözləri ilə əvəz edilsin;

2.16. 7.11-ci bənddən “yol hərəkəti qaydaları əleyhinə olan inzibati xəta, yaxud Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 353.2-ci maddəsində nəzərdə tutulan inzibati xəta haqqında elektron” sözləri çıxarılsın;

2.17. 7.15-ci bənd üzrə:

2.17.1. birinci cümlədə “və ya yol hərəkəti qaydaları əleyhinə olan inzibati xəta, habelə Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 353.2-ci maddəsində nəzərdə tutulan inzibati xəta haqqında protokoldan” sözləri çıxarılsın və həmin cümlədə “müvafiq olaraq şikayət və ya vəsatət” sözləri “şikayət” sözü ilə əvəz edilsin;

2.17.2. ikinci cümlədən “və vəsatətlər” sözləri çıxarılsın və həmin cümlədə “onlara” sözü “ona” sözü ilə əvəz edilsin;

2.17.3. üçüncü cümlədən “və ya vəsatətə” sözləri çıxarılsın;

2.18. 7.16-cı bəndə “mobil telefon” sözlərindən əvvəl “elektron kabinetində olan” sözləri əlavə edilsin;

2.19. 7.18-ci bənddə “yol hərəkəti qaydaları əleyhinə olan inzibati xəta, yaxud Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsinin 353.2-ci maddəsində nəzərdə tutulan inzibati xəta haqqında elektron protokolun,” sözləri çıxarılsın;

2.20. 7.19-cu bəndə “mobil telefon” sözlərindən əvvəl “elektron kabinetdə olan” sözləri əlavə edilsin;

2.21. 7.21-ci bəndə hər iki halda “dövlət rüsumunun” sözlərindən sonra “və digər ödənişlərin” sözləri əlavə edilsin.

İlham ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 aprel 2019-cu il

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin “Yol hərəkəti haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il 16 dekabr tarixli 467-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında” 2017-ci il 23 fevral tarixli 1268 nömrəli, “Bakı şəhərində nəqliyyat vasitələri sahiblərinin dayanma, durma və parklanma qaydalarına riayət etməsinin təmin olunması və yol hərəkətinin təşkili sahəsində fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” 2018-ci il 6 iyul tarixli 181 nömrəli fərmanlarında və “Ümumi istifadədə olan ölkə əhəmiyyətli avtomobil yollarının qorunması haqqında” 2015-ci il 18 mart tarixli 1114 nömrəli Sərəncamında dəyişiklik edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, Azərbaycan Respublikasının İnzibati Xətalər Məcəlləsində dəyişikliklər edilməsi haqqında”

Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 29 iyun tarixli 1221-VQD nömrəli Qanununun icrası ilə əlaqədar **qərara alıram**:

1. “Yol hərəkəti haqqında”

Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişikliklər edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2016-cı il 16 dekabr tarixli 467-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2017-ci il 23 fevral tarixli 1268 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2017, № 2, maddə 212)

2.2-ci bəndində “xəta haqqında elektron protokollar” sözləri “tənbeh vermə haqqında elektron qərarlar” sözləri ilə əvəz edilsin.

2. “Bakı şəhərində nəqliyyat vasitələri sahiblərinin dayanma, durma və parklanma qaydalarına riayət etməsinin təmin olunması və yol hərəkətinin təşkili sahəsində fəaliyyətin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 6 iyul tarixli 181 nömrəli Fərmanının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2018, № 7 (I kitab), maddə 1467)

1.1-ci bəndində “protokolların” sözü “qərarların” sözü ilə əvəz edilsin.

3. “Ümumi istifadədə olan ölkə

əhəmiyyətli avtomobil yollarının qorunması haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2015-ci il 18 mart tarixli 1114 nömrəli Sərəncamının (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2015, № 3, maddə 309; 2018, № 8, maddə 1678) preambulasında “xəta haqqında elektron protokolun tərtibi” sözləri və 1.2-ci bəndində “xəta haqqında elektron protokolun tərtib edilməsi” sözləri “tənbeh vermə haqqında elektron qərarın çıxarılması” sözləri ilə əvəz edilsin.

İlham ƏLİYEV
Azərbaycan Respublikasının
Prezidenti

Bakı şəhəri, 30 aprel 2019-cu il

Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin məhsulları “IDEF–2019” sərgisində nümayiş etdirilir

□ **Aprelin 30-da Türkiyə Respublikasının Prezidenti Rəcəb Tayyib Ərdoğanın iştirakı ilə açılış olan “IDEF–2019” XIV beynəlxalq müdafiə sənayesi sərgisinə 53 ölkədən 1061 şirkət və 500-dən çox rəsmi nümayəndə heyəti qatılıb. Açılışda müdafiə sənayesi nazirinin müavinini Yəhya Musayev də iştirak edib.**

Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin mətbuat xidmətindən aldığımız məlumatda bildirilir ki, “IDEF–2019” sərgisində milli pavilyonla təmsil olunan Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin nümayiş etdirdiyi məmulatlar – snayper tüfəngləri, avtomatlar, hücum pulemyotları, qumbaraatanlar, minaatanlar, pirotexniki vasitələr, optik sistemlər, döyüş maşınları, pilotsuz uçuş aparatları, müxtəlif çaplı döyüş sursatları və digər hərbi təyinatlı məhsullar tədbirin ilk günü ziyarətçilər tərəfindən böyük maraqla qarşılanıb.

Tədbirə qatılan Azərbaycanın müdafiə naziri, general-polkovnik Zakir Həsənov və digər güc qurumlarının nümayəndələri Müdafiə Sənayesi Nazirliyinin stendini ziyarət edib və nümayiş etdirilən məmulatlarla yaxından tanış olublar.

Sərgi çərçivəsində nazir müavinini Yəhya Musayevin dost və müttəfiq

ölkələrin rəsmi nümayəndə heyətləri, habelə bu sektorda fəaliyyət göstərən aparıcı firmaların nümayəndələri ilə

Argentina Milli Kongresi Deputatlar Palatasının sədri “Atəşgah məbədi”ni ziyarət edib

□ **Argentina Milli Kongresinin Deputatlar Palatasının sədri Emilio Monzo aprelin 30-da “Atəşgah məbədi” Dövlət Tarix-Memariq Qurumunda olub.**

Məbəddə tanışlıq zamanı Deputatlar Palatasının sədrinə bu qədim abidənin tarixi haqqında ətraflı məlumat verilib. Bildirilib ki, Bakının mərkəzinin 30 kilometrliyində, Suraxanı rayonu ərazisində yerləşən “Atəşgah məbədi”, demək olar, bütün dünyada tanınır. Qədim dövrlərdə bu ərazidə zərdüştü atəşpərəstlərin məbədi yerləşib. Əbədi alovla mistik əhəmiyyət verən atəşpərəstlər müqəddəs

oda tapınmaq üçün buraya gəliblər. Qeyd edilib ki, XV–XVII əsrlərdə ticarət karvanları ilə Abşeronla gələn atəşpərəst hindular Suraxanını ziyarət ediblər. Hindli tacirlər qədim məbədin yerində yeni tikililər inşa ediblər. “Atəşgah məbədi”nin ən erkən tikilişi 1713-cü ilə aiddir. XVIII əsrdə məbədin ətrafında ibadətqah, hücrələr, karvansara inşa edilib.

Vurğulanıb ki, 2012-ci ilin

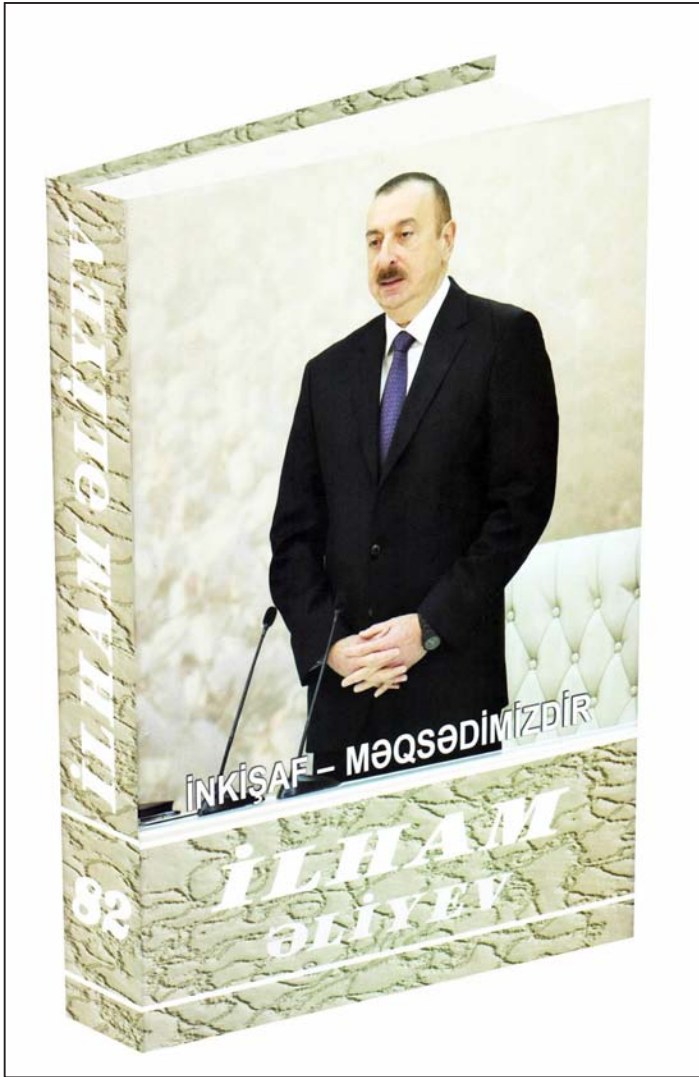
sentabr ayından başlayaraq Heydər Əliyev Fondunun dəstəyi ilə məbəddə bitişik ərazilərdə abidlik işləri aparılıb, yardımçı binalar tikilib. Hazırda qədim atəşpərəst

məbədinin qapıları yenidən ziyarətçilər üçün açıqdır və dünyanın hər yerindən turistləri cəlb edir.

AZƏRTAC

“İlham Əliyev. İnkişaf – məqsədimizdir” çoxcildliyinin 82-ci kitabı çapdan çıxıb

❑ **Bütün işlərimizin, siyasətimizin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı dayanır. Azərbaycan vətəndaşı yaxşı yaşamaqlıdır və yaxşı yaşamaq üçün imkan olmalıdır. Ona görə də sosial məsələlərin həlli, xüsusilə təhsillə, səhiyyə ilə bağlı məsələlər həmişə bizim üçün prioritet olubdur. Son illərdə 3000-dən çox məktəb, 600-dən çox tibb mərkəzi yaradılıb və onlar bu gün insanlara xidmət göstərir. Eyni zamanda, bölgələrdə yaradılmış şərait böyük şəhərlərə miqrasiyanın da qarşısını alır. Biz artıq bunu da görürük ki, əvvəlki illərdə Bakıya bütün bölgələrdən müşahidə olunan miqrasiya indi azalıbdır, eyni zamanda, əks proses də başlayıb. İndi insanlar şəhərlərdən kəndlərə qayıdırlar. Çünki kənd təsərrüfatının inkişafı üçün çox gözəl imkanlar yaradılıb.**

“İlham Əliyev. İnkişaf – məqsədimizdir” çoxcildliyinin yenicə çapdan çıxmış 82-ci kitabında yer alan bu fikirləri dövlətimizin başçısı Lənkəranda keçirilmiş respublika müşavirəsində söylədiyi nitqində səsləndirib. Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının rəhbəri, akademik Ramiz Mehdiyevin buraxılışına məsul olduğu çoxcildliyin növbəti kitabındakı materiallar 2017-ci ilin avqust ayından oktyabradaq olan dövrü əhatə edir.

Çoxcildliyin 82-ci kitabında dövlətimizin başçısının BMT Baş Assambleyasının 72-ci sessiyasında iştirak etmək üçün ABŞ-a səfəri çərçivəsində keçirdiyi yüksək səviyyəli görüşlərə dair materiallar, sessiyanın açılışında çıxışının mətni, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının elm və texnologiya üzrə birinci Sammitində iştirak etmək üçün Qazaxıstan Respublikasına işğuzar səfəri barədə informasiyalar yer alıb. Azərbaycan Prezidenti bütün görüş və danışıqlarda

dıqqəti Ermənistanın işğalçı siyasətinə yönəldib, dünya ictimaiyyətinə Dağlıq Qarabağ münasibəsinin beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri çərçivəsində həllinə dəstək verməyə çağırıb. Kitaba Prezident İlham Əliyevin Gürcüstan, Türkiyə, Koreya Respublikası, Rusiya, Fransa, Vyetnam və digər ölkələrin, ATƏT-in, NATO-nun, habelə Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının, Beynəlxalq Valyuta Fondunun, Bakıda keçirilən beynəlxalq tədbirlərdə iştirak etmək üçün ölkəmizə səfər etmiş yüksək vəzifəli şəxslərini, nümayəndə heyətlərini qəbul etməsinə dair materiallar da daxil edilib.

Oxucular bu nəşrdə dövlətimizin başçısının “Azərbaycan iqtisadiyyatının strateji yol xəritəsi: hesabatlılıq və şəffaflıq problemləri” mövzusunda beynəlxalq elmi-praktik konfrans iştirakçılarına məktubu, “Azəri”, “Çıraq” və “Günəşli” neft yataqları üzrə yeni sazişin imzalanması mərasimində,

Milli Olimpiya Komitəsinin 25 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbirdə söylədiyi nitqlərin mətnləri, habelə müxtəlif dövlətlərin başçılarna məktubları ilə tanış ola bilərlər.

Bu cilddə, həmçinin Prezident İlham Əliyevin Cəllabad, Lənkəran, Neftçala, Salyan, Qobustan, Şamaxı rayonlarına səfərləri zamanı rayon ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşlərinə dair informasiyalar, bölgələrdə iqtisadiyyat, neqliyyat, sosial infrastrukt-

ur layihələrinin və məişət obyektlərinin açılışlarında etdiyi çıxışların mətnləri, Bakıda orta məktəblərdə əsaslı təmirdən sonra yaradılan şəraitlə tanışlığı barədə materiallar toplanıb.

Kitabda “Qeydlər”, “Şəxsi adlar”, “Coğrafi adlar” göstəriciləri verilib. “Azərbaycan” tərəfindən buraxılan 82-ci kitabın hazırlanmasında Azərbaycan Dövlət İnformasiya Agentliyinin (AZƏRTAC) materiallarından istifadə olunub.

Çoxmənzilli binaların istismarına icazə verilməsinə dair fərmanın icrası ilə bağlı FHN-də görüş keçirilib

❑ **Aprelin 30-da Fövqəladə Hallar Nazirliyinin (FHN) inzibati binasında “Bəzi çoxmənzilli binaların istismarına icazə verilməsinin sadələşdirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 19 fevral tarixli Fərmanının icrasına məsul olan müvafiq dövlət qurumlarının rəhbər şəxslərinin iştirakı ilə fərmanın tətbiq olunduğu yaşayış binalarının sifarişçiləri, MTK sədrləri və həmin binalarda yaşayan sakinlərin bir qismi ilə görüş keçirilib.**

FHN-dən bildiriblər ki, görüşdə fəvqəladə hallar naziri Kəmaləddin Heydərov, Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinin sədri Samir Nuriyev, Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Eldar Əzizov, Abşeron Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı İradə Gülməmmədova, Sumqayıt Şəhər İcra Hakimiyyətinin başçısı Zakir Fərəcov, baş prokurorun müavini – Baş Prokuror yanında Korrupsiyaya Qarşı Mübarizə Baş İdarəsinin reisi Kamran Əliyev, “Azersu” ASC-nin sədri Qorxmaz Hüseynov, “Azəriqaz” İB-nin baş direktoru Əkbər Hacıyev, “Azərişiq” ASC-nin sədr müavini Ramil Yusifov, Nazirlər Kabinetinin kommunikasiya, tikinti və kommunal təsərrüfat məsələləri şöbəsinin müdiri Qasım Abdullayev, Azərbaycan Prezidentinin iqtisadi məsələlər üzrə köməkçisi xidmətinin baş məsləhətçisi Feyruz Mustafayev, FHN-in aidiyyəti rəhbər şəxsləri iştirak ediblər.

Tədbirdə çıxış edən fəvqəladə hallar naziri Kəmaləddin Heydərov “Bəzi çoxmənzilli binaların istismarına icazə verilməsinin sadələşdirilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 19 fevral tarixli Fərmanının icrasının vəziyyəti barədə danışıb. Nazir qeyd edib ki, bəzi çoxmənzilli yaşayış binalarının istismara qəbulu ilə bağlı mövcud vəziyyət sakinlərin haqlı narazılığına səbəb olaraq, onların

mülkiyyət hüquqlarının reallaşdırılmasına əngəllər yaradıb. Vətəndaşların gündəlik problemlərinin həllinə xüsusi həssaslıqla yanaşan dövlətimizin başçısı İlham Əliyev illərdir həllini tapmayan bu məsələdə də qətiyyətli mövqeyini ortaya qoyub.

Nazir K.Heydərov fərmanın icrası istiqamətində FHN, SOCAR-ın “Azəriqaz” İstehsalat Birliyi, “Azersu” və “Azərişiq” Açıq Səhmdar cəmiyyətlərinin, eləcə də müvafiq yaşayış binalarının sifarişçiləri qarşısında olduqca mühüm vəzifələrin durduğunu xatırladı. Bildirib ki, bu baxımdan fərmanın icrasına məsul olan dövlət qurumları ilə tikinti fəaliyyəti subyektləri arasında məhsuldar qarşılıqlı əlaqənin təmin edilməsi mühüm əhəmiyyət daşıyır. Görüşün bu məqsədlə təşkil edildiyi və fərmanın icrası ilə bağlı qarşıya çıxan məsələlərin həlli istiqamətində fikir mübadiləsinin aparılmasının işlərin sürətləndirilməsinə təkan verəcəyi qeyd olunub.

Nazir deyib ki, işlər fərmanla müəyyən olunmuş zaman çərçivəsində həyata keçirilib. Fərmanda müəyyənləşdirildiyi kimi, ötən iki ay ərzində respublika üzrə istismarına icazə verilmədən faktiki istismar edilən bütün çoxmənzilli yaşayış binalarında müayinə işləri həyata keçirilib. Müayinələrin nəticəsində bu kateqoriyaya aid 26 binanın istismara hazır

olması barədə müsbət rəy hazırlanaraq, aidiyyəti üzrə Dövlət Şəhərsalma və Arxitektura Komitəsinə təqdim edilib. Nazir bildirib ki, FHN-in Tikintidə Təhlükəsizliyə Nəzarət Dövlət Agentliyinin inzibati binasında müvafiq qurumların səlahiyyətli nümayəndələrinin iştirakı ilə qərarqah yaradılıb. Qərarqahda 260 yaşayış binasının nümayəndələri qəbul edilib və onlara zəruri izahatlar verilib. FHN, “Azersu” və “Azərişiq” Açıq Səhmdar cəmiyyətləri, “Azəriqaz” İstehsalat Birliyi bu məsələdə istənilən dəstəyi göstərməyə hazırdır.

Fərmanın icrasına məsul olan aidiyyəti qurumların rəhbər şəxsləri müayinə nəticəsində aşkarlanan qüsurlar, mövcud problemlər, onların həlli yolları və işlərin ümumi gedisi barədə məlumat verilib. Bildirilib ki, fərmana uyğun olaraq, növbəti mərhələ kimi beş ay müddətində çatışmazlıqlar aradan qaldırılmalı və binaların istismara qəbul olunması üçün aidiyyəti üzrə yenidən müraciət edilməlidir.

Sonra istismara hazırlıq baxımından müsbət rəyin verilməsi mümkün olmayan yaşayış binalarının sifarişçilərinin, MTK sədrlərinin və həmin binalarda yaşayan sakinlərin fikirləri, qarşıya çıxan məsələlərin aradan qaldırılması istiqamətində təklifləri dinlənilib. Çıxışlarda dövlətimizin başçısının fərmanının əhəmiyyətindən danışılıb, mövcud problemlərin aradan qaldırılması ilə bağlı göstərilən diqqət və qayğıya görə Azərbaycan Prezidentinə minnətdarlıq ifadə olunub.

Sonra fərmanın icrasından irəli gələn məsələlər geniş müzakirə edilib, mövcud problemlərin həlli yolları barədə ətraflı fikir mübadiləsi aparılıb.

AZƏRTAC

❑ **Aprelin 30-da Azərbaycan Dillər Universitetində (ADU) Prezident Administrasiyasının rəhbəri, akademik Ramiz Mehdiyevin “Tariximizin xanlıqlar dövrünün siyasi irsi sənədlər işığında” kitabının müzakirəsi keçirilib.**

ADU-da “Tariximizin xanlıqlar dövrünün siyasi irsi sənədlər işığında” kitabının müzakirəsi keçirilib

Tədbiri giriş sözü ilə açan ADU-nun rektoru, akademik Kamal Abdullayev müzakirəsi keçirilən kitabın müəllifin uzun zamanından etibarən elmi araşdırmalarının nəticəsi kimi işıq üzü gördüyünü bildirib: “Akademik Ramiz Mehdiyev tariximizin, ictimai-siyasi fikrimizin xüsusi əhəmiyyət daşıyan nöqtələrinə nüfuz edib. Bu kitab bir daha göstərir ki, Azərbaycan tarixinin çox vacib mənbələri olan sənədlərdən doğru-düzgün, məqsəda uyğun, konseptual şəkildə istifadə olunarsa, biz hansı perspektivlərə, üfüqlərə çıxma bilərik. Bu üfüqlərdən biri tariximizi bugününümüz qədər dərk etmək və müasir dövrdə ondan mənalı şəkildə istifadə etməkdir”.

Rektor Kamal Abdullayev qeyd edib ki, 22 orijinal sənədin daxil edildiyi topluda akademik Ramiz Mehdiyev xanlıqlar dövrünün bir sıra mühüm problemlərinə, hadisə və şəxsiyyətlərə faktlar və etibarlı elmi mənbələr, arxiv sənədləri əsasında münasibət bildirir, həmin tarixi mərhələyə obyektiv qiymət verməyə mane olan məsələlərə aydınlıq gətirir. Bu kitab Azərbaycan tarixi və mədəni düşüncəsinin irəli aparmaq amalına xidmət edir.

Tədbirdə çıxış edən Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının əməkdaşı Eldar Əmirov “Tariximizin xanlıqlar dövrünün siyasi irsi sənədlər işığında” kitabının xüsusi geniş elmi ictimaiyyət tərəfindən böyük maraqla qarşılandığını və bunun təsadüfi olmadığını bildirib. Qeyd edib ki, Azərbaycan tarixşünaslığında xanlıqlar dövrünə baxış konseptual nöqteyi-nəzərdən indiyə qədər natamam vəziyyətdə olub. Xanlıqlar dövrü haqqında kifayət qədər əsər yazılsa da, bunlar ayrı-ayrı xanlıqların tarixinə aid olub. Akademik Ramiz Mehdiyev bu kitabında Azərbaycan tarixşünaslığında olan boşluqları və onların yaranma səbəblərini göstərməklə yanaşı, problemlərin aradan qaldırılmasına dair öz baxışlarını da ortaya qoyur. Müəllif xanlıqlar dövrünün Azərbaycan tarixindəki rolunu, xanların yol verdikləri səhvləri təhlil edərək, dövrün obyektiv siyasi mənzərəsinin canlandırır. Akademik Ramiz Mehdiyevin fikrincə, tarixçilərimiz,

filosoflarımız, ədəbiyyatşünaslarımız, mədəniyyətşünaslarımız onu da unutmamalıdır ki, keçmişin irsindən qorxmama, yaxud ehtiyatlanmağa lüzum yoxdur: “Onu olduğu kimi qəbul edib öyrənmək, müsbət tərəflərini və qüsurlarını obyektiv şəkildə göstərmək və ədalətli qiymətləndirmə əsasında ictimaiyyətə ötürmək lazımdır. Tarixi mirasla işləyərkən, əslində, tamam başqa bir məsələdən – hansısa siyasi-ideoloji səbəblərdən, yaxud təəssübkeşlik ucbatından ört-basdır etməyə çalışdığımız və ya mahiyyətini təhrif edərək çatdırdığımız faktların sonradan aşkara çıxarıldığı zaman xalqda, cəmiyyətdə yaradacağı mayusluqdan, ruh düşkünlüyündən və psixoloji sarsıntıdan ehtiyatlanmaq lazımdır”.

Eldar Əmirov bildirib ki, kitabda xanlıqlar dövrünə dair hadisə və şəxsiyyətlərin geniş kütləyə çatdırılmasında ədəbiyyatın və kinonun rolu xüsusilə vurğulanıb. Belə ki, oxunaqlı cildə qələmə alınmış ədəbi əsərlər sırf elmi tədqiqatlarla müqayisədə daha böyük insan kütləsinə xitab etmək iqtidarında olur. Yüksək ədəbi nümunələr emosional təsire malik olduğu üçün peşəsindən asılı olmayaraq, yazıb-oxumağı bacaran hər bir insanda maraq doğurur. Ona görə də ədəbiyyatın təsir imkanlarından və yayılma miqyasından milli şüurumuzun formalaşdırılması, tarixi yaddaşımızın sağlamaşdırılması naminə mütləq istifadə edilməlidir. Tariximizin ən zəruri hadisələrini və görkəmli şəxsiyyətlərinə dair qələmə alınan dəyərli əsərlər, öz növbəsində, ekranlaşdırılaraq həmişəlik insanların şüuruna və yaddaşına həkk edilməlidir.

Qeyd edilib ki, daha əvvəl Nadir şah Əfşar, yeni kitabında isə Ağa Mehəmməd şah Qacar şəxsiyyətinə sənədlər işığında nəzər salan akademik Ramiz Mehdiyev onların və ümumən türksoylu əfşarlar və qacarlar sülalələrinin xalqımızın taleyində oynadığı rola aydınlıq gətirir və Ağa Mehəmməd şah Qacarı “Qacarlar dövlətinin banisi, görkəmli dövlət xadimi və sərkərdə” kimi təqdim edir.

Tədbirdə ADU-nun Azərbaycan ədəbiyyatı kafedrasının müdiri, AMEA-

nın Folklor İnstitutunun direktoru, akademik Muxtar İmanov, ADU-nun sosial məsələlər və ictimaiyyətlə əlaqələr üzrə prorrektoru, dosent Tamam Cəfərova, azərbaycanşünaslıq elmi-tədqiqat laboratoriyasının aparıcı elmi işçisi, professor Solmaz Rüstəmovə-Tohidi, həmin laboratoriyanın baş elmi işçisi, professor Niyazi Mehdi, elmi işlər üzrə prorrektor, dosent Sevinc Zeynalova çıxış ediblər.

Çıxışlarda nəşrin konseptual mövqeyi, tarixi və ideoloji yanaşmaları, xanlıqların İran, Rusiya və bir-birləri ilə münasibətləri məsələlərinə toxunulub. Bildirilib ki, kitab tarixçilər və mütəxəssislər, həmçinin tarixlə maraqlanan şəxslər üçün dəyərli tədqiqat əsəri, metodik nöqteyi-nəzərdən istiqamətləndirici vəsaitdir. Kitabın istinad mənbələri haqqında danışan mütəxəssislər əsərin Azərbaycan elminə dəyərli töhfə olduğunu deyiblər.

Kitabda təqdim edilən sənədlər arasında Qacar şahlarının Azərbaycan xanlarına ünvanladığı məktublar, həmçinin xanların o dövrdə Rusiya komandanlığı ilə yazışmaları xüsusilə böyük tarixi əhəmiyyətə malikdir. Həmin sənədlər Azərbaycan xanlarında mərkəzdənqayma meylinin nə qədər güclü olduğunu açıq-aşkar göstərən inkaredilməz sübutdur. Topluda əksini tapmış materiallar xanlıqlar dövrünə aid bir çox yanlış yanaşma və şərhləri aradan qaldırmağa imkan verəcək, eyni zamanda, Azərbaycan tarixşünaslığında, ictimai fikirdə məsələyə münasibətdə daha sistemli və obyektiv baxışın formalaşmasına kömək edəcək.

Çıxışlarda “Tariximizin xanlıqlar dövrünün siyasi irsi sənədlər işığında” kitabının tarixçilər, mənbəşünaslar, ədəbiyyatşünaslar üçün bir yol xəritəsi olduğu vurğulanıb. Bu kitabın ADU-da fənn proqramlarına, təqvim planlarına bir mötəbər mənbə kimi daxil etmək təklifi irəli sürülüb. Əsərin Azərbaycan elminə və təhsilinə dəyərli töhfə olduğu bildirilib, alimlərimizin, tədqiqatçılarımızın, tələbələrini stüdü-tü kitabına çevriləcəyinə əminlik ifadə edilib.

AZƏRTAC

Azərbaycan–ABŞ əlaqələri müzakirə olunub

❑ **Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Elmar Məmmədov ABŞ Dövlət katibinin Avropa və Avrasiya məsələləri üzrə köməkçisinin müavini Corc Kent ilə görüşüb.**

Xarici İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən bildiriblər ki, Corc Kent Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tərəfindən qəbul edildiyini və faydalı fikir mübadiləsinin aparıldığını məmnunluqla qeyd edib.

Tərəflər iki ölkə arasında müxtəlif istiqamətlər, o cümlədən siyasi, iqtisadi, neqliyyat, enerji və digər sahələr üzrə mövcud olan əməkdaşlıq münasibətlərinin uğurla inkişaf etdirilməsinə dair fikir mübadiləsi aparılıb. Azərbaycan–ABŞ İqtisadi Əməkdaşlıq Komissiyasının növbəti iclasının Bakıda keçirilməsi məsələsi müzakirə edilib.

Nazir Elmar Məmmədov Ermənistan–Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münasibətinin həlli üzrə aparılan danışıqların cari vəziyyəti və

xarici işlər nazirlərinin Moskvada baş tutmuş görüşü haqqında qarşı tərəfə məlumat verib. Münasibətin tezliklə həllini və Azərbaycanın işğal edilmiş ərazilərinin azad edilməsinin və məcburi köçkünlərin öz evlərinə və mülklərinə geri qayıtmasının bölgədə davamlı sülh

və inkişafın təmin olunması baxımından əhəmiyyəti vurğulanıb.

Görüşdə, həmçinin qarşılıqlı maraq doğuran regional məsələlər ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

AZƏRTAC

DSX: Sərhəd döyüş məntəqələri Ermənistan ordusunun bölmələri tərəfindən iriçaplı silahlardan intensiv atəşə tutulub

❑ **Aprelin 29-30-da Qazax rayonu istiqamətində Ermənistanla dövlət sərhədində Dövlət Sərhəd Xidmətinin (DSX) sərhəd döyüş məntəqələri günün müxtəlif vaxtlarında Ermənistanın silahlı qüvvələrinin bölmələri tərəfindən bir neçə istiqamətdən iriçaplı silahlardan dəfələrlə intensiv atəşə tutulub.**

Dövlət Sərhəd Xidmətinin mətbuat mərkəzindən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, bölmələrimizin atəşə tutulduğu Ermənistan silahlı qüvvələrinin döyüş mövqələri istiqamətində cavab atəşi açılıb.

□ **Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin 2018-ci il aprelin 11-də xalqın etimadını yenidən qazanaraq dövlət başçısı seçilməsindən 1 il ötür. Bu bir il ərzində ölkəmizdə önəmli hadisələr baş verdi ki, bunun da mərkəzində, məhz dövlət başçısının düşünülmüş qərarları, atdığı pragmatik addımlar dayanır. Prezident İlham Əliyevin sərəncamları, fərmanları, regionlara ardıcıl səfərləri, qəti tapşırıqları nəticəsində, demək olar ki, bütün sektorlarda əvvəlkindən də yüksək inkişaf dinamikası yarandı.**

İnsan amili öndədir

Prezident İlham Əliyev dəfələrlə öz çıxışlarında qeyd edib ki, bizim siyasətimizin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı, insan amili və onun sosial rifahı dayanır. Dövlət başçısı sosial paketdən olan yeni islahatlar kursu ilə növbəti dəfə təsdiqlədi ki, xüsusi həssas kateqoriyadan olan insanlar – şəhid ailələri, müharibə veteranları və müharibə əlilləri, məcburi köçkünlər və qaçqınlar dövlət başçısının böyük qayğısı ilə əhatə olunubdur. Bu baxımdan cari il yanvarın 28-də Prezidentin şəhid ailələri ilə keçirdiyi görüş həmin qayğının bariz nümunəsidir. Bu görüşdə “Xalqa xidmət mənim ən böyük vəzifəmdir. Mənim üçün bu, böyük şərəfdir”, – deyən dövlətimizin rəhbəri elə həmin gün imzaladığı fərmanla şəhid ailələri üçün birdəfəlik ödəmənin (11 min manat) verilməsi prosesinin əhatə dairəsini genişləndirdi. 1997-ci il 2 avqustdək şəhid olmuş əlavə 2715 şəhid ailəsinə də həmin vəsaitin verilməsi nəzərdə tutuldu. Bunlardan 2264 şəhid hərbi qulluqçu və 461 şəhid polisin vəərəsi də 11 min manatdan az sığorta ödənişi aldığı üçün həmin siyahıya əlavə olundu. Bununla da birdəfəlik ödənişin verilməsi prosesi artıq 12 min 268 şəhid vəərəsəsinə əhatə edir.

Prezident İlham Əliyevin cari il yanvarın 30-da imzaladığı və şəhid ailələrinə dövlət qayğısının artırılmasını ehtiva edən fərmanı 12 mindən çox şəhid ailəsinə əhatə edib. Fərmana əsasən, 2019-cu ilin 1 fevral tarixindən etibarən şəhid ailələrinə verilən aylıq təqaüddün məbləği 58 manat artırılaraq 300 manata çatdırılıb. Ümumən, 2007-ci ildən şəhid ailələri üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin aylıq təqaüddünün məbləği 3 dəfə artırılıb.

Prezident İlham Əliyevin bu il yanvarın 28-də imzaladığı digər fərmanla isə şəhid ailələri və Qarabağ müharibəsi əlilləri üçün mənzillərin alınması məqsədilə 35 milyon manat vəsait ayrılıb. Yeri gəlmişkən, onu da xüsusi olaraq qeyd edək ki, ötən dövrdə Prezidentin təşəbbüsü ilə şəhid ailələrinə və müharibə əlillərinə 6654 mənzil, o cümlədən 2018-ci ildə nəzərdə tutulduğundan 3 dəfə çox olmaqla 626 mənzil verilib. Cari ildə isə bu kateqoriyadan olan insanlara, azı, 800 mənzilin verilməsi nəzərdə tutulur.

Dövlətimizin başçısı İlham Əliyevin dərin sosialyönümlü islahatları öz əhatə dairəsini genişləndirməkdədir. Martin 1-də mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin qəbulu, onların problemlərinin fərdi şəkildə

dinlənilməsi ictimaiyyətdə sevincə qarşılandı. Prezident İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, minimum əməkhaqqının və minimum pensiyanın təxminən 40 faiz artması, nəticə etibarilə, 830 minə yaxın insanı əhatə edib. Sosial müavinətlərin orta hesabla 100 faiz artırılması təqribən 600 min insana şamil edilib.

verildi. Prezident yeni inkişaf konsepsiyasına uyğun olaraq vətəndaşların mənzil-məişət şəraitinin yaxşılaşdırılmasına hədəflənən məqsədyönlü və sistemli tədbirlər həyata keçirilməsinin göstərişini verdi.

Məlum olduğu kimi, bəzi çoxmənzilli yaşayış binalarında tikinti işləri şəhərsalma qanunvericiliyinin tələblərinə riayət olunmadan və ya sənədləşdirmədə ciddi qüsurlar buraxılaraq, bir sıra hallarda sakinlərin hüquq və maraqları nəzərə alınmadan aparılmışdı. Bu da, öz növbəsində, bəzən həmin binaların rəsmiləşdirilməsini qeyri-mümkün edirdi.

Dövlət başçısının fevralın 19-da imzaladığı “Bəzi çoxmənzilli bina-

Prezident İlham Əliyevin sosial islahatlar paketi: əhalinin rifahı naminə yeni inqilabi addımlar

Çoxmənzilli binaların sənədləşdirilməsi isə təxminən 350-400 min insanın bu sahədə mövcud problemlərinin birdəfəlik həllinə gətirib çıxaracaq. Bundan savayı, Prezident İlham Əliyevin fevralın 14-də imzaladığı bir fərman və iki sərəncam – “Azərbaycan Respublikasının ali məktəb tələbələri üçün Prezident təqaüddünün təsis edilməsi haqqında”, “Ali təhsil müəssisələrində təqaüd sisteminin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı əlavə tədbirlər barədə” və “Doktorantlara, ali təhsil, orta ixtisas və peşə təhsili müəssisələrində, həmçinin Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının magistratura səviyyəsində təhsil alan tələbələrə təqaüdlərin verilməsi haqqında” sənədlər də bu prosesin mühüm əhəmiyyətinin tərkib hissəsidir. Bu sərəncamlarla, ümumilikdə, tələbələrin təqaüdlərinin artırılması ilə təxminən 100 mindən çox tələbənin maliyyə vəziyyətinin yaxşılaşdırılması təmin edilib.

Ölkə əhalisinin yaşayış səviyyəsinin və sosial rifahının yüksəldilməsi məqsədilə daha bir mühüm sərəncam

ların istismarına icazə verilməsinin sadələşdirilməsi haqqında” Fərman bu sahədə böyük innovasiya oldu. Hətta bir sıra ekspertlər bu fərmanı tikinti sahəsində memarlıq amnistiyası da adlandırırlar.

Xatırladaq ki, Bakıda tikintisinin başa çatmasına və sakinlərin məskunlaşmalarına baxmayaraq, rəsmi olaraq istismarına icazə verilməmiş kifayət qədər bina var idi. Həmin binaların sakinləri yaşadıkları mənzillərlə bağlı çıxarış sənədləri ala bilmirdi və bu, onların mülkiyyət hüquqlarının pozulmasına səbəb olurdu. Həmin sakinlər rəsmi olaraq mənzillər üzərində hüquqlara malik deyildilər. Bu vəziyyət nəticəsində həmin şəxslər dövlətə və belediyyələrə əmlak vergisi də ödəyə bilmirdilər. Fərmana əsasən, bundan sonra vətəndaşlar sahib olduqları mənzillərinin çıxarış sənədlərini qısa zamanda ala biləcəklər. Bu sərəncam insanların mülkiyyət hüquqlarının qısa müddətdə təmin olunmasında müstəsna əhəmiyyət daşıyır.

Dövlət başçısının verdiyi ən mühüm

qərarlardan biri də problemli kreditlər sahəsində banklarla vətəndaşlar arasında yaranan narazılığın aradan qaldırılması, kredit borclarının artan hissəsinin silinməsi idi. Dövlət başçısı fevralın 28-də “Azərbaycan Respublikasında fiziki şəxslərin problemli kreditlərinin həlli ilə bağlı əlavə tədbirlər haqqında” Fərman imzaladı. Problemli kreditlərin əhalinin xeyrinə həlli istiqamətində hazırlanan bu sənədə əsasən narahatlığa son qoyuldu.

Fərmana əsasən, fiziki şəxslərin banklara 10 min ABŞ dollarınadək xarici valyutada olan əsas kredit borclarının devalvasiya ilə bağlı manatla artmış hissəsi qiymətləndirilərək Mərkəzi Bankın elan etdiyi məzənnəyə uyğun olaraq, dövlət büdcəsinin vəsaiti hesa-

bına üç aydan gec olmayaraq manatla ödəniləcək.

Fərmanda 2015-ci ildə baş verən 21 fevral və 21 dekabr devalvasiyaları ilə bağlı ayrıca bəndlər nəzərdə tutulub. Belə ki, devalvasiyalar nəticəsində kredit borcunun artan hissəsinə güzəşt ediləcək.

Prezidentin bu fərmanı ilə 800 min nəfərin kredit problemi birdəfəlik həll edildi. İlham Əliyev vətəndaşlar bank arasında etimad mühitini bərpa etdi, məhkəmə çəkişmələri vətəndaşın xeyrinə həll olundu.

Prezident İlham Əliyevin ən mühüm siyasi missiyalarından biri də xalqla təması daha da gücləndirməsi, regionlara səfərlər və əhali ilə birbaşa görüşlər, onların problemlərinin həlli istiqamətində yerində göstərişlər vermək oldu. Şamaxı, Ağsu rayonlarında baş verən zəlzələdən zərər çəkmiş vətəndaşlarımızla keçirilən görüşlər, dəymiş zərərin dövlət tərəfindən tam aradan qaldırılması, Bakı şəhərində “Diqlas” Ticarət Mərkəsinin tamamilə yanması nəticəsində sahibkarlara dəyən zərəmə görə, onlara maddi dəstəyin verilməsi ilə bağlı tapşırıqlar dövlət başçısının xalqla sıx təmasını, əhalinin problemlərinin həllinə yaxından köməyini ifadə etdi. Bu isə Azərbaycanda xalq-dövlət münasibətlərinin sərsəmləşməsinə inamı daha da möhkəmləndirdi.

Bu il, həm də biznes islahatları ilə yadda qaldı. Son bir ildə, kiçik və orta sahibkarlığın meyarlarının yenilənməsi, yaşıl dəhlizin qaydalarını qəbulu, biznesə bağlama, lisenziya və icazələr, yoxlamalar, elektrik təchizatı şəbəkələrinə qoşulma, maliyyə mənbələrinə çıxış imkanlarının artırılması, əmlakın qeydiyyatı və xarici ticarət üzrə islahatlar aparıldı, həmçinin yeni sənaye, agro və texnoparklar və

sənaye məhəllələri yaradıldı. Vergi və gömrük islahatlarında əsas məqsəd sahibkarların vergi yükünün optimallaşması, vergi bazasının genişləndirilməsi, leqallaşma, rəqəmsallaşma və vergi-gömrük administrasiyası ilə sahibkarların münasibətlərinin daha da sivil səviyyəyə qaldırılmasından ibarətdir.

Bütün bu sadalananlar mübaliğəsiz olaraq Prezident İlham Əliyevin son bir illəki islahatlarının nəticəsi kimi qəbul olunur. İslahatların əsas məqsədi və əhəmiyyətli tərəfi ondan ibarətdir ki, nəticədə, qazanan Azərbaycan insanı oldu.

Dövlət başçısının bütün islahatların mərkəzində məhz insan amilinin dayanmasını əsas meyar olaraq götürməsi və

məmurlara qarşı öz çıxışlarında qəti və birmənalı olaraq bunu qeyd etməsi faktıdır. O deyir: “Məmur təvəzökar olmalı, xalqa xidmət etməli, xalqla bir yerdə olmalı, özünü xalqdan yuxarı tutmamalıdır. Məmur özü və onun ailə üzvləri təkəbbürlü davranmamalıdır”. Bu baxımdan Azərbaycanda heç kimin heç bir imtiyazının olmadığını, həmin qanun qarşısında bərabər olduğunu, özbaşınalıqla məşğul olanların cəzalandırılacağını qəti şəkildə bildiren ölkə Prezidentinin bu tələb və tövsiyələri vətəndaşlarımızın bərabər hüquqlu münasibətlərinin tənziqlənməsində dəvəyə çevrilməlidir.

İslahatlar ilinin beynəlxalq səviyyədə qiymətləndirilməsi

Prezident İlham Əliyevin sosial islahatlar paketi və əhalinin rifahı naminə yeni inqilabi addımları beynəlxalq ictimaiyyət tərəfindən müşahidə edildi və qiymətləndirildi. Dövlət başçımızın rəhbərliyi ilə aparılan iqtisadi islahatlara ən yüksək qiymət Dünya Bankının “Doing Business 2019” hesabatında Azərbaycanın dünyada ən islahatçı ölkə elan edilməsi oldu. “Doing Business 2019” hesabatında Azərbaycan 32 pillə irəliləyərək 190 ölkə arasında 25-ci yerdə qərarlaşmaqla MDB-də lider mövqeyinə yüksəlib, BRICS ölkələrinin hamısını, G20 ölkələrinin isə hər dördündən üçünü üstələyib. “Economic Freedom 2019” hesabatında ölkənin mövqeyi 7 pillə irəliləyərək 60-cı mövqeyə çatdı.

Prezident İlham Əliyevin 15 il ərzində davamlı olaraq həyata keçirdiyi islahatlar kursunun son bir il ərzində yeni

Məqalə Azərbaycan Respublikasının Əmək və Əhalinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vəsitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun keçirdiyi birgə müsabiqəyə təqdim olunur.

mərhələyə daxil olmaqla ölkəmizdə ictimai-siyasi və sosial-iqtisadi sabitliyi daha da möhkəmləndirməsi, ən əsası isə xalq-hakimiyyət birliyi monolit qüvvəyə çevirməsi dünyanın nüfuzlu reyting təşkilatlarının da diqqətindən yayınmadı. Bu baxımdan, Fransanın tanınmış “Opinion Way” sosial tədqiqatlar şirkətinin cari ilin mart ayında Azərbaycan ərazisində (Naxçıvan Muxtar Respublikası istisna olmaqla) keçirdiyi sorğuda ölkədə ictimai-siyasi və sosial-iqtisadi sabitliyin qorunmasında Prezident İlham Əliyevin rolu, həyata keçirdiyi sosial-iqtisadi islahatlar kursu, kadr islahatları, regionların inkişafı istiqamətində atdığı addımlar, xarici siyasət kursu ilə bağlı respondentlərə suallar ünvanlanıb. Bu sorğunun nəticələri ilə bağlı “Opinion Way” şirkətinin rəhbəri aprelin 9-da Beynəlxalq Mətbuat Mərkəzində mətbuat konfransı keçirib. Həmin nəticələrə görə, respondentlərin 80,1 faizi ölkədəki mövcud ictimai-siyasi və sosial-iqtisadi sabitliyin qorunması və möhkəmləndirilməsini Prezident İlham Əliyevin fəaliyyətinin ən böyük uğuru kimi dəyərləndirib.

“Prezident İlham Əliyevin son 1 illik fəaliyyətini necə qiymətləndirirsiniz?” sualına sorğuda iştirak edənlərin 85,1 faizi müsbət cavab verib. “Azərbaycanda həyata keçirilən sosial-iqtisadi fəaliyyəti və bu sahədə Prezident İlham Əliyevin son bir ildə apardığı islahatları necə qiymətləndirirsiniz?” sualına respondentlərin 90,5 faizi ümumən müsbət cavab verib. Respondentlərin 90,4 faizi Prezident İlham Əliyevin regionların inkişafı ilə bağlı siyasətini bəyəndiyini bildirib.

Qarayaxma kampaniyasının fiaskosu

Son bir ildə Azərbaycanın əksər sahələrdə mühüm irəliləyişlər əldə etməsi, dövlət başçısı tərəfindən tələyüklü problemlərin həllinə dair sərəncamlar verilməsi, sosial islahatlar paketinin həyata keçirilməsi, xalqla təmasını daha sıx şəkildə qurulması ölkəmizə qarşı erməni lobbisinin raportları ilə hərəkət edən bəzi xarici ölkələrdəki mikrosorğu təşkilatlarının və özünü siyasi mühacir hesab edən bir sıra “söyüş kampaniyası” fəallarıının fiaskosuna səbəb oldu. Hər vaxtla daxili auditoriyanı, ictimai fikri çaşıdırmaq üçün söylənilən fikirlərin əsassız olduğu və dövlət başçısının öz xalqla daimi təmasda olması həqiqəti üzə çıxdı. 2019-cu ilin sosial islahatlar paketi Prezident İlham Əliyevin ölkəmizə 15 illik rəhbərliyi dövründə öz uğurlu nəticələri ilə yadda qaldı. Əsas odur ki, dövlətçiliyimizin möhkəmlənməsində, xalqın dövlətinə, Prezidentinə olan etimadının yüksəlməsində məqsədyönlü, düşünülmüş və strateji cəhətdən də faydalı olan addımlar atıldı.

Anar TURAN, “Xalq qəzeti”

Azərbaycan Prezidentindən humanist addım

□ **Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığına əsasən, əhalinin azteminatlı hissəsinin sosial vəziyyətini daha da yaxşılaşdırmaq məqsədilə güzəştli qiymətdə təbi qazın illik istehlak limiti 1700 kubmetrdən 2200 kubmetrədək artırılıb.**

Bu sözləri iqtisadiyyat naziri Şahin Mustafayev aprelin 30-da keçirdiyi brifinqdə Azərbaycan Respublikası Tarif (qiymət) Şurasının qərarını şərh edərkən deyib.

Nazir qeyd edib ki, aprelin 30-da Tarif Şurasının iclası keçirilib və müvafiq qərar qəbul edilib: “Bu günədək güzəştli tariflə illik istehlak limiti 1700 kubmetr idi. 1,5 milyon abonent və ya 6 milyon nəfər bu güzəştdən istifadə edirdi. Mövcud qərara əsasən, əlavə olaraq 300 min abonent (təxminən 1 milyon 200 min nəfər) də bu imkanlardan istifadə edəcək. Beləliklə, güzəştli tariflərdən abonentlərin 70 faizi istifadə edirdisə, bugünkü qərardan sonra həmin göstərici 85 faizədək artacaq. Qərar mayın 1-dən qüvvəyə minəcək”.

“Bu qərar dövlətimizin başçısının humanist addımı kimi, öz vətəndaşlarına diqqət və qayğısının göstəricisi kimi qiymətləndirilməlidir”, – deyə nazir vurğulayıb.

AZƏRTAC

“Sosial şəbəkələrin gənclərin həyatında rolu: müsbət və mənfi tərəfləri” mövzusunda interaktiv seminar keçirilib

□ **Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin (DTX) Heydər Əliyev adına Akademiyası Bakının orta ümumtəhsil müəssisələrinin X və XI sinif şagirdləri üçün “Sosial şəbəkələrin gənclərin həyatında rolu: müsbət və mənfi tərəfləri” mövzusunda interaktiv seminarı keçirir.**

Təhsil Nazirliyinin dəstəyi ilə keçirilən seminarlardan biri aprelin 30-da Nərimanov rayonunun orta ümumtəhsil müəssisələrinin şagirdləri üçün DTX-nin Heydər Əliyev adına Akademiyasında təşkil olunub.

Seminarın məqsədi Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin gənclərin vətənpərvərlik, dövlətçiliyə sədaqət, milli-mənəvi dəyərlərin və əxlaqi irsin qorunması ruhunda tərbiyələndirilməsi, onların tolerantlıq mədəniyyətini inkişaf etdirilməsi və ictimai maarifləndirilməsi üzrə tapşırıqlarının həyata keçirilməsidir.

Tədbirdə Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətinin təcrübəli əməkdaşları, DTX-

nin Heydər Əliyev adına Akademiyasının peşəkar mütəxəssisləri, ümumtəhsil müəssisələrinin şagirdləri və digər qonaqlar iştirak ediblər. İştirakçılar əvvəlcə Akademiyadakı “Şöhrət” muzeyi ilə tanış olublar. Unikallıq məzmunu və nəfis tərtibatla malik “Şöhrət” muzeyi ilə tanışlıq zamanı şagirdlərə məlumat verilib ki, burada nümayiş olunan nadir eksponatlar, sənədlər və arxiv materialları ümum-millil lider Heydər Əliyevin zəngin həyat və fəaliyyətini, xalqımızın taleyindəki misilsiz rolunu, o cümlədən ömrünün 25 ilini həsr etdiyi dövlət təhlükəsizlik orqanlarındakı xidmət dövrünü və onun bilavasitə rəhbərliyi ilə keçiriləmiş əməliyyatlar haqqında

məlumatları ətraflı eks etdirir.

Əvvəlcə mövzu ilə bağlı film nümayiş olunub.

Akademiyanın rəis

müavini Elşad Nəsirov

seminarın açılışında çıxış

edərək mövzu ilə bağlı ətraflı

məlumat verib. Bildirib ki,

dövlətimiz tərəfindən müasir

texnologiyaların inkişafına

böyük sərmayələr qoyulur.

Bu gün ölkəmizdə ictimai

həyatın elə bir sahəsi yoxdur

ki, İKT-nin nailiyyətlərindən

istifadə olunmasın. Hazırda

üç peyki olan Azərbaycan

dünyada kosmik ölkələr

sıraasına daxil olan nadir

dövlətlərdəndir. Respublika-

mızda informasiya texnolo-

giyalarının yeniliklərindən

geniş istifadə olunduğunu

vurğulayan E.Nəsirov deyib:

“Lakin bu sahədə inkişaf

heç də həmişə problem-

siz ötürmür. Bizim üçün

təhlükəli olan informasiya-

ların əldə olunması asanla-

şır. Həmin məhdudiyyətsiz

məlumat bolluğunun qur-

banları isə əsasən, uşaqlar

ve gənclərdir. Bu kimi

halların qarşısını almaq məqsədilə internetin, sosial şəbəkələrin ancaq müsbət imkanlarından istifadə etmək lazımdır. Bu sahədə ictimai maarifləndirilmə isə mühüm əhəmiyyət kəsb edir”.

Nərimanov rayonunun 23 ümumtəhsil müəssisəsinin 60-dan çox şagirdinin iştirak etdiyi seminarda Akademiyanın kafedra reisi, psixologiya üzrə fəlsəfə doktoru M.Sadiqovanın, ekspert-hüquqşünas E.Balacanovun, DTX-nin məsul əməkdaşı F.Quliyevin, Akademiyanın informasiya təhlükəsizliyi ixtisası üzrə kursantı A.Yusiflinin “Sosial şəbəkələrin gənclərin psixikasına təsiri”, “Sosial şəbəkələr və milli təhlükəsizlik: mövcud təhdid və risklər”, “Müasir gəncliyimiz və sosial şəbəkələr: qazandıqımız və itirdiyimiz” və digər aktual mövzularda məruzələri dinlənilib.

Maraqla qarşılanan seminar çərçivəsində şagirdlərin bilavasitə qatıldığı müzakirələrdə sosial şəbəkələrin müsbət və mənfi tərəfləri, habelə gənclərin asudə və qiymətli vaxtlarının daha çox “virtual dünya”ya sərf etməsinin real həyatdan uzaqlaşmağa gətirib çıxarmasının psixoloji fəsadları və milli genofonda doğurduğu təhlükələr barədə interaktiv diskussiyalar aparılıb.

Növbəti seminarın mayın 2-də Suraxanı rayonunun məktəbliləri üçün keçirilməsi nəzərdə tutulub.

AZƏRTAC

Azərbaycanın “Boeing 747” təyyarəsi ilk dəfə olaraq İstanbul yeni hava limanına enmişdir

□ **Azərbaycanın “Silk Way West Airlines” yük aviasirkətinin “Boeing 747-8F” təyyarəsi İstanbul şəhərinin bu yaxınlarda açılan yeni hava limanında eniş edən “F” kateqoriyası üzrə ilk iriqəbaritli yük təyyarəsi olmuşdur.**

“Silk Way West Airlines”in mətbuat xidməti bildirir ki, Bakı–İstanbul–Bakı reysinə Türkiyənin uzun illər yüksək peşəkar səviyyədə aviasiya xidmətləri təklif edən “Çelebi” şirkəti xidmət göstərmişdir.

2012-ci ildə yarandığı gündən etibarən yük aviasirkəti bütün dünya üzrə bir çox istiqamətləri əhatə etmək məqsədilə öz marşrut şəbəkəsini daim genişləndirir. “Silk Way West Airlines” doqquz “Boeing B747” təyyarəsi ilə Bakıdan Honkonq, Osaka, Seul, Dəkkə, Şanxay, Sinqapur, Kuala Lumpur, Çikaqo, Milan, Amsterdam, Lüksemburq, İstanbul, Dubay və s. kimi əsas nəqliyyat xətlərinə uçuşları yerinə yetirir.

Yeni hava limanı İstanbulun Avropa hissəsindəki Arnavutköy rayonunda, şəhər mərkəzindən 35 kilometr aralıda yerləşir. Hava limanı, həmçinin aprelin 7-dən etibarən Atatürk Hava Limanının bağlanmasıdan sonra oradan köçürülən bütün səmnişin aviareyslərinə xidmət edir.

“Xalq qəzeti”

Moskvada nəşr olunan “İnženernaya qazeta”nın aprel nömrəsində Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının prezidenti, Beynəlxalq Mühəndislik Akademiyasının vitse-prezidenti, akademik Arif Paşayevin “Vəzifələri kosmik yüksəkliyə qaldırarkən” sərlövhəli məqaləsi dərc edilib. AZƏRTAC məqaləni təqdim edir.

Azərbaycan iqtisadiyyatın şaxələndirilməsi yolunu seçib və qeyri-neft seqmentinin möhkəmləndirilməsi ölkəmiz üçün prioritet olub. Azərbaycan Mühəndislik Akademiyası bunu nəzərə alaraq bütün qüvvələrini qeyri-neft sənayesinin inkişafına, aqrar sektorun sənayeləşməsinə və dirçəldilməsinə yönəldib. Akademiya ölkənin davamlı inkişafı strategiyasının işlənilib hazırlanmasına və təkmilləşdirilməsinə xüsusi diqqət yetirir.

Məlum olduğu kimi, Azərbaycan Respublikasında kosmik sənayenin yaradılması və inkişafı üzrə Dövlət Proqramı həyata keçirilib. Telekommunikasiya peyki orbitə çıxarılıb, hazırda bu peykin köməyi ilə 154-dən çox telekanalın və 30 radiostansiyanın verilişləri yayımlanır.

2018-ci ilin sentyabr ayında Azərbaycan Fransasın “Arianespace” şirkəti ilə birlikdə növbəti “AzerSpace-2” peykinin orbitə çıxarılıb. Bu peyk artıq orbitdə olan “AzerSpace-1” peykinin əhatə dairəsinin genişləndirməklə bərabər, onun üçün ehtiyat rolu yerinə yetirir, bu da əhaliyə daha etibarlı xidmətlər göstərməyə imkan verir. Bu peykin xidmət zonasına Avropa, Mərkəzi və Cənubi Asiya, Yaxın Şərq və Afrika ölkələri daxildir. Mühəndislik Akademiyası bu proqramın həyata keçirilməsində fəal iştirak edir və kosmos üzrə şuraya rəhbərlik edir.

Neftlə çirkənlənmə parametrlərinin qiymətləndirilməsi üçün yüksək ayırdetmə qabiliyyətli “RADARSAT-2” kosmik radiolokasiya sistemindən istifadə edilməsi əsasında Xəzər dənizinin Azərbaycan sektoru akvatoriyasında neft sızmaları parametrlərinin aşkar edilməsi üzrə işlər davam etdirilib.

Akademiyanın Rəyasət Heyətinin qərarı ilə Milli Aviasiya Akademiyası bazasında müasir avadanlıq, cihazlar və alətlərlə təchiz olunmuş texnopark yaradılıb, bu texnopark tələbələrini və magistrlərinin sərəncamına verilib.

2018-ci ildə energetika sahəsində tarixi hadisələr baş verib. Belə hadisələrdən biri “Azəri-Çıraq-Günəşli” yatağına dair kontraktın müddətinin 2050-ci ilə qədər uzadılmasıdır.

Azərbaycan Dövlət Neft Şirkəti – SOCAR digər tərəfdaşları ilə birlikdə bu layihədə operator qismində iştirak edir. Layihədə Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının üzvləri də fəal iştirak edirlər. Bu layihə neft hasilatını hələ uzun illər ərzində sabit səviyyədə saxlamağa imkan verəcək. Cənub Qaz Dəhlizinin, habelə TANAP və TAP global layihələrinin həyata keçirilməsi uğurla davam edir.

Marşrutların şaxələndirilməsi və Böyük İpək Yolu üzərində yerləşən ölkələrlə iqtisadi əlaqələrin genişlənməsi baxımından nəqliyyat müstəqilliyini, o cümlədən Avropa qitəsinin müstəqilliyini təmin edən daha bir genişmiqyaslı

transregional layihə Bakı–Tbilisi–Qars dəmir yoludur. Bu layihə bizə ən yaxın qonşu ölkələr arasında münasibətləri dərinləşdirməyə və möhkəmlətməyə kömək edəcək. Bu layihənin sayəsində biz bir sıra problemləri həll edə biləcəyik. Məsələn, Avropaya qatarla getmək mümkün olacaq, iki günə İstanbula çatə biləcəyik. Bu layihə həyata keçiriləndən sonra Pekindən Londona 12 günə çatmaq imkanı yaranacaq. Mühəndislik Akademiyası üzvlərinin də iştirak edəcəyi bu tarixi layihənin reallaşdırılması Azərbaycanı beynəlxalq nəqliyyat mərkəzlərindən birinə çevirəcək. Bizim akademiyanın üzvləri Şimal-Cənub nəqliyyat dəhlizinin reallaşması sahəsində də mühüm addımlar atırlar. Bu layihə İran sərhədinə qədər dəmir

yolu ekspreslərinin sürəti saatda 120-140 kilometrə çatacaq. “Azərbaycan Dəmir Yolları” Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti Bakı–Gəncə sürətli dəmir yolu marşrutu qərar verir. Bu layihəni 2019-cu ilin sonuna qədər tamamlamaq planlaşdırılır. Bütün bunlar logistika məsələsinin həllini aktuallaşdırıb. Bu istiqamətə turistlərlə yanaşı, yerli sakinlər də üstünlük verir. Bütün bu layihələrin reallaşdırılmasında Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının üzvləri çox fəal iştirak edirlər.

Yeni Bakı Beynəlxalq Dəniz Ticarət Limanı kompleksinin birinci mərhələsi çərçivəsində Hollandiyanın “Royal Has-koning” şirkəti ilə birlikdə bərə terminalı da açılıb. Bizim akademiyanın üzvləri bu layihədə də iştirak ediblər. Limanın yükəşirəma həcmindən idib 25 milyon ton yükə və 1 milyon konteynerə bərabər olması nəzərdə tutulur. Layihəyə əsasən, limanda logistika mərkəzinin yaradılması da böyük əhəmiyyət kəsb edir. Bu mərkəz Azərbaycanın Qərb ilə Şərq arasında yükəşirəma məntəqəsinə çevrilməsinə imkan verəcək.

Sənaye innovasiya texnologiyalarının tətbiq edilməsi sahəsində akademiya da ayrı-ayrı birlik və müəssisələrin sifariş

Akademiyada ozonlaşdırma texnologiyası və xüsusi təyinatlı müvafiq avadanlıq yaradılıb. Bu avadanlıqdan aviasiyada, təbabətdə, kənd təsərrüfatında və ölkə iqtisadiyyatının digər sahələrində istifadə edilir.

Aqrosənaye sektorunda ölkənin ərzaq təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə kənd təsərrüfatının inkişafı sahəsində quraqlığa davamlı kənd təsərrüfatı bitkilərinin yetişdirilməsi, düzənlik və dağətəyi quraqlıq zonalarda və Azərbaycan Respublikasının eniş-yoxuşlu torpaqlarında eroziyaya qarşı mübarizə və sudan istifadə proqramlarını xüsusi qeyd etmək lazımdır. Azərbaycan bu istiqamətdə Rusiya Federasiyası ilə birlikdə kənd təsərrüfatının inkişafına dair dövlətlərarası proqram hazırlayıb. Bizim akademiya N.İ.Vavilovun genetik resurslara aid elmi irsinin inkişaf etdirilməsi üzrə birgə iş aparır.

Toxumların səpin keyfiyyətini yüksəltmək məqsədilə biz morfoloji göstərici əsasında ozonlu mühitdə kənd təsərrüfatı bitkiləri toxumlarının səpinqabağı stimullaşdırılmasının əməli dozasını müəyyən etmək metodunu təklif etmişik və toxumun sortundan

asılı olaraq avtomatik idarə edilən doza hesablayan qurğunun eksperimental nümunəsini yaratmışıq.

2018-ci ilin iyun ayında Bakıda Dünya Əqli Mülkiyyət Təşkilatı və Avrasiya Patent Təşkilatı tərəfindən “Əqli mülkiyyətin innovasiyalı iqtisadiyyata töhfəsi” mövzusunda beynəlxalq konfrans keçirilib. Bizim akademiyanın həmin konfransa təqdim etdiyi işlər müsbət qiymətləndirilib.

Beynəlxalq əməkdaşlıq sahəsində bizim akademiya bir sıra milli və beynəlxalq akademiyalar və mühəndis cəmiyyətləri ilə əlaqələri və səmərəli əməkdaşlığı nizamlamağa şəy göstərir. Azərbaycan Mühəndislik Akademiyası Beynəlxalq Mühəndislik Akademiyası ilə birlikdə Sloveniya, Belarus, Gürcüstan və Qırğızıstanın mühəndis akademiyaları ilə üçtərəfli müqavilələr imzalayıb.

İslam Ölkələri Mühəndislik İnstitutları Federasiyasının (İÖMİF) tərkib hissəsi kimi biz Azərbaycan Mühəndislik Akademiyası ilə İÖMİF və onun üzvləri arasında əməkdaşlığı genişləndiririk.

Bizim akademiyanın üzvləri il ərzində 4 konfrans, çoxsaylı dəyirmi masalar, seminarlar və ustad dərsləri təşkil edib, bir sıra konqreslərdə, beynəlxalq və regional elmi forumlarda, simpozium və konfranslarda iştirak ediblər.

Ötən il bizim akademiyanın üzvləri onlarca kitab, monoqrafiya, o cümlədən “Aviasiya materialşünaslığı”, “Mezome-xanika və plastik fizikası”, “Synergetics and Fractals in Tribology”, “Materiallar müqaviməti” adlı kitablar, “Mühəndislik fəlsəfəsi” traktatı və bir sıra başqa əsərlər nəşr ediblər. Ümumilikdə, 60-a yaxın elmi məqalə dərc edilib, 5 patent, o cümlədən Avrasiya patenti alınmış. Akademiyanın üzvləri, o cümlədən xarici alimlər mühəndis cəmiyyətinin inkişafına verdikləri böyük töhfəyə görə Mühəndislik Akademiyasının beş qızıl “Mühəndis rəşadəti” medalı ilə təltif ediliblər. Akademiyanın üç üzvü mühəndislik tədqiqatlarının tətbiqinə görə üç nominasiya üzrə akademiyanın “İlin mühəndisi” fəxri adına layiq görüldü, onlara diplom və xatirə medalları təqdim edildi. Akademiyaya üzvlərinin xidmətləri dövlət, hökumət və ictimai təşkilatlar tərəfindən qeyd edilib: akademiyanın 6 üzvü orden və medallarla təltif edildi, 1 nəfər “Əməkdar mühəndis”, 2 nəfər “Əməkdar müəllim” fəxri adlarına layiq görüldü, 3 nəfərə “İlin mühəndisi” fəxri adının diplomları və xatirə medalları təqdim edildi.

Akademiyanın elmi orqanı – “Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının xəbərləri” adlı beynəlxalq elmi-texniki jurnal 10 il ərzində Azərbaycanın və xarici ölkələrin elmi həyatında fəal iştirak edir. Jurnal bütün dünya alimlərinin araşdırdığı problemlərin vəziyyətinə böyük əhəmiyyət verir. “Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının xəbərləri” jurnalı internet şəbəkəsində inteqrasiya edilmiş elmi resursun hüquqi sahibidir. Buraya Rusiya Elmi Sitatgətimə İndeksi (RESİ) daxildir. Bu indeksin əmsalı jurnalın reytingini müəyyən edir.

2018-ci il bir sıra yeni layihələrin iştirakçısı kimi Azərbaycan Mühəndislik Akademiyası üçün səmərəli il, iqtisadi artımın bərpası, iri infrastruktur layihələrinin reallaşdırılması, genişmiqyaslı regional və beynəlxalq sammitlərin keçirilməsi illi olub.

Üzərində iş gedən bütün layihələrə ölkənin aparıcı elmi potensialı, o cümlədən Milli Elmlər Akademiyası, aparıcı ali məktəblər və onların intellektual-innovasiyalı klasteri, Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının da aid olduğu elmi mərkəzlər və təşkilatlar cəlb edilib. Bizim mühəndislər birliyinin fikrincə, təhsildə əsas resurs məhz istedadlı və hazırlıqlı insanlar olmalıdır. Milli Aviasiya Akademiyasında hər il aviakosmik problemlərin həllində gənclərin kreativ potensialının üzə çıxarılmasına və inkişaf etdirilməsinə həsr olunmuş “Fevral mütaliələri” keçirilir. Bu mütaliələrin təşkilatçıları Təhsil Nazirliyi, “Azərbaycan Hava Yolları” QSC (AZAL), Milli Aviasiya Akademiyası, Azərbaycan Mühəndislik Akademiyası və “Azərkosmos” Açıq Səhmdar Cəmiyyətidir. “Fevral mütaliələri-2018” çərçivəsində “Aviakosmik problemlərin həllində gənclərin yaradıcı potensialı” mövzusunda III Beynəlxalq elmi-praktiki gənclər konfransı keçirilib. Konfransın işində Rusiya, ABŞ, İngiltərə və Qazaxıstan gəlməli xarici qonaqlar iştirak ediblər. Gənclər arasında riyaziyyat və fizika, müasir informasiya-kommunikasiya texnologiyaları sahəsində aparıcı mütəxəssislərin ustad dərsləri, dəyirmi masalar keçirilir.

Dövlətimizin başçısının qanunvericilik təşəbbüsü ilə ötən ilin dekabrında Azərbaycan Respublikasının Mülki Prosessual Məcəlləsində və “Məhkəmələr və hakimlər haqqında” Qanununda dəyişikliklər edilərək iqtisadi mübahisələr üzrə işlərə kağızsız, elektron qaydada baxılmasına keçilib, hakim və sahibkar arasında münasibətlərin tamamilə elektron qaydada tənzimlənməsi təmin olunub. Elektron məhkəmənin komponentlərindən olan “elektron şəxsi kabinet” vasitəsilə, həmçinin məhkəmələrə elektron qaydada iddia verilməsi, məhkəmə proseslərinin izlənilməsi, sənədlərin elektron mübadiləsi, məhkəmə qərarlarının elektron dərci, işlərin hakimlər arasında təsadüfi və avtomatik şəkildə elektron qaydada bölüşdürülməsi mümkündür. Diqqətə çatdırılıb ki, icra orqanlarının fəaliyyətinin effektivliyinin artırılması, bu fəaliyyətdə operativliyin və şəffaflığın təmin olunması məqsədilə “Elektron icra” sistemi yaradılaraq tətbiq edilir. Sistem icra sənədlərinin elektron qeydiyyatını aparır, icra qurumları ilə məhkəmələr arasında kağızsız əlaqələrin qurulmasına, icra işinə elektron nəzarətin həyata keçirilməsinə, müxtəlif dövlət qurumlarının informasiya sistemləri ilə qarşılıqlı məlumat mübadiləsinin aparılmasına imkan verir.

Həmçinin müntəzəqqi beynəlxalq standartlar nəzərə alınaraq müasir məhkəmə və ədliyyə elektron infrastrukturunun qurulması, əsas və ehtiyat məlumat mərkəzlərinin yaradılması və məlumat təhlükəsizliyinin təmin olunması istiqamətində Dünya Bankı ilə birgə görülməli işlərdən danışılıb. Bildirilib ki, dünyada hələ ki, yalnız “Airbus” şirkətinin tətbiq etdiyi daşınar konteyner tipli məlumat mərkəzi Azərbaycanda elektron məhkəmə sistemi üçün yaradılıb ki, bu da elmin ən son yeniliklərinə əsaslanaraq, həm də fəvqəladə hallara qarşı davamlı olmaqla məlumatların təhlükəsizliyinin və etibarlı qorunub sax-

Arif PAŞAYEV, Azərbaycan Mühəndislik Akademiyasının prezidenti, akademik

yolunun tikintisini təmin edəcək.

Son bir neçə ildə Azərbaycan hökuməti ölkədə sürət qatarları konsepsiyasını fəal şəkildə reallaşdırır. Sovet dövründən miras qalmış dəmir yolu infrastrukturunu artıq dövrümüzün tələblərinə cavab vermir və onun əsaslı şəkildə modernləşdirilməsinə ehtiyac var. Sürətli marşrutun istifadəyə verilməsi nəticəsində artıq Bakı ilə Sumqayıt arasında əsas avtomobil magistralında avtomobillərin axını, yollarda tıxacların sayı azalıb. Nisbətən qısa müddət ərzində elektrik qatarından istifadə edən səmşişinlərin sayı iki milyonu aşmış. Hər gün 6 mindən çox insan bu elektrik qatarından istifadə edir, bu isə o deməkdir ki, insanlar layiqli alternativin üstünlüyünü və rahatlığını düzgün qiymətləndiriblər.

Qəbələ son illərdə Azərbaycanın inkişaf etmiş turizm mərkəzinə çevrilib. Bu istiqamətdə turist axını istər qışda, istərsə də yayda azalmır. 2019-cu ilin sonunda Bakının mərkəzindən Qəbələ aeroportuna qədər dəmir yolu istifadəyə verildəndən sonra bu məsafəni 2,5 saatda qət etmək mümkün olacaq. Bu marşrut üzrə hərəkət edəcək, 367 səmşişin tutumu olan ikimərtəbəli “Ştadler” dəmir

ilə praktika üçün əhəmiyyətli məsələlər yerinə yetirilir. Məsələn, “Aqreqat” İstehsal Birliyinin sifarişləri ilə gücü 2000 vatta qədər olan aviasiya qızdırıcıları üçün termostabilizasiya və qəza ayırma qurğusu yaradılıb. Azərbaycan Mühəndislik Akademiyası çərçivəsində “İqlim” Elm-İstehsal Müəssisəsinin sifarişləri ilə çoxdamarlı sıxacaların avtomatik yoxlanılması və elektromontaj işnaqları üçün daha mükəmməl qurğunun yaradılması başa çatdırılıb.

Suyun ilkin tərkibi mürəkkəb və çox çirkli olduğu yaşayış məntəqələri üçün içməli suyun təmizlənməsi üzrə modul qurğusunun yeni avtomatik idarəetmə blokunun yaradılması da davam etdirilir. Bu qurğu modulun işini məsafədən simsiz müşahidə və idarə etməyə imkan verəcək.

Akademiyanın alim və mühəndisləri neft-kimya texnologiyaları sahəsində neft-qaz mədənlərinin tərkibində kükürd-hidrat və karbon qazı olan lay sularında metalın qorunması işnaqları üçün ingibitorları yaradıblar. Bu ingibitorların yaradılması zamanı neft-kimya sintezi üçün xammal mənbələri qismində təbii və sintetik üzvi turşulardan istifadə edilib.

istifadəsinin təşviqini şərtləndirib.

Nazir müavini tədbirin onun innovativ imkanları və inkişaf perspektivləri barədə ictimaiyyətin daha dolğun məlumatlandırılması baxımından əhəmiyyətini vurğulayıb.

Sonra “Elektron məhkəmə” informasiya sistemi üzrə İşçi Qrupunun rəhbəri, hakim Ramin Qurbanov sistemin innovativ imkanları, nazirliyin İnformasiya-kommunikasiya texnologiyaları idarəsinin reisi Ağakərim Səmədzadə ədliyyə sahəsində tətbiq olunan yeniliklər, icra baş idarəsinin elektron informasiya üzrə qrup rəhbəri Tural Məmmədov məhkəmə qərarlarının icrası işinin elektronlaşdırılması, İnformasiya texnologiyaları üzrə baş məsləhətçi, beynəlxalq ekspert Goran Edström elektron ədliyyə infrastrukturunda məlumat təhlükəsizliyi barədə əyani təqdimatlarla çıxış ediblər.

Bildirilib ki, dövlətimizin başçısının 2014-cü il 13 fevral tarixli sərəncamı “Elektron məhkəmə” informasiya sisteminin tətbiqinə geniş yol açmış. Ötən dövrdə bu istiqamətdə xarici mütəxəssislərin iştirakı ilə xeyli iş görülmüş. Həzrətə sistem Naxçıvan Muxtar Respublikasını da əhatə etməklə ölkə məhkəmələrinin və icra qurumlarının əksəriyyətində tətbiq olunur. Məhkəməyə müraciət etmək hüququnun yaranması anından məhkəmə qərarlarının icrasının tamamlanmasına qədər bütün prosesi əhatə edən elektron məhkəmənin tətbiqi ədalət mühakiməsinə ictimai etimadı artırır, vətəndaşların, o cümlədən sahibkarlıq subyektlərinin məhkəmələrə elektron qaydada onlayn rejimdə daha asan və rahat müraciət etməyə imkan verir, məhkəmə baxışını tezləşdirir, süründürməçilik hallarının qarşısını alır.

“Elektron məhkəmə” informasiya sistemi ictimaiyyətə təqdim olunub

□ **Aprelin 30-da Ədliyyə Nazirliyinin təşkilatçılığı ilə Bakı şəhəri Sabuncu Məhkəmə Kompleksində vətəndaş cəmiyyəti üçün “Azərbaycanda elektron məhkəmənin tətbiqi və inkişafı perspektivləri” mövzusunda ictimai təqdimat keçirilib.**

Tədbirdə nazirliyin rəhbərliyi, Prezident Administrasiyasının məsul nümayəndələri, Milli Məclisin deputatları, hakimlər, dövlət ittihamçıları və vəkillər, ictimai xadimlər, ədliyyə naziri yanında İctimai Komitənin üzvləri və vətəndaş cəmiyyətinin digər təmsilçiləri, çoxsaylı KİV rəhbərləri, blogerlər, alimlər və tələbələr iştirak ediblər.

Ədliyyə nazirinin müavini Azər Cəfərov tədbirdə çıxış edərək Prezident İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə məhkəmə-hüquq sistemində aparılan islahatları, o cümlədən vətəndaşların ədalət mühakiməsinə əlçatanlığının asanlaşdırılması, məhkəmələrə müraciət imkanlarının genişləndirilməsi məqsədilə

“Elektron məhkəmə” informasiya sisteminin tətbiqi üzrə görülən işlərdən, bu sahədə beynəlxalq təcrübədən danışılıb. Bildirib ki, “Elektron məhkəmə” sistemi əhatəli olmaqla özümdə 130 milyona yaxın məlumatı əks etdirir, mürəkkəb mexanizmləri ehtiva edir və çoxsaylı komponentlərdən ibarətdir. Onun fəaliyyətinin təmin edilməsi üçün ciddi hazırlıq işlərinin aparılması, elmi tutum olan texnikanın mövcudluğu tələb olunur. Bu, eyni zamanda, uzun sürən prosesdir. Digər ölkələrin, xüsusilə, ədalət mühakiməsinin rəqəmsallaşması sahəsində nailiyyətləri olan dövlətlərin təcrübəsi göstərir ki, bu sistemə tam tətbiqinə 25-30 il vaxt sərf olunur.

8

1 may 2019-cu il, çərşənbə

XALQ QƏZETİ

Prezident İlham ƏLİYEV: Bizim siyasətimizin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı dayanır

Bu il sürətli iqtisadi inkişaf ili olacaq

Prezident İlham Əliyevin sədrliyi ilə Nazirlər Kabinetinin 2019-cu ilin birinci rübünün sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında hesabat dövründə əldə edilən uğurlar, eyni zamanda, növbəti aylarda nəzərdə tutulan hədəflər diqqətə çatdırılıb. Eyni zamanda, mövcud potensialın ili yüksək nailiyyətlərlə yekunlaşdırmağa imkan verəcəyi xüsusi vurğulanıb.

Bu fikri cari ilin birinci rübünün yekunlarını əks etdirən rəsmi göstəricilərə nəzər salmaqla əsaslandırılabilir. Belə ki, hesabat dövrü ərzində ölkə iqtisadiyyatında əvvəlki illərlə müqayisədə daha pozitiv nəticələr müşahidə olunub. Rəsmi statistika əsasən yanvar-mart aylarında ÜDM-də 3 faiz artıma nail olunub. Nəzərə alaq ki, keçən ilin müvafiq dövründə bu artım öncəki illə müqayisədə cəmi 2,3 faiz təşkil etmişdi. Hesabat dövründə sənaye məhsulunun həcmi 4,4 faiz, o cümlədən qeyri-neft sənayesi üzrə məhsul istehsalının həcmi 15,6 faiz artıb. İqtisadiyyatın inkişafının əsas indikatoru olan əsas kapitala yönəldilən vəsaitlərin həcmi isə ötən illə müqayisədə 5,3 faiz artaraq 2018-ci ilin birinci rübündəki 84,7 faizdən cari ilin birinci rübündə 91 faizə yüksəlib. Bu zaman qeyri-neft sektorunda əsas kapitala yönəldilən

vəsaitlərin həcmi ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 6 faiz artıb. Şübhəsiz ki, belə bir göstərici ölkə iqtisadiyyatının əsasını təşkil edən real sektorun inkişafına bütün səviyyələrdən olan diqqətin nəticəsində əldə olunub. Yuxarıda göstərilənlərlə bərabər üç ay ərzində kənd təsərrüfatında 3,6 faiz, o cümlədən, bitkiçilik sahəsində 24,7 faiz artım qeydə alınıb. Hesabat dövründə ötən illə müqayisədə dövlət büdcəsinin gəlirləri 19,2 faiz, xərcləri isə 14,2 faiz artıb. Ölkənin bank sektoruna da insanların inamı bərpa olunub. Bunun ən bariz nümunəsi onların banklardakı əmanətlərinin vəziyyəti ilə xarakterizə edilir. Belə ki, son 3 ayda vətəndaşların banklara qoyduğu əmanətlərin həcmi ötən ilin birinci rübü ilə müqayisədə 6 faiz artıb, kredit qoyuluşlarının həcmi isə 12,2 faizə yüksəlib. Halbuki 2018-ci ildə ölkənin bank sektoru üzrə kredit qoyuluşla-

rının həcmi 2017-ci illə müqayisədə 27,2 faiz azalmışdı. Onu da vurğulamaq yerinə düşər ki, bu ilin ötən 2 ayında qeyri-neft sektorundan ixracın həcmi 16,5 faiz artıb. Cari ilin ilk iki ayı ərzində əhalinin orta aylıq nominal əməkhaqqında isə 8,6 faiz artım qeydə alınıb. Həm də nəzərə çatdırmaq ki, hesabat dövründə inflyasiya cəmi 2,1 faiz təşkil edib. Adətən ilin birinci rübünün start dövrü olması səbəbindən ayrı-ayrı sahələrdə yüksək göstəricilər bir o qədər nəzərə çarpmır. Lakin hesabat dövrünün göstəriciləri ilin sürətli inkişaf ili kimi başlandığını aydın şəkildə göstərir. Bu isə növbəti aylarda qarşıya qoyulan iqtisadi hədəflərə çatmaq imkanından xəbər verir. Ölkə iqtisadiyyatının bütün sahələrində aparılan islahatlar və respublikanın tikinti sektorunda baş verən əsaslı canlanma da fikrimizi təsdiqləyir.

İqtisadiyyatımızın sürətli inkişafını təmin edəcək mühüm şərtlərdən biri real sektorda son illər ərzində aparılan ciddi islahatlardır. Məhz bu islahatlar hesabına Azərbaycan Dünya Bankının "Doing Business 2019" hesabatında kifayət qədər ciddi irəliləyiş əldə edərək, öz layihli yerini tuta bilib. Hazırda qarşıda yeni hədəf dünyanın bu mötəbər maliyyə institutunun növbəti hesabatında on ən qabaqcıl islahatçı ölkələr sırasına yüksəlməkdir. Həç şübhəsiz ki, Azərbaycan buna da nail ola biləcək. Çünki Prezidentin rəhbərliyi ilə aparılan islahatların bənzəri yoxdur. Onun aldığı qətiyyətli addımlar islahatların səmərəliliyinin yüksəlməsində əsas rol oynayır. Bu gün dövlət başçımız xarici ölkələrə səfərləri, beynəlxalq tədbirlərdə iştirakı çərçivəsində dövlət və hökumət başçıları ilə görüşüb iqtisadi əlaqələrin genişləndirilməsi məsələlərini müzakirə etməklə yanaşı, Azərbaycanla əməkdaşlıq münasibətləri qurmaq istəyən şirkətlərin rəhbərlərinin diqqətinə ölkəmizin investisiya cəlbəediciliyini çatdırır. Ölkə iqtisadiyyatının inkişafı yolunda möhtərm Prezidentin bu səyləri, eyni zamanda, bütün məmurlar üçün parlaq bir fəaliyyət nümunəsidir.

Fikrət YUSİFOV, iqtisad elmləri doktoru, professor

İkinci "Bir kəmə, bir yol" Forumunda adıçəkilən layihənin ölkələr arasında ikitərəfli, üçtərəfli və çoxtərəfli əməkdaşlığı əhatə etdiyi xatırladılıb. Eyni zamanda, iqtisadi, ticari, maliyyə və digər sahələrdə xüsusi əhəmiyyəti ilə seçilən bu təşəbbüsün qədim İpək Yolu üzərində yeni dəyərlərin formalaşmasına dəstək göstərəcəyi, iqtisadiyyata mənfi təsirləri azaldacağı, beynəlxalq səviyyədə yüklərin daşınmasına və beləliklə, milli gəlirlərin artmasına, regional inkişafa ciddi təkan verəcəyi, sosial məsələləri, mədəni-humanitar əlaqələri genişləndirəcəyi vurğulanıb.

İqtisadçı ekspert Vüqar Bayramov bununla bağlı dedi: – "Bir kəmə, bir yol" layihəsi qlobal əhəmiyyət daşıyır. Bu layihə dünya iqtisadiyyatının 40, əhalisinin isə 65 faizini əhatə edir. Adıçəkilən təşəbbüsün reallaşması nəqliyyat dəhlizlərinin inkişafı baxımından mühüm əhəmiyyətə malikdir. Söhbət Asiyadan Avropaya, xüsusən də Çindən Avropaya daşınmadan gedir.

"Bir kəmə, bir yol" Azərbaycana iqtisadi dividendlər qazandıracaq

Bu təşəbbüsün gerçəkləşməsi üçün tələb olunan investisiyanın həcmi də kifayət qədər çoxdur. Çin layihənin həyata keçirilməsinə 225 milyard dollar sərmayə qoyub. Xatırladım ki, "Bir kəmə, bir yol" təşəbbüsü multinaqliyyat növlərindən istifadə edilməsinə əlverişli imkan yaradacaq. Qlobal layihə, eyni zamanda, Asiya və Avropa arasındakı ticarət döviyyəsinin artmasına da geniş yol açacaq. Bu təşəbbüs Azərbaycana da böyük iqtisadi

dividendlər qazandıracaq. Ölkəmiz "Bir kəmə, bir yol" layihəsi vasitəsilə beynəlxalq yükdaşımalardan böyük həcmdə gəlir əldə edəcək. Yeri gəlmişkən, bu məqsədlə Azərbaycan hökuməti Qazaxıstan və Gürcüstanla yükdaşıma üçün vahid tarif əldə edib. Respublikamızda yükdaşıma sahəsində müasir infrastruktur yaradılıb. Xəzərin hüquqi statusunun müəyyənləşməsi də bu işin reallaşmasına mühüm təsir göstərən amildir. Onu da qeyd edim ki, qeyri-neft sektorunun inkişafı ilə yanaşı, beynəlxalq yükdaşıma yolu ilə ölkəmizə böyük valyuta daxil olacaq. Başqa sözlə, "Bir kəmə, bir yol" Azərbaycanla iqtisadi dividendlər qazandıracaq.

Söhbəti qələmə aldı: Vəqif BAYRAMOV, "Xalq qəzeti"

Azərbaycanın mövqeyi qətidir və bunu hamı bilir

Prezident İlham Əliyev aprelin 30-da Nazirlər Kabinetinin 2019-cu ilin birinci rübünün sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında çıxışı zamanı ölkə həyatının bütün sahələrinə aid məsələlərə toxunub. Cənab Prezidentin "bizim siyasətimizin mərkəzində Azərbaycan vətəndaşı dayanır və vətəndaşın rifahı üçün əlimizdən gələni edirik" – deməsi bugünkü Azərbaycan həqiqətlərinin növbəti dəfə dilə gətirilməsi idi. Bu, bütün dostlarımızın və bədxahlarımızın bildiyi həqiqətdir.

Ancaq həmin çıxışda məni məmnun edən başqa bir məqam da var idi. Belə ki, son günlər Ermənistan –Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münasibətində danışan bəzi cənəbi ekspertlər erməniparast qüvvələrə istinad edərək deyirdilər ki, münasibətin həlli tərəflərin qarşılıqlı güzəştləri nəticəsində mümkün ola bilər. Mən çox sevinirdim ki, dövlət başçımız Nazirlər Kabinetinin dünənki iclasında həmin bədxahlarımızın cavabını qətiyyətlə və konkret şəkildə verdi: "Bu məsələ ilə bağlı Azərbaycanın mövqeyində heç bir dəyişiklik yoxdur və münasibəti ölkəmizin ərazi bütövlüyü, suverenliyi çərçivəsində, beynəlxalq hüquq normalarına uyğun həll olunmalıdır". Fikrimcə, başqa cür ola da bilməz. Çünki, Azərbaycan dövlətinin işğalçı Ermənistanla güzəştə gedəcəyi heç nə yoxdur. Dövlət başçımızın əvvəllər də dediyi kimi, Dağlıq Qarabağ bizim tarixi diyarımızdır və münasibətin tezliklə həlli yalnız beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında olmalıdır.

Dünya ictimaiyyəti unutmayıb ki, bir müddət əvvəl Ermənistan tərəfi danışıqlar formatının dəyişdirilməsi ilə bağlı məsələlər qaldırmışdı. Təbii ki, Azərbaycan qəbul edə bilməzdi. Eyni zamanda, Minsk qrupunun həmsədr ölkələrinin səfirləri – Amerika, Fransa, Rusiyanın nümayəndələri ciddi bəyanat versələr bildirirdilər ki, format dəyişməz olaraq qalmalıdır. Həmçinin Avropa İttifaqının yüksək vəzifəli şəxsləri oxşar bəyanatlarla çıxış ediblər. Yəni, bu, Ermənistanla birmənalı ciddi siqnalıdır, eyni zamanda, onu göstərir ki, Azərbaycanın mövqeyi daha da böyük dəstək qazanır. Dövlət başçımız dünənki tədbirdə bu məsələləri bir daha, həm də daha qətiyyətlə dilə gətirdi. Bu isə o deməkdir ki, ermənilər məlum Aprel döyüşlərindən dərs almaq məcburiyyətindədirlər.

Baba BABAYEV, filologiya elmləri doktoru

Azərbaycan Respublikası son 15 ildən artıq müddət ərzində dinamik inkişaf edir. 2018-ci ildə ölkəmizdə sosial-iqtisadi inkişaf baxımından uğurlu dövr hesab etmək lazımdır. Elə 2019-cu ilin birinci rübü də kifayət qədər ciddi sosial-iqtisadi nailiyyətlərlə yadda qaldı, genişmiqyaslı islahatlar aparıldı, geniş əhali kütlələrinin əməkhaqları, pensiya və müavinətləri əhəmiyyəti dərəcədə artırıldı. Bu barədə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev aprelin 30-da Nazirlər Kabinetinin 2019-cu ilin birinci rübünün sosial-iqtisadi yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında bəyan etdi.

Son üç ayda ölkə iqtisadiyyatına 2,8 milyard dollar sərmayə qoyulub

Cənab Prezident bildirdi ki, yeni ilin ilk ayları ölkəmiz üçün kifayət qədər uğurlu olub, Azərbaycan inkişafı dinamik şəkildə inkişafını davam etdirir. Ölkə iqtisadiyyatına 2,8 milyard dollar sərmayə qoyulub. Dünya Bankının "Doing Business" hesabatında Azərbaycan 25-ci yeri layiq görülüb və 10 ən islahatçı ölkə arasında qərarlaşıb. Eyni zamanda, dövlət başçısı yeni sosial-iqtisadi modelə keçilməsinin anonsunu verib. 2019-cu ildə regionların sosial-iqtisadi inkişafı ilə bağlı dördüncü proqram qəbul olunub. Əlbəttə, regionların sosial-iqtisadi inkişafı cənab Prezidentin həmişə diqqət mərkəzindədir. Bunu dövlət başçısının mütləq olaraq bu və ya digər rayona səfər etməsi, bu səfərlər zamanı yeni-yeni obyektlərin, sənaye və kənd təsərrüfatı müəssisələrinin açılması, yeni yolların çəkilməsi, körpülərin tikilməsi, ayrı-ayrı istehsal sahələrinə kreditlərin, subsidiyaların ayrılması da sübut edir. Bu səfərlər hər dəfə yeni-yeni iş yerlərinin açılması ilə nəticələnir. Təkcə onu qeyd etmək yerinə düşərdi ki, dövlət proqramlarının icra olunduğu 2004–2018-ci illərdə Azərbaycanda ümumdaxili məhsul 3,3 dəfə artıb, o cümlədən, qeyri-neft sektorunda 2,8 dəfə, sənayedə 2,6 dəfə, kənd təsərrüfatında 1,7 dəfə artım qeydə alınıb. Bu müddətdə həyata keçirilmiş məqsədyönlü tədbirlər nəticəsində ölkədə 1,5 milyonu daimi olmaqla 2 milyondan çox yeni iş yeri, 100 mindən çox müəssisə yaradılıb, işsizlik 5 faizə, yoxsulluq

səviyyəsi isə 5,1 faizə enib. Dövlət proqramları çərçivəsində görülmüş genişmiqyaslı işlər regionların qarşısında illərdə də inkişafı üçün möhkəm zəmin yaradıb. Biz, ölkə vətəndaşları, cənab Prezidentin bu ilin əvvəllərindən bəri həyata keçirdiyi sosial islahatlar paketini dəstəklədiyimizi bəyan etmişdik. Bu islahatlar bütün ictimaiyyətimiz tərəfindən böyük minnətdarlıq və razılıq hissi ilə qarşılandı. Bunu dövlət başçımızın özü də Nazirlər Kabinetinin iclasında çıxışında qeyd etdi. Ən sevindirici hal isə, təbii ki, sahibkarlıq fəaliyyəti üçün çox geniş imkanlar yaradılmışdır. Sahibkarlar tərəfindən istər Bakıda, istərsə də regionlarda açılan hər bir yeni obyekt əslində yeni iş yerləri deməkdir. Qonşu ölkələrdə, xüsusən Ermənistanla insanların iş və çörək dəlincə kütləvi surətdə başqa ölkələrə üz tutduğu bir vaxtda Azərbaycan vətəndaşlarının yaşadığı ərazidə iş tapması bu gün çox müsbət məsələdir. Bunları Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev öz xalqı, öz ölkəsi üçün yaradır. Qədirbələn xalqımız da bu müsbət işləri lazımınca qiymətləndirir.

Teymur ZEYNALOV, iqtisad elmləri üzrə fəlsəfə doktoru, dosent

Ölkəmizin Birinci vitse-prezidenti Mehriban xanım Əliyeva azmətinatlı ailələrin, həssas kateqoriyadan olan vətəndaşlarımızın problemlərini həmişə diqqətdə saxlayır və onların həlli üçün sayını əsirgəmir. Onu daim şəhid ailələri, məcburi köçkünlər, hərbiçilərimizin yanında görürük. Aprelin 26-da Tibb Universitetinin 4 saylı yataqxanasında və Qaradağ rayonunda salınan "Qobu Park" yaşayış kompleksində məskunlaşan məcburi köçkünlərlə görüşü izləyənlərə duyğulu anlar yaşatdı.

"Mən xüsusi olaraq gəlmişəm ki, yataqxanadakı vəziyyətlə tanış olum. Görürəm ki, belə vəziyyətdə yaşamaq çox çətindir. Uzun illərdir ki, orada yaşamısınız. Ona görə də artıq plana uyğun olaraq çox qısa bir zamanda Qobu-da tamamilə yeni salınmış qəsəbədə mənzillərlə təmin edilərsiniz. Məktəbin də orada yerləşməsi üçün mən indi bütün göstərişləri verdim". Bu

sözləri Birinci vitse-prezident yataqxanada məskunlaşan ailələrlə görüşündə dedi. Yataqxanadakı yaşayış şəraiti ilə yaxından tanış olan, məcburi köçkün ailələrinin müraciətlərini dinləyən Mehriban xanım onların qısa zamanda yeni mənzillərlə təmin ediləcəyini bildirdi. Birinci vitse-prezident yataqxananın yerləşdiyi ərazidə 131 şagirdin təhsil aldığı Zəngilan rayon 20 sayılı

Azərbaycanın nəqliyyat-logistika imkanları çox genişdir

Bu günlərdə Çinin paytaxtı Pekində işə başlamış 2-ci "Bir kəmə, bir yol" Beynəlxalq Əməkdaşlıq Forumunda iştirak edən Azərbaycan Prezidenti yenidən sinəmi qürur hissi ilə doldurdu. Cənab İlham Əliyev öz çıxışında Azərbaycan iqtisadi potensialı haqqında 37 ölkədən gəlmiş dövlət və hökumət başçılarına ətraflı məlumat verdi. Doğrudur, "Bir kəmə, bir yol" təşəbbüsü Çinin dövlət başçısı Si Cinqin tərəfindən irəli sürüldü. Ancaq Azərbaycan da artıq bir neçə ildir ki, bu təşəbbüsün ən fəal müdafiəçisidir.

Azərbaycan Prezidenti də bildirdi ki, hələ üç il əvvəl Azərbaycan və Çin "İpək Yolu İqtisadi Kəməri"nin yaradılmasının birgə təşəbbüsüdür. Anlaşma Memorandumu

imzalayıblar. Azərbaycan lap əvvəldən "Bir kəmə, bir yol" təşəbbüsünün dəstəkləyib. Bu layihə yalnız nəqliyyat bağlılığını təmin etmir, həm də müxtəlif ölkələr arasında əlaqələri gücləndirir, dialoq və əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi işinə xidmət edir və beynəlxalq ticarət üçün yeni imkanlar yaradır.

Biz Azərbaycan Prezidentinin bu tədbirdəki çıxışını çox yüksək qiymətləndiririk. Çünki dövlətimizin başçısı belə bir beynəlxalq tribunadan ölkəmizin iqtisadi potensialının təbliği üçün məharətlə istifadə etdi. Onun sözlərinə görə, Azərbaycan bu gün beynəlxalq nəqliyyat mərkəzlərindən birinə çevrilib. "Biz" qonşularımızla birləşdirən şəxələnmis dəmir

yolu şəbəkəsi yaratmışdır. Azərbaycanda son 15 ildə 15 min kilometr yol və avtomagistral çəkilib. Davos Dünya İqtisadi Forumunun hesablamalarına görə Azərbaycan yolların keyfiyyətinə görə dünyada 34-cü yerdədir". Prezident İlham Əliyev Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunun "Skytrax" Beynəlxalq Nəqliyyat Reytinq Agentliyi tərəfindən ən yaxşı regional hava limanı kateqoriyasında beş ulduza layiq

Həyatını Vətənin azadlığı və müstəqilliyi uğrunda qurban vermiş şəhidlərin xatirəsinin əziz tutulması mənim üçün çox xoşdur. Möhtərm Prezidentimiz İlham Əliyev və Birinci vitse-prezident, Heydər Əliyev Fondunun prezidenti Mehriban xanım Əliyevanın şəhid ailələrinə, Qarabağ əlillərinə və müharibə veteranlarına göstərdikləri yüksək diqqət və qayğı, qarşılaşdığımız problemlərin aradan qaldırılmasında və sosial müdafiəmizin gücləndirilməsi istiqamətində gördükləri işlər yüksək dəyərə malikdir. Bu qayğı gənclərimizin hərbi vətənpərvərlik ruhunda yetişmələrində, işğal altında olan torpaqlarımızın azad edilməsi uğrunda döyüşə hər zaman hazır olmalarında böyük rol oynayır.

Mənim də oğlum – Rzaev Faiq Hüseynağa oğlu Vətənimizin azadlığı uğrunda döyüşdə şəhid olub. Mən şəhid anası kimi dəim dövlətimizin diqqət və qayğısını hiss etmişəm və gündəlik həyatımda bunu görürəm. Bu yaxınlar-

da mobil telefonuma gələn "Birdəfəlik ödəmə bank hesabınıza köçürülmüşdür. Birdəfəlik ödəmə ilə bağlı hesab açdığınız banka yaxınlaşmağınız xahiş olunur! Hörmətlə, ƏƏSMN" mesajı bəzi araqarışırdanların mitinq çağırışını

alt-üst etdi. Çünki onlar şəhid ailələrini inandırmağa çalışırdılar ki, birdəfəlik ödəmə verilməyəcək. Mən artıq bu məbləği almışam. Möhtərm Prezidentimiz İlham Əliyevin sədrliyi ilə dünən Nazirlər Kabinetinin 2019-cu ilin birinci rübünün sosial-iqtisadi inkişafının yekunlarına və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunan iclasında dövlət başçımızın nitqini televiziya vasitəsilə dinlədim. Ölkəmizin başçısı şəhid ailələrinə göstərilən diqqət və qayğının bundan sonra da davam etdiriləcəyini bildirdi. Dedi ki, prezident seçkilərindən sonra imzaladığı ilk fərmən şəhid ailələrinin

sosial müdafiəsi ilə bağlı idi: "Çox ciddi fərmən idi və fərmanın icra edilməsi nəticəsində 12 mindən çox şəhid ailəsi dövlət tərəfindən 11 min manat məbləğində vəsait alacaq. Artıq vəsaitin verilməsi prosesi başlanmışdır və əlbəttə ki, islahatların davam etdirilməsi üçün biz çox ciddi işləməliyik". Biz – şəhid ailələri hər zaman diqqət mərkəzində saxladığına görə möhtərm Prezidentimizə minnətdarlığımı bildirirəm.

Rüxsarə MƏMMƏDOVA, şəhid anası

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Aparatında 2019-cu ilin may ayında vətəndaşların qəbulu cədvəli

	Qəbul günləri
Baş nazirin birinci müavini Yaqub Abdulla oğlu Eyyubov	1
Baş nazirin müavini Əli Cavad oğlu Əhmədov	3
Baş nazirin müavini Əli Şamil oğlu Həsənov	2
Baş nazirin müavini Hacıbala İbrahim oğlu Abutahbov	6
Aparatın rəhbəri Xələf Ali oğlu Xələfov	7
Aparatın rəhbərinin müavini Natiq Seyfulla oğlu Məmmədov	8
Hüquq şöbəsi	10, 22
Maliyyə və iqtisadiyyat məsələləri şöbəsinin müdiri Şahin Mustafa oğlu Sadıqov	13, 23
Humanitar və sosial məsələlər şöbəsinin müdiri Musa Məhəmmədali oğlu Ələkbərov	14, 24
Beynəlxalq əlaqələr şöbəsinin müdiri Ağadayı Ağahüseyn oğlu Ağayev	15, 27
Sənaye və energetika məsələləri şöbəsinin müdiri Elşən Mahmud oğlu Hacızadə	16, 29
Təhlükəsizlik və müdafiə məsələləri şöbəsinin müdiri Qulu Ələkbər oğlu İmanquliyev	17, 30
Kommunikasiya, tikinti və kommunal təsərrüfat məsələləri şöbəsinin müdiri Qasım İsrafil oğlu Abdullayev	20
Regionların inkişafı, kənd təsərrüfatı və ekologiya məsələləri şöbəsinin müdiri Zemfira Səlvər qızı Sairbəyzadə	21, 31

Qeyd: Vətəndaşların qəbulu Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti Aparatının Qəbul otağında keçirilir. Qəbul saat **10:00-dan** başlayır. Qəbulla bağlı əlaqə telefonu: **492-88-96**

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI NAZİRLƏR KABİNETİNİN QƏRARI

№ 190

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin “Məcəburi dövlət sosial siyasəti üzrə ödəmələrin və əmək qabiliyyətini müvəqqəti itirmiş işçilərə sığortaedanın vəsaiti hesabına ödənilən müavinətin hesablanması və ödənilməsi haqqında Əsasnamə”nin təsdiq edilməsi barədə” 1998-ci il 15 sentyabr tarixli 189 nömrəli, “Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı Qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında” 2003-cü il 31 oktyabr tarixli 145 nömrəli, “Dövlət büdcəsinin, büdcədənkanar dövlət fondları büdcələrinin tərtibi, icrası və icrasına nəzarət üzrə əməliyyatların əlaqələndirilməsinə dair Tədbirlər planı”nın təsdiq edilməsi haqqında” 2004-cü il 12 iyul tarixli 93 nömrəli, “Mərkəzi icra hakimiyyəti orqan-ları və Azərbaycan Respublikasının Prezidenti tərəfindən yaradılan publik hüquqi şəxslər tərəfindən konkret sahələr üzrə elektron xidmətlər göstərilməsi Qaydaları”nın və “Elektron xidmət növlərinin Siyahısı”nın təsdiq edilməsi haqqında” 2011-ci il 24 noyabr tarixli 191 nömrəli və “Sığortalaunlanların əməkhaqlarının maliyyələşdirilməsi Qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında” 2017-ci il 29 dekabr tarixli 616 nömrəli qərarlarında dəyişikliklər edilməsi barədə

“Sosial sığorta haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 30 noyabr tarixli 1360-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və “Sosial sığorta ha-qqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respub-likası Prezidentinin 1997-ci il 7 aprel tarixli 568 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezi-den-tinin 2018-ci il 21 dekabr tarixli 421 nömrəli Fərmanının 1.2-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **QƏRARA ALIR:**

1. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1998-ci il 15 sentyabr tarixli 189 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 1998, № 9, maddə 596; 2000, № 10, maddə 764; 2001, № 3, maddə 214; 2003, № 6, maddə 342; 2005, № 7, maddə 661, № 9, maddələr 857, 858, № 12, maddə 1244; 2006, № 1, maddə 58, № 3, maddə 291, № 4, maddə 370, № 9, maddələr 819, 821, № 10, maddələr 902, 903; 2007, № 2, maddələr 185, 188, № 5, maddə 544; 2008, № 2, maddələr 114, 129, 130, № 9, maddə 853; 2009, № 10, maddə 857; 2010, № 3, maddələr 263, 264, № 10, maddə 763, № 12, maddə 1123; 2011, № 5, maddə 449, № 7, maddə 742; 2012, № 2, maddə 180, № 7, maddə 773; 2014, № 4, maddə 459; 2016, № 7, maddə 1343, № 11, maddə 1973; 2017, № 4, maddə 610, № 5, maddə 995, № 9, maddə 1728, № 10, maddə 1913, № 12 (II kitab), maddə 2548; 2018, № 6, maddə 1348, № 9, maddə 1903, № 11, maddə 2458, № 12 (II ki-tab), maddə 2736) ilə təsdiq edilmiş “Məcəburi dövlət sosial sığortası üzrə ödəmələrin və əmək qabiliyyətini müvəqqəti itirmiş işçilərə sığortaedanın vəsaiti hesabına ödənilən müavinətin hesablanması və ödənilməsi haq-

qında Əsasnamə”nin 25-ci hissəsinin yeddinci abzasının birinci cümləsində “sığortacıya” sözü “Azərbaycan Respublikasının Vergilər Nazirliyinə” sözləri ilə əvəz edilsin.

2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2003-cü il 31 oktyabr tarixli 145 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2003, № 10, maddə 627; 2005, № 7, maddə 678; 2006, № 2, maddə 185, № 4, maddə 378, № 5, maddə 470, № 9, maddə 819, № 10, maddə 902; 2007, № 5, maddə 546, № 10, maddə 1026; 2008, № 2, maddə 114; 2010, № 7, maddə 700; 2011, № 7, maddə 737; 2012, № 2, maddə 178, № 11, maddələr 1203, 1212, № 12, maddə 1359; 2013, № 3, maddə 348, № 5, maddə 580; 2014, № 5, maddə 554, № 8, maddə 1005; 2015, № 5, maddə 669; 2016, № 2 (II kitab), maddə 389, № 7, maddə 1343, № 9, maddə 1585, № 11, maddə 1976; 2017, № 7, maddə 1499, № 12 (II kitab), maddə 2525; 2018, № 12 (II kitab), maddə 2760) ilə təsdiq edilmiş “Vətəndaşlıq vəziyyəti aktlarının dövlət qeydiyyatı Qaydası”nın 1.18-ci bəndinə “Nazirliyinə” sözdən sonra “və Azərbaycan Respublikasının Vergilər Nazirliyinə” sözləri əlavə edilsin.

3. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2011-ci il 24 noyabr tarixli 191 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2011, № 11, maddə 1072, № 12, maddə 1247; 2012, № 1, maddə 40, № 3, maddə 256, № 10, maddə 1016, № 11, maddə 1207; 2013, № 6, maddələr 745, 757, № 7, maddə 868, № 8, maddələr 1005, 1018, № 11, maddə 1466, № 12, maddə 1639; 2014, № 1, maddə 69, № 2, maddələr 191, 201, 207, № 3, maddələr 307, 317, № 4, maddə 449, № 5, maddə 560, № 6, maddələr 733, 747, № 7, maddələr 920, 953, № 10, maddələr 1287, 1319, № 11, maddələr 1505,

Bakı şəhəri, 26 aprel 2019-cu il

1506, № 12, maddə 1656; 2015, № 1, maddə 71, № 4, maddə 465, № 5, maddə 609, № 6, maddə 790, № 7, maddə 893, № 11, maddələr 1415, 1421, № 12, maddə 1573; 2016, № 2 (II kitab), maddələr 367, 384, № 4, maddələr 774, 830, № 5, maddə 955, № 7, maddələr 1340, 1355, 1358, № 8, maddələr 1446, 1448, № 9, maddə 1578, № 11, maddə 1928, № 12, maddələr 2219, 2233; 2017, № 2, maddə 277, № 4, maddə 624, № 5, maddələr 972, 986, № 6, maddə 1247, № 7, maddələr 1479, 1484, № 9, maddələr 1720, 1725, 1754, № 10, maddələr 1898, 1926, 1930, № 11, maddələr 2162, 2180; 2018, № 3, maddə 620, № 4, maddə 835, № 5, maddə 1139, № 7 (II kitab), maddə 1638, № 8, maddə 1806, № 10, maddələr 2141, 2162, 2177, № 11, maddələr 2438, 2463, № 12 (II kitab), maddələr 2724, 2733, 2740; Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2019-cu il 21 yanvar tarixli 15 nömrəli Qərarı) ilə təsdiq edilmiş 2 nömrəli əlavə - “Elektron xidmət növlərinin Siyahısı”nın 9.16-9.22-ci, 9.25-ci və 9.35-ci bəndləri ləğv edilsin.

4. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2017-ci il 29 dekabr tarixli 616 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikası-nın Qanunvericilik Toplusu, 2017, № 12 (II kitab), maddə 2561; 2018, № 12 (II kitab), maddə 2730) ilə təsdiq edilmiş “Sığortalaun-larların əməkhaqlarının maliyyələşdirilməsi Qaydası”nda aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

4.1. 3.4.1-ci yarımbəndə “barədə” sözdündən sonra “, habelə məcburi dövlət sosial sığorta və işsizlikdən sığorta haqları üzrə bor-cunun olmaması barədə” sözləri əlavə edilsin; 4.2. 3.4.2-ci yarımbənd ləğv edilsin; 4.3. 4.5-ci bəndin birinci cümləsində “məcburi dövlət sosial sığorta haqqının toplan-ması qaydaları ilə müəyyən edilmis müddətdə və formada təqdim etdikləri” sözləri “Sosial sığorta haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun 10-cu maddəsinin ikinci hissəsinin üçüncü abzasına uyğun olaraq təqdim olun-muş” sözləri ilə əvəz edilsin; 4.4. həmin Qaydaya 2 nömrəli əlavə - “Məlumatların sorğu edilməsinə dair Razılıq”ın 1-ci hissəsinə “barədə” sözdündən sonra “, habelə məcburi dövlət sosial sığorta və işsizlikdən sığorta haqları üzrə borcunun olmaması barədə” sözləri əlavə edilsin.

Novruz MƏMMƏDOV
Azərbaycan Respublikasının
Baş naziri

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI NAZİRLƏR KABİNETİNİN QƏRARI

№ 191

“Əmək müqaviləsi bildirirşinin forması və onun elektron informasiya sisteminə gücləndirilmiş elektron imza vasitəsilə daxil edilməsi qaydaları, əmək müqaviləsi bildirirşinin qeydiyyatı alınması ilə bağlı işəgötürənə göndərilən məlumat forması, habelə qeydiyyat alınmış əmək müqaviləsi bildirirşinin məlumatlarını real vaxt rejimində əldə etməkə bağlı Qaydalar”ın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabineti-nin 2014-cü il 6 iyun tarixli 183 nömrəli Qərarında dəyişikliklər edilməsi barədə

“Azərbaycan Respublikasının Əmək Məcəlləsində dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 28 dekabr tarixli 1448-VQD nömrəli Qanunu-nun tətbiqi və “Azərbaycan Respublikası Əmək Məcəlləsinin təsdiq edilməsi, qüvvəyə minməsi və bununla bağlı hüquqi tənzimləmə məsələləri haqqında” Azərbaycan Respub-likası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1999-cu il 15 aprel tarixli 122 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 28 dekabr tarixli 458 nömrəli Fərmanının 1.2-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **QƏRARA ALIR:**

“Əmək müqaviləsi bildirirşinin forma-sı və onun elektron informasiya sisteminə gücləndirilmiş elektron imza vasitəsilə daxil edilməsi qaydaları, əmək müqaviləsi bildirirşinin qeydiyyatı alınması ilə bağlı işəgötürənə göndərilən məlumat forması, habelə qeydiyyat alınmış əmək müqaviləsi bildirirşinin məlumatlarını real vaxt rejimində əldə etməkə bağlı Qaydalar”ın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin

2014-cü il 6 iyun tarixli 183 nömrəli Qərarında Azərbaycan Respublikasının Qanunvericilik Toplusu, 2014, № 6, maddə 738; 2015, № 5, maddə 651, № 6, maddə 780) aşağıdakı dəyişikliklər edilsin:

1. Adından və birinci hissəsindən “gücləndirilmiş elektron imza vasitəsilə” sözləri çıxarılın və “işəgötürənə” sözdündən sonra “və Azərbaycan Respublikasının Vergilər Nazirliyinə” sözləri əlavə edilsin.

2. Həmin Qararla təsdiq edilmiş “Əmək müqaviləsi bildirirşinin forması və onun elektron informasiya sisteminə gücləndirilmiş elektron imza vasitəsilə daxil edilməsi qayda-ları, əmək müqaviləsi bildirirşinin qeydiyyatı alınması ilə bağlı işəgötürənə göndərilən məlumat forması, habelə qeydiyyatı alınmış əmək müqaviləsi bildirirşinin məlumatlarını real vaxt rejimində əldə etməkə bağlı Qayda-lar” üzrə:

2.1. adından və 1.1-ci bəndindən “gücləndirilmiş elektron imza vasitəsilə” sözləri çıxarılın və “işəgötürənə” sözdündən sonra “və Azərbaycan Respublikasının Vergilər Nazirliyinə” sözləri əlavə edilsin;

2.2. aşağıdakı məzmununda 2.1-1-ci bənd əlavə edilsin:

Bakı şəhəri, 26 aprel 2019-cu il

“2.1-1. Hüquqi şəxslərin dövlət qeydiyyatı və dövlət reyestri haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununa uyğun olaraq yerli investisiya məhdud məsuliyyətli cəmiyyətin elektron dövlət qeydiyyatına alınması üçün arızada qeyd olunmuş işçilərlə ilk dəfə əmək müqaviləsinin bağlanılması elektron informa-siya sistemində Azərbaycan Respublikasının Vergilər Nazirliyi tərəfindən elektron qaydada təqdim olunan məlumatlar əsasında qeydiyyatı alınır.”;

2.3. 3.2-ci bəndə “Azərbaycan Respubli-kasının Əmək Məcəlləsinin” sözlərindən əvvəl “Bu Qaydaların 2.1-1-ci bəndi ilə müəyyən olunmuş hallar və” sözləri əlavə edilsin;

2.4. 4.4-cü bəndin sonunda nöqtə işarəsi nöqtəli vergül işarəsi ilə əvəz edilsin və aşağı-dakı məzmununda 4.5-ci bənd əlavə edilsin:

“4.5. Bu Qaydaların 2.1-1-ci bəndi ilə müəyyən olunmuş hallarda elektron informa-siya sistemində daxil edilmiş əmək müqaviləsi bildirirşinin qeydiyyatı alınması barədə 1 iş güntündən gec olmayaraq sistem vasitəsilə işəgötürənə və Azərbaycan Respublikasının Vergilər Nazirliyinə elektron qaydada məlumat göndərilir.”;

2.5. Qaydalarla 1-8 nömrəli əlavələrin adından “gücləndirilmiş elektron imza vasitəsilə” sözləri çıxarılın və “işəgötürənə” sözdündən sonra “və Azərbaycan Respublikası-nın Vergilər Nazirliyinə” sözləri əlavə edilsin.

Novruz MƏMMƏDOV
Azərbaycan Respublikasının
Baş naziri

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI NAZİRLƏR KABİNETİNİN QƏRARI

№ 192

“Faydalı qazıntı ehtiyatlarının və proqnoz resurslarının Təsnifatı”nın təsdiq edilməsi haqqında

“Yerin təkindən istifadə olunması-nın, onun mühafizəsi və idarə edilməsi mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi, bu sahəyə dövlət nəzarətinin gücləndirilməsi tədbirləri haqqında” Azərbaycan Respubli-

kası Prezidentinin 2018-ci il 16 iyul tarixli 205 nömrəli Fərmanının 4.15-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **QƏRARA ALIR:**

Bakı şəhəri, 29 aprel 2019-cu il

“Faydalı qazıntı ehtiyatlarının və proq-noz resurslarının Təsnifatı” təsdiq edilsin (əlavə olunur).

Novruz MƏMMƏDOV
Azərbaycan Respublikasının
Baş naziri

Qeyd: Qərara edilmiş əlavələrin tam mətni ilə www.cabmin.gov.az və www.xalqgazeti.com saytlarında tanış ola bilərsiniz.

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI NAZİRLƏR KABİNETİNİN QƏRARI

№ 193

“İnzibati orqanlar arasında aidiyyət və səlahiyyətlə bağlı mübahisələrin həlli Qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2006-cı il 22 may tarixli 128 nömrəli Qərarının ləğv edilməsi barədə

“İnzibati icraat haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublika-sının 2019-cu il 1 fevral tarixli 1466-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və “İnzibati icraat haqqında” Azərbaycan Respubli-kası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin

2005-ci il 28 dekabr tarixli 345 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 7 fevral tarixli 516 nömrəli Fərmanının 1.2-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası-nın Nazirlər Kabineti **QƏRARA ALIR:** “İnzibati orqanlar arasında aidiyyət

Bakı şəhəri, 29 aprel 2019-cu il

və səlahiyyətlə bağlı mübahisələrin həlli Qaydası”nın təsdiq edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabine-tinin 2006-cı il 22 may tarixli 128 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublikasının Qanun-vericilik Toplusu, 2006, № 5, maddə 471; 2007, № 1, maddə 48) ləğv edilsin.

Novruz MƏMMƏDOV
Azərbaycan Respublikasının
Baş naziri

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI NAZİRLƏR KABİNETİNİN QƏRARI

№ 194

Azərbaycan Dövlət Musiqili Teatrına və Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrına “akademik” statusu verilməsi haqqında

“Azərbaycan Dövlət Musiqili Teatrına və Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrına “akademik” statusu verilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 5 mart tarixli 1012 nömrəli

Sərəncamının 1.1-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikası-nın Nazirlər Kabineti **QƏRARA ALIR:**

1. Azərbaycan Dövlət Musiqili Teatrına və Azərbaycan Dövlət Rus Dram Teatrına “akademik” statusu verilsin.

Bakı şəhəri, 29 aprel 2019-cu il

2. Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi Azərbaycan Respub-likasının Maliyyə Nazirliyi ilə birlikdə bu Qərardan irəli gələn məsələləri həll etsin.

Novruz MƏMMƏDOV
Azərbaycan Respublikasının
Baş naziri

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI NAZİRLƏR KABİNETİNİN QƏRARI

№ 195

“Əzamiyyə xərclərinin normaları haqqında” Azərbaycan Respublika-sı Nazirlər Kabinetinin 2008-ci il 25 yanvar tarixli 14 nömrəli Qərarında dəyişikliklər edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Konstitu-siyasının 119-cu maddəsinin səkkizinci abzasını rəhbər tutaraq Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti

QƏRARA ALIR:

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2008-ci il 25 yanvar tarixli 14 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublika-sının Qanunvericilik Toplusu, 2008, № 1, maddə 44, № 6, maddə 589, № 12,

maddə 1118; 2011, № 1, maddə 66, № 9, maddə 854; 2013, № 2, maddə 197, № 10, maddə 1222; 2015, № 8, maddə 962; 2018, № 3, maddə 592, № 6, maddə 1368) ilə təsdiq edilmiş 2 nömrəli Əlavə - “Rəhbər işçilərin xarici ölkələrə ezamiyyələri ilə əlaqədar ezamiyyə xərclərinin 1 günlük normasına əlavələr və həmin əlavələrin tətbiq olunduğu rəhbər

Bakı şəhəri, 30 aprel 2019-cu il

işçilərin kateqoriyası”nın cədvəlinin 2-ci hissəsinə “Azərbaycan Respublikası Mil-li Televiziya və Radio Şurasının sədrləri” sözlərindən sonra “, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti” sözləri və 3-cü hissəsinə “Azərbaycan Respublikası Milli Televiziya və Radio Şurasının sədr müavinləri” sözlərindən sonra “, Azərbaycan Milli Elmlər Aka-deמיyasının vitse-prezidentləri” sözləri əlavə edilsin.

Novruz MƏMMƏDOV
Azərbaycan Respublikasının
Baş naziri

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI NAZİRLƏR KABİNETİNİN QƏRARI

№ 196

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin “İcra xidməti icra məmurlarının xüsusi Fondu haqqında Əsasnamənin təsdiq edilməsi barədə” 2000-ci il 19 iyun tarixli 105 nömrəli və “Üzərinə həbs qoyulmuş əmlakın saxlanması Qaydasının və şərtlərinin təsdiq edilməsi barədə” 2002-ci il 6 sentyabr tarixli 143 nömrəli qərarlarında dəyişikliklər edilməsi haqqında

“İcra haqqında” Azərbaycan Respub-likasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikasının 2018-ci il 28 dekabr tarixli 1440-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və “İcra haqqında” Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2002-ci il 5 mart tarixli 672 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2018-ci il 28 dekabr tarixli 456 nömrəli Fərmanının 1.2-ci bəndinin

icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti **QƏRARA ALIR:**

1. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2000-ci il 19 iyun tarixli 105 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublika-sının Qanunvericilik Toplusu, 2000, № 6, maddə 470; 2002, № 5, maddə 317, № 10, maddə 635; 2010, № 1, maddələr 53, 60, № 11, maddə 1040; 2018, № 3, maddə 576, № 10, maddə 2160) ilə təsdiq edilmiş “İcra xidməti icra məmurlarının xüsusi Fondu

Bakı şəhəri, 30 aprel 2019-cu il

haqqında Əsasnamə”nin II bölməsinin 1-ci hissəsinin birinci abzasında “notariat orqanlarının” sözləri “notariusun” sözü ilə əvəz edilsin.

2. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 2002-ci il 6 sentyabr tarixli 143 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respub-likasının Qanunvericilik Toplusu, 2002, № 9, maddə 573; 2006, № 3, maddə 297; 2010, № 11, maddə 1040) ilə təsdiq edilmiş “Üzərinə həbs qoyulmuş əmlakın saxlanma-sı Qaydası və şərtləri”nin preambulasında “notariat orqanlarının” sözləri “notariusun” sözü ilə əvəz edilsin.

Novruz MƏMMƏDOV
Azərbaycan Respublikasının
Baş naziri

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI NAZİRLƏR KABİNETİNİN QƏRARI

№ 197

“Yol hərəkətinin təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məsələləri haqqında” Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 6 aprel tarixli 60 nömrəli Qərarında dəyişiklik edilməsi barədə

“Yol hərəkəti haqqında” Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə” Azərbaycan Respubli-kasının 2018-ci il 28 dekabr tarixli 1435-VQD nömrəli Qanununun tətbiqi və “Yol hərəkəti haqqında” Azərbaycan Respub-likası Qanununun tətbiq edilməsi barədə” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 1998-ci il 22 noyabr tarixli 24 nömrəli Fərmanında dəyişiklik edilməsi haqqında” Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 2019-cu il 31 yanvar tarixli 506 nömrəli

Fərmanının 1.2-ci bəndinin icrasını təmin etmək məqsədilə Azərbaycan Respublika-sının Nazirlər Kabineti **QƏRARA ALIR:**

Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin 1999-cu il 6 aprel tarixli 60 nömrəli Qərarı (Azərbaycan Respublika-sının Qanunvericilik Toplusu, 1999, № 4, maddə 267; 2001, № 1, maddə 70, № 7, maddə 512; 2003, № 8, maddə 460; 2005, № 9, maddə 855, № 11, maddə 1061; 2007, № 10, maddə 1013; 2008, № 2, maddə 116; 2010, № 8, maddə 764; 2011,

Bineqədidə təmizlik aylığı ilə bağlı tədbirlər keçirilib

</

İdman xalqları daha da yaxınlaşdırır!

Azərbaycan həm də "FORMULA-1" ölkəsi kimi tanınır

Prezident İlham Əliyevin və birinci xanım Mehriban Əliyevanın Qran-Prinin açılışında iştirak etməsi və yarışları maraqla izləməsi dövlətimizin idman ölkəsi kimi "Formula-1" yarışlarına verdiyi diqqətin göstəricisi idi. "Formula-1" yarışlarına qədər ölkəmizin idman tarixinə nəzər salsaq, I Avropa Oyunlarının, eləcə də IV İslam Həmrəyliyi Oyunlarının yüksək səviyyədə keçirilməsi qeyd etməliyik. Təsədüfi deyil ki, müxtəlif və zəngin proqramlarla tərtib edilmiş təntənəli açılış mərasimləri beynəlxalq mediada geniş işıqlandırılmışdı. Odur ki, bunları

"Formula-1" yarandığı gündən bəri sürət və həyəcanseverlərin sevimli yarışlarındandır. Adrenalin və həyəcan dolu bu yarışların ən maraqlı tərəflərindən biri ona bütün illərdə və dövrlərdə maraq və diqqətin olmasındadır. Bir vaxtlar Azərbaycan idmanseverlərinin daha çox ekrandan izlədiyi və əlçatmaz hesab etdikləri bu yarış artıq onlar üçün reallığa çevrildi. İndiyə kimi bir çox beynəlxalq turnirlərin, çempionatların, nüfuzlu idman tədbirlərinin keçirildiyi Bakı artıq onun üçün yeni olan sürət yarışına evsahibliyi edir. 2016-cı ildə Bakıda ilk dəfə "Formula-1" yarışlarının Avropa Qran-Prisi keçirilən ərfədə onun necə təşkil edilməsi və eləcə də cəmiyyətdə bu yarışlara nə dərəcədə marağın olacağını təəddüdlə qarşılayanlar olsa da, ilk yarış Azərbaycan üçün uğurla nəticələndi.

çıxış etmək, beynəlxalq arenada milyonlarla avtoidman azarkeşinə öz brendini tanıtdı ki, bu da ölkəmizin uğurlarındandır.

Keçən illərdə olduğu kimi, bu il də nüfuzlu nəşrlər və saytlar ölkəmizdə keçirilmiş "Formula-1" yarışlarını yüksək səviyyədə işıqlandırdılar. Təqdirəlayiq haldır ki, idman jurnalistləri təkcə yarışın gedişatı barədə deyil, eyni zamanda, yeri gəldikcə, Bakının tarixi özünəməxsusluğunu, Bakı trekinin Qız qalası və İçərişəhər, Qoşa qala qapısı yaxınlığından keçən döngələri xüsusi olaraq vurğulayırlar.

Bu yarışların keçirilməsi uşaq və yeniyetmələr arasında da sürət yarışına olan marağı artırır. Bunu nəzərə alaraq, ölkəmizdə gələcəkdə "F-1" pilotlarının yetişdirilməsi üçün şərait yaradılır. Paytaxtımızda avtoidman həvəskarları üçün Bakı Şəhər Halqası Əməliyyat Şirkətinin (BŞH) təşkilatçılığı və Azərbaycan Avtomobil Federasiyasının (AAF) dəstəyi ilə yaradılmış Bakı Şəhər Kartinq Mərkəzi (Baku City Karting) bunun nəticəsidir.

Kartinq mərkəzinin yaradılmasında əsas məqsəd Azərbaycanda avtoidman mədəniyyətini inkişaf etdirmək, ictimaiyyət arasında idmanın bu növünə marağı artırmaq və gələcək "Formula-1" yarışları üçün yerli kadrlar hazırlamaqdır. Yeddi yaşından yuxarı hər kəs mərkəzə gələ bilər. Ümid edirik ki, "F-1" yarışlarının da gələcəkdə bizim pilotlarımızı da iştirak edəcək və azərbaycanlı sürət həvəskarları öz komandasını və pilotlarını dəstəkləyəcəklər.

Əfsanə BAYRAMQIZI, "Xalq qəzeti"

xərclənmişdi. Deməli, yarışların iki ilinə yatırılan 100 milyon dollar iki dəfədən çox qazanc gətirmişdir. Bu rəqəmlər bir daha təsdiqləyir ki, "Formula-1" kapitaltutumlu layihə olsa da, keçirildiyi ölkəyə birbaşa və dolayısı ilə milyon dollarla vəsait

bu sahədən dövlətin əldə etdiyi gəlir deməkdir.

Təcrübə göstərir ki, "F-1" yarışları və ya digər mötəbər yarışlar hansı ölkədə keçirilirsə, sürət həvəskarları yarışdan başqa onun keçirildiyi ölkənin tarixi, milli mədəni irsi, özünəməxsus mətbəxi və görməli yerləri ilə də maraqlanırlar. "PricewaterhouseCoopers" (PwC) beynəlxalq audit şirkətinin apardığı müstəqil araşdırmanın nəticələrinə görə, 2016–2017-ci illərdə Azərbaycan "Formula-1" yarışından 277,3 milyon dollar qazanc əldə edib ki, birbaşa gəlirlərin əksər hissəsi turizməndir. İki il ərzində ölkəyə turizmdən 22 milyon dollar gəlir gəlir.

Buili Azərbaycan Qran-Prisində SOCAR "Formula-1" kimi dünya səviyyəli bir tədbirdə tərəfdaş kimi

nəzərə alaraq, "Formula-1" yarışlarının da bu cür yüksək səviyyədə keçirilməsi gözlənilən idi. Bu cür yarışlar ölkəmizin beynəlxalq nüfuzuna müsbət təsir etməklə yanaşı, həm də turizm sektorunun canlanması və reklamı,

Bakı şəhərinin Avropa və Asiya qitələrinin əhəmiyyətli idman və mədəniyyət platformasına çevrilməsi Azərbaycan vətəndaşlarında haqlı qürur və iftixar hissi yaratmışdır. 2012-ci ildə "Eurovision" mahnı müsabiqəsinə, 2015-ci ildə Birinci Avropa Oyunlarına və 2016-cı ildən "Formula-1" Avropa Qran-Prisinə evsahibliyi edən paytaxtımız ölkəmizin uzunmüddətli inkişafını nümayiş etdirməklə yanaşı, həm də güclü informasiya-kommunikasiya, eləcə də mədəni-humanitar planda strateji əhəmiyyətli mərkəz olduğunu təsdiqləmişdir. Bundan başqa, belə beynəlxalq əhəmiyyətli idman tədbirlərinin keçirilməsi uzunmüddətli inkişaf konsepsiyası baxımından da önəm daşıyır ki, bunun da real nəticələrini Azərbaycan qeyri-neft sektorunda əldə edilmiş son nailiyyətlərdə müşahidə etmək olar.

Yer kürəsində inkişaf resursları uğrunda ciddi rəqabət və mübarizənin getdiyini hamı bilir. Buna görə də, hər bir dövlət davamlı inkişafını təmin etməyə və bu rəqabətə davam gətirməyə istiqamətlənmiş zəruri addımlar atır. Çünki rəqabət qabiliyyətini gücləndirməyən ölkələr qlobal səviyyədə geriləyir və hərtərəfli inkişaf üçün tələb olunan resursları əldən verirlər. Məhz belə bir perspektivlə üzlaşmaq, şiddətli rəqabət aparılan dünyada layiqli yer qazanmaq şansını əldən verməmək üçün qabaqcıl dövlətlər bütün potensialını işə salır, irihacmli layihələr həyata keçirirlər. "Formula-1" kimi layihələr də məhz bu amala xidmət edir. Adətən, belə yarışlar dünya ölkələrinin marağını çəkir, turist sayına müsbət təsir göstərir. Təsədüfi deyildir ki, 2016-cı ildə ilk dəfə olaraq Bakıda keçirilən "Formula-1" yarışları hər bir kəsə böyük sürət, həyəcan və təmənna gətirməklə yanaşı, möhtəşəm aysəncə tədbirlərinin, konsert proqramlarının keçirilməsi ilə yadda qalmış və çox sayda azarkeşin paytaxtımıza səfər etməsinə rəvac vermişdi.

Xatırladaq ki, 2016-cı il "Formula-1" yarışını Bakıda izləmək üçün 20 mindən çox insan bilet almışdı. Rusiya, Türkiyə və Gürcüstan ilə yanaşı, Avropanın aparıcı ölkələrindən də çox sayda turist yarışını Bakıda canlı olaraq izləmək üçün Azərbaycana səfər etmişdi. Möhtəşəm yarışı televiziya vasitəsilə izləyən tamaşaçı sayının isə 500 milyona yaxın olması "Formula-1" layihəsinin hərtərəfli inkişaf edən Azərbaycanın reklamı baxımından da

Dost sevinir, düşmən xar olur

böyük əhəmiyyət daşıdığını gözlər önünə gətirir. Buna görə də, birnəməli şəkildə təsdiqləmək olar ki, Azərbaycan dövlətinin bu strategiyası rəqabətqabiliyyətli üslublu üstünlüklərinin aşkar edilməsinə və artırılmasına xidmət edir. Bu mənada "Formula-1" kimi layihələr böyük əhəmiyyət kəsb edir. Buna görə də, insan və digər resursların cəmləşdiyi Bakı şəhərinin bir sıra vacib uğur simvollarına çevrilməsi gələcək inkişaf üçün həyati əhəmiyyət daşıyır və beynəlxalq idman-humanitar-mədəniyyət layihələrinin keçirilməsi bu amala xidmət edir.

Mütəxəssislər "Formula-1" yarışının məhz ölkəmizdə də keçirilməsinin illərlə aparılan məqsədyönlü siyasətin nəticəsi kimi də qiymətləndirirlər. Bu yarışın Azərbaycan turizminin, ən əsası isə ölkəmizin tanınmasında çox böyük rolu var. Xüsusilə qeyd etmək lazımdır ki, belə mötəbər yarışlar dünyanın sabit və inkişaf etmiş ölkələrində keçirilir. Bu mənada "Formula-1" yarışının Bakıda keçirilməsi Azərbaycanın sabit və təhlükəsiz ölkə kimi imicini daha da gücləndirir. Əlbəttə ki, belə yarışlarda ölkənin reklamı, idman yarışlarına evsahibliyi etmək qabiliyyəti əsas götürülür. Bu yarışlar maddi gəlir gətirməklə yanaşı, ölkənin sosial-iqtisadi həyatına da müsbət təsir göstərir.

Əlbəttə, Bakının əhəmiyyətli idman və mədəniyyət platformasına çevrilməsi Prezident İlham Əliyevin həyata keçirdiyi çoxşaxəli sosial-iqtisadi siyasət nəticəsində mümkün olmuşdur. Prezidentimiz bu gün güclü ölkə lideri kimi vətəndaşlarımızın daha da yaxşı yaşamasına şərait yaradan fəaliyyətini uğurla davam etdirir. Bütün regional məsələlərdə fəal iştirak edən Azərbaycanın sabitlik və inkişaf ünvanına çevrilmiş və ölkəmizin beynəlxalq aləmdə artan nüfuzu regionda gedən proseslərə çox müsbət təsir göstərir. Sürətli sosial-iqtisadi və mədəni-mənəvi inkişafı ilə gətirdikcə

elimi-intellektual mərkəzinə çevrilən Azərbaycan artıq müasir dünyanın ən aktual problemlərinin müzakirə olunduğu beynəlxalq tədbirlərə evsahibliyi edir, sivil dünyanın nüfuzlu elmi, mədəni, siyasi elitasını Bakıda bir araya gətirir. Bu da Prezident İlham Əliyevin məqsədyönlü siyasətinin nəticəsidir.

Lakin bütün müsbət dəyişikliklərin fonunda müxalifət radikal qəsmi tərəfindən heç bir əsası olmayan etirazlar səsləndirilir. Vətəndaşların "qeydinə qalan" AXCP sədri "Formula-1" kimi yarış "zülüm" adlandırır və "tixaların camaatın əsəblərini tarına çəkdiyini" iddia edir. Məntiqsiz qiymətləndirmədir, çünki yarış təşkilatçıları əhalinin rahatlığını təmin edən zəruri prosedurları qaydalarını gözləyir və şəhərdə diskomforta şərait yarama biləcək istənilən prosesa operativ müdaxilə edirlər. Axi "Formula-1" kapitalın əldə olunmasına yönəlmiş layihədir. Məsələn, "PricewaterhouseCoopers" (PwC) beynəlxalq audit şirkətinin 2017-ci ilin sonlarında apardığı müstəqil araşdırmanın nəticələrinə görə, Bakıda keçirilmiş ilk iki "Formula-1" yarışını Azərbaycan iqtisadiyyatına ümumilikdə 277,3 milyon dollar gəlir gətirmişdir. Müqayisə aparmaq üçün xatırladaq ki, 2016–2017-ci illərdə yarışın keçirilməsinə 100 milyon dollar

gətirilməsinə şərait yaradır. Nəzərə alsaq ki, artıq zəruri infrastruktur olduğundan xərclər də ildən-ilə azalır və deməli, yarışın keçirilməsi növbəti illərdə ölkəyə valyuta axını daha da artıracaq. Buna görə də, əbədi narazı radikal müxalifət hərəkatı Əli Kərimlinin "arqumentləri" həmişəki kimi, axsayır və onun heç bir məntiqi izahı yoxdur.

Bu gün Bakının formalaşdırıldığı mədəniyyət landşaftı əsas şəhərimizin bir çox simvol və obrazların yaranmasını şərtləndirməklə, paytaxtımızın meqalayihələrin icrasına və məkanına çevrilməsinə də imkan verir. Bu baxımdan hazırda çox az adam mübahisə edir ki, "Formula-1" Avropa Qran-Prisi zamanımızın mədəni, sosial və siyasi fenomenidir. Çünki sənaye şəhərlərinin müxtəlif mədəniyyət və idman hadisələri iqtisadi-sosial artım mənbəyinə çevrilir, inkişaf üçün zəruri olan resursların əldə edilməsinə şərait yaradır. Odur ki, Əli Kərimli "Formula-1" yarışını tənqid etməklə "xalqa canyananlığını" ortaya qoymağa cən atır. Ancaq AXCP sədrinin yersiz tənqidinə xalq Prezident İlham Əliyev siyasətini dəstəkləməklə çoxdan cavab vermişdir.

"Xalq qəzeti"

FORMULA-1

Bakı dünyanın diqqət mərkəzində

Bakıda "Formula-1 SOCAR Azərbaycan Qran-Prisi" başa çatdı. Aprelin 28-də Bakıda "Formula-1" üzrə dünya çempionatının dördüncü mərhələsinin – SOCAR Azərbaycan Qran-Prisinin əsas yarış keçirildi.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva əsas yarış canlı olaraq izlədilər. Artıq "Formula-1" yarışını Azərbaycanda dördüncü ildir təşkil olunur. 2016-cı ildə keçirilən birinci yarışda "Mercedes" komandasının almaniyalı pilotu Niko Rosberg qalib gəlib. 2017-ci ildə təşkil olunan yarış "Red Bull Racing Honda" komandasının avstraliyalı pilotu Daniel Rikkardonun qələbəsi ilə başa çatıb. Ötənlik Qran-Priddə isə "Mercedes" komandasının britaniyalı sürücüsü Luis Hamilton qələbə

etməklə öz beynəlxalq nüfuzunu daha da möhkəmləndirəcək, dünyada formalaşmış sivilizasiyaların dialoqu, dünyanın mədəni mərkəzlərindən biri və himayəçisi imicini artırmış olacaq.

Bildiyimiz kimi, beynəlxalq münasibətlərdə sərt güc və yumşaq güc anlayışları mövcuddur. İki Dünya müharibəsi, Soyuq müharibə kimi acı təcrübələr yaşamış dünyada sərt güc vasitələri və metodları artıq sivilizasiyalı, tərəqqipərvər bəşəriyyətin gündəmində öz mövqeyini itirməkdə və yerini yumşaq güc vasitələrinə

öz rolunu bu gün də layiqincə davam etdirməkdədir.

Azərbaycan bu gün də bu ənənələrə sadıqlıq nümayiş etdirir, müasir dünyanın çağırışlarına, tələblərinə cavab verən bir formatda – yüksək səviyyəli mədəniyyət, idman tədbirləri təşkil etməklə bir daha ümumbəşəri dəyərlərə sadıqlığını isbat etmiş olur. Bu gün bəzi qüvvələr Şərqi və Qərbi üz-üzə qoyur, bundan öz mənafeyi naminə istifadə etməyə çalışır. Burada təbii ki, geosiyasi, iqtisadi-maliyyə və s. maraqlar mövcuddur. Bir sıra ölkələr

qazanıb. Bu dəfə də gərgin idman mübarizəsinin yekununda "Mercedes" komandasının pilotu Valtteri Bottas "Formula-1" SOCAR Azərbaycan Qran-Prisinin qalibi adını qazandı. O, 51 dövrəni hamıdan tez – 1 saat 31 dəqiqə 52,942 saniyəyə başa vurdu.

Dünyada ən məşhur yarışlardan biri olan "Formula-1"-in ölkəmiz üçün əhəmiyyəti olduqca böyükdür. Bu əhəmiyyət çoxşaxəlidir, onun nəticələri Azərbaycanın beynəlxalq mövqeyini ildən-ilə daha da gücləndirir. İlk növbədə, qeyd etmək lazımdır ki, son illərdə uğurlu beynəlxalq iqtisadi, mədəni, idman layihələrinin təşəbbüsçüsü olan və həyata keçirilməsində bilavasitə rəhbərlik edən Azərbaycan

növbəti dəfə öz iradəsini ortaya qoymuş olur. Beynəlxalq miqyasda qəbul edilən və maraq doğuran, izlənilən hər hansı bir tədbir siyasi dairələrin, güc mərkəzlərinin, dünya ictimaiyyətinin diqqətini istər-istəməz həmin ölkəyə çevirir, bu cür mühüm hadisələr heç bir beynəlxalq qərarların qəbul edildiyi mərkəzlərdən birinə çevrilir. Xüsusilə, hazırda dünyada mürəkkəb siyasi, hərbi, iqtisadi-maliyyə, mədəniyyət mərkəzlərindən birinə çevrilmiş Azərbaycanın mövqeyi artıq dünya tarixində sanlı bir səhifə yazacaqdır, çünki tarix hər şeyə özü qiymət verir. Bizim ölkəmiz ədalətli, obyektiv mövqe tutmaqla yanaşı, yaşadığımız bölgədə və digər regionlarda sülh və sabitliyin inkişafına çalışır, bunun üçün əlindən gələni edir. Bu tədbirin keçirilməsi də buna parlaq bir nümunədir.

hətta bu məqsədlə terror təşkilatlarını maliyyələşdirir, öz məqsədlərinə çatmaq üçün barbar üsullardan istifadə edirlər. Halbuki, onlar həm də ölkələrdir ki, dünyada insan haqlarının, söz azadlığının qarşısı bəzi qüvvələr Şərqi və Qərbi üz-üzə qoyur, bundan öz mənafeyi naminə istifadə etməyə çalışır. Burada təbii ki, geosiyasi, iqtisadi-maliyyə və s. maraqlar mövcuddur. Bir sıra ölkələr

Nəinki keçmiş müstəmləkələrə, dünya bütün dünyaya, onun resurslarına hökmranlıq iddiası o qədər böyükdür ki, bu məqsədə çatmaq üçün bütün vasitələr məqbul hesab olunur. Heç kas təmənnaşız şəkildə bəşəriyyətin dialoqu işinə töhfə vermək barədə düşünmür, yalnız öz mərkəli planlarının, monafeyinin təmin olunması qayğısına qalır.

Dünya bu gün çətin bir mərhələdən keçir, bugünkü proseslər və qərarlar bəşəriyyətin gələcəyi naminə çox şeyi dəyişəcəkdir. İnsanlar kimi dövlətlərin də mənəvi keyfiyyətləri, davranışı məhz indi özünü daha qabarıq büruzə verir, sınağa çəkilir. Bu sınaqdan üzünə çıxan dövlətlər dünya tarixində sanlı bir səhifə yazacaqdır, çünki tarix hər şeyə özü qiymət verir. Bizim ölkəmiz ədalətli, obyektiv mövqe tutmaqla yanaşı, yaşadığımız bölgədə və digər regionlarda sülh və sabitliyin inkişafına çalışır, bunun üçün əlindən gələni edir. Bu tədbirin keçirilməsi də buna parlaq bir nümunədir.

Nəzakət MƏMMƏDOVA, politoloq

Azərbaycanla bağlı investisiya strategiyası

Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının (AYİB) Direktör Şurası Azərbaycan üçün növbəti 5 il ərzində investisiyalarını idarə edəcək yeni strategiyayı təsdiq edib. AYİB-dən verilən məlumata görə, yeni strategiya 2019–2024-cü illəri əhatə edir.

Qeyri-neft sektorlarında özəl sektorun inkişafını dəstəkləməklə, özəl və dövlət şirkətlərinin idarəetməsinə gücləndirməklə bank Azərbaycan iqtisadiyyatının şaxələndirilməsi istiqamətində səylərini davam etdirəcək.

Yerli bank və qeyri-bank təşkilatlarında kreditləşdirməni stimullaşdırmaqla, yerli valyuta və kapital bazarlarının inkişafına yardım etməklə AYİB yerli bizneslərin maliyyə vasitələrinə çıxışının genişləndirilməsi istiqamətində tədbirlər həyata keçirəcək.

Bərpa olunan enerji mənbələri, artan enerji səmərəliliyi, daha təmiz nəqliyyat və dayanıqlı infrastruktur da daxil olmaqla, bank ölkənin yaşıl iqtisadiyyatına dəstəyini artıracaq.

AYİB-in Bakı ofisinin rəhbəri Ivana Duarte bildirib ki, bu strategiya bizim Azərbaycandakı fəaliyyətimizə yeni təkan verəcək: "AYİB Azərbaycanın öz qeyri-neft sektorunu inkişaf etdirməsi, yerli kreditorların gücləndirilməsi və yaşıl iqtisadiyyata investisiya qoyuluşlarının artırılmasına yardım etməyə hazırdır. Biz bərpa olunan enerji sek-

torunda böyük potensialın olduğunu görürük və bu sahədə real dəyişiklik etmək məqsədi daşıyıq. Səlahiyyətli orqanların enerji bazasında islahatlar aparmaq və biznes mühitini yaxşılaşdırmaq istiqamətində göstərdikləri davamlı sayılar bizim öz vəsaitlərimizin ayrılması və başqa mənbələrdən maliyyənin cəlb edilməsinə böyük yardım edəcək".

AYİB Azərbaycanda aparıcı investordur və indiyədək müxtəlif sektorlara – enerji, infrastruktur, bankçılıq, sənaye və kommersiya sahələrinə təxminən 3,3 milyard avro investisiya qoyub.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsindən aldığımız məlumatda bildirilir ki, mərasimi Akko şəhər bələdiyyəsinin Absorbsiya bölməsinin koordinasiya Təranə Abramova açaraq, yəhudi xalqının cəsur oğlu Albert Aqarunovun həyat və fəaliyyətindən danışdı.

"Aziz" İsrail–Azərbaycan Beynəlxalq Assosiasiyasının Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzinin direktoru

Yeganə Salman bildirib ki, Azərbaycan xalqı və dövləti erməni işğalçıları tərəfindən qətlə yetirilmiş hər bir şəhidin, o cümlədən Albert Aqarunovun xatirəsini uca tutur: "Yəhudi millətindən olan Albert Azərbaycan vətəndaşları ilə çiyin-çiyinə öz Vətəni qarşısında borcunu ödəməli olduğuna səmimiyyətlə inanırdı. Albert könüllü döyüşə yollandı. Azərbaycan

Milli Qəhrəmanımız İsraildə anılıb

İsrailin Akko şəhərində Dağlıq Qarabağ uğrunda döyüşlərdə həlak olmuş Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı ALBERT AQARUNOVUN 50 illik yubileyinə həsr olunmuş tədbir keçirilib.

Albert Aqarunovun əzizləri tədbir təşkilatçılarına – Akko şəhər bələdiyyəsinin əməkdaşları Təranə Abramovaya və Leonid Sobolevskiyaya, Yeganə Salmana, Şaul Siman-Tovaya, Sevina Xanukayevaya və xatirə gecəsinə qatılan hər bir qonağa təşəkkür ediblər.

Samirə ƏLİYeva, "Xalq qəzeti"

dövləti ölümündən sonra Albert Aqarunovun adını əbədləşdirdi. Ona Milli Qəhrəman adı verildi, Bakıda Albert Aqarunovun adını daşıyan küçə, məktəb var". Tədbirdə Albert Aqarunovun həyat və fəaliyyətinə həsr olunmuş "Mən yaşadığım torpaq" filmi nümayiş olunub. Filmin rejissoru, ssenari müəllifi, "Kanal 24" televiziya kanalının direktoru Səadət Şükürovadır.

İndiki mərhələdə demək olmaz ki, Ermənistanın hazırkı rəhbərliyinin Dağlıq Qarabağ münaqişəsi ilə bağlı siyasəti öz sələflərinin siyasətindən prinsipial şəkildə fərqlənir.

Bunu Azernews-a müsahibəsində rusiyalı ekspert Georgiy Fyodorov deyib. O bildirib ki, Ermənistanla Azərbaycan arasında münaqişənin həlli yolunda ki əsas əngəl etimadsızlıqdır.

Ekspert aprelin 15-də Moskvada keçirilən Rusiya, Azərbaycan və Ermənistan xarici işlər nazirlərinin görüşünü müsbət qiymətləndirib: "Görüşün bu formatda keçirilməsi yaxşıdır. Dialoq təşkil edilib və davam edir. Bundan başqa, bu mərhələdə insanlar arasında təmasların yaradılması, o cümlədən KİV nümayəndələrinin

Əsas əngəl etimadsızlıqdır

qarşılıqlı səfərləri ilə bağlı ilkin razılaşmalar, həmçinin əsirlikdə saxlanan şəxslərin yaxınlarının ziyarətlərinə icazə verilməsi ilə bağlı tədbirlər mühüm nailiyyətlər hesab olunur. Həll edilməmiş bir çox məsələ qalsada, bu, iki ölkə arasındakı münasibətlərdə mühüm irəliləyişdir. Digər tərəfdən də heç kim demir ki, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi bir anda həll olunaçaq. Bu, uzun prosesdir və tərəflərin ciddi səylərini tələb edir".

Müdafiə nazirinin təsdiq etdiyi 2019-cu ilin döyüş hazırlığı planına uyğun olaraq Azərbaycan Hərbi Hava Qüvvələrinin (HHQ) Hava Hücümündən Müdafiə (HHM) hissə və bölmələrinin taktiki-xüsusi təlimi keçirilib.

HHM bölmələrinin taktiki-xüsusi təlimi keçirilib

Nazirlikdən aldığımız məlumatda bildirilir ki, təlim zamanı həyəcan signalı ilə qaldırılan bölmələr təyin edilmiş rayonlara çıxarılıb, şərti düşmənin hava hədəflərinin aşkar edilməsi və verilən tapşırıqla əsasən, qərar qəbul etmə prosesinə uyğun qərarqəhların fəaliyyətləri məşq etdirilib.

Samirə ƏLİYeva, "Xalq qəzeti"

Polis əməkdaşları mükafatlandırıldı

Daxili İşlər Nazirliyinin mətbuat xidmətindən verilən məlumata görə, yüz minlərlə yerli və əcnəbi azərkeşin böyük coşqu ilə izlədikləri bu möhtəşəm tədbirin hazırlanması, keçirilməsi zamanı daxili işlər orqanlarının əməkdaşları digər hüquq-mühafizə orqanları ilə birlikdə ictimai təhlükəsizliyin və ictimai asayişin təmini sahəsində yüksək peşəkarlıq nümayiş etdiriblər.

Respublika Daxili İşlər

nazirinin imzaladığı müvafiq əmrə üzərlərinə düşən vəzifələri, verilən tapşırıqları vaxtında və layiqincə yerinə yetirdiklərinə görə polis və Daxili Qoşunların 350 əməkdaşı müxtəlif mükafatlara layiq görülüb.

"Xalq qəzeti"

Yeni global qarşıdurma təhlükəsi

Maraqların toqquşmasında yeni mərhələ

Ekspertlər əmindirlər ki, Donald Tramp administrasiyasının İrandan neft idxalını azaldan səkkiz ölkəyə güzəşt limitini ləğv etməsində başlıca məqsəd Çinə zərbə vurmaqdır. Çin həmin ölkələr sırasındadır. Amerika üç ay öncə xəbərdar etmişdi ki, Çin, Yaponiya, Cənubi Koreya, İtaliya, Yunanistan, Türkiyə, Tayvan və Hindistan İrandan neft ala bilərlər, lakin gəlmişdən sonra onları minimuma endirməli idirlər. Bu şərtə onlardan yalnız üçü – Yunanistan, İtaliya və Tayvan əməl edib. Qalan beş dövlət İrandan tam həcmdə neft almaqda davam edirlər.

Vaşinqton isə bəyan edib ki, may ayının 2-dən etibarən İrandan neft alan ölkələrə qarşı sanksiyalar tətbiq edilməsi məsələsinə baxıla bilər. Amerika rəhbərliyi İrani bütün maliyyə qaynaqlarından məhrum etmək məqsədini güzlətmir. Buna artıq Pekin və Ankara reaksiya verib. Çin ABŞ rəhbərliyinin bu addımını qəbul etmədiyini və beynəlxalq ticarət qaydalarının pozulduğunu ifadə edib. Ankara da kimsənin Türkiyəyə qonşuları ilə necə münasibət quracağını diqqət edə bilməyəcəyini bildirib.

Bunları ekspertlər Çin və Türkiyə üçün müsbət hal kimi qiymətləndirmirlər. Amerikanın sanksiyalarına düçar olmaq mürəkkəb vəziyyət yaradır. Bunu İrənilə yanaşı, Rusiyanın da acı təcrübəsi sübut edir. İran hazırda maliyyə və iqtisadi cəhətdən çox çətin vəziyyətə düşüb. Ölkədə sosial-iqtisadi problemlər artır, İran pulu sürətlə tənəzzülə uğrayır. Rusiyada da bütövlükdə, sosial-iqtisadi vəziyyətin ürəkaçan olmadığı barədə ekspertlər yazırlar. Çinin ümumi iqtisadi durumu haqqında gətildikcə şübhəli proqnozlar verilir.

İran neftinə qoyulan qadağanın geosiyasi riskləri

ABŞ hökumətinin İrandan neft alan ölkələrə tətbiq etdiyi güzəştin müddəti bitmək üzrədir. Bir neçə aydır ki, bu imtiyaza sahib olan səkkiz ölkə – Türkiyə, Çin, Hindistan, Cənubi Koreya, İtaliya, Yunanistan, Yaponiya və Tayvan artıq İrandan neft almaqdan imtina etməlidirlər. Üstəlik, həmin ölkələrə tövsiyə edilir ki, Səudiyyə Ərəbistanı və Birləşmiş Ərəb Əmirliklərindən neft alsınlar. Bu qərara etirazlar çoxdur. Ancaq İtaliya, Yunanistan və Tayvan Amerikanın dediyinə əməl edirlər. Digərli isə hələlik dirənmiş göstərilir. Ekspertlər bütün bunları nəzərə alaraq dünya siyasətində mümkün dəyişiklikləri analiz edirlər. Biz də həmin məsələnin üzərində geniş dayanmağa ehtiyac görürük.

Bələ ki, Çin son illər yeni texnologiyalar almaqdan məhrum edilib. Bu səbəbdən ölkənin iqtisadiyyatı xammal əsasında inkişaf yoluna sürüklənib. Bu da Çin iqtisadiyyatını neft və qazdan daha çox asılı hala gətirib. Rusiya ilə imzalanan "Sibir" layihəsinin reallaşması uzun çəkəcək. Bu baxımdan Çin İran neftinə ehtiyacı böyükdür. Türkiyə də İrandan böyük həcmdə enerji daşıyıcısı alır. Ona alternativ kimi Rusiya enerji daşıyıcıları var. Ancaq məsələ ondan ibarətdir ki, ABŞ Rusiyaya qarşı da sanksiya tətbiq etmək siyasəti yeridir. Bu kimi reallıqlar Amerikanın İran neftinə qadağa qoymasının uzaqgədən məqsədlərlə bağlı ola biləcəyi ehtimalını gücləndirir. Ekspertlərin Çin məsələsinə diqqət yönəltmələri əsaslı görünür. Bu prosesin dünya miqyasında ticarət savazının daha da gücləndirəcəyi proqnozlaşdırmaq olar. Artıq İran rəhbərliyi müəyyən fikirlər ifadə etməkdədir. Şübhəsiz ki, Çin və Rusiya da səssiz

qalmayacaq. Ayrıca Türkiyənin Amerikanın tələblərinə əməl etməməsi halında regionda güclənəcək geosiyasi proseslərin üzərində düşünmək lazım gəlir.

Məsələ ilə bağlı global miqyasda yeni bir qarşıdurmanın meydana gəlməsi ehtimalı az görünür. Bu baxımdan ekspertlər üçün maraqlı olanı Vaşinqtonun neft almaq üçün Səudiyyə Ərəbistanı və Birləşmiş Ərəb Əmirliklərinə işarə verməsini düşündürücü hesab edirlər. Amerikanın açıqca Yaxın Şərqdəki müttəfiqlərinin maraqlarına uyğun addım atdığı özünü büruzə verir. Lakin məsələ ondan ibarətdir ki, həmin ölkələrin regionun bütün dövlətləri ilə münasibətləri normal deyil. Üstəlik, onlar konkret olaraq antiiran mövqeyindədirlər. Bu kimi faktların fonunda Amerikanın qərarını ticarət-iqtisadi kontekstdən çox geosiyasi məzmun kəsb etmiş olur.

Daha konkret ifadə etsək, həm Yaxın Şərq ölkələri, həm də Rusiya və Çin

Vaşinqtonun bu addımını dost tövsiyəsi kimi deyil, geosiyasi diqqət olaraq qəbul edirlər. Bu isə o deməkdir ki, Vaşinqtonun atdığı addım bütövlükdə, global geosiyasətdə gərginliyi artırır.

Yaxın Şərqdən Asiyaya: yaygınlaşan qeyri-müəyyənlik

Əslində, ABŞ administrasiyası son dövrlərdə yeritdiyi xarici siyasət kursunun məzmununa uyğun qərar qəbul edib. D.Trampın əsas şüarı belədir: "Öncə Amerika". İran nefti ilə bağlı qəbul edilən qərar da birbaşa Amerika maraqlarının təmin edilməsinə yönəlib. Bununla yanaşı, orada başqa bir faktor da mövcuddur. Biz, İsrail–İran münasibətlərini nəzərdə tuturuq. Bu məsələdə vəziyyət kifayət qədər mürəkkəbdir. Sırr deyil ki, yəhudi dövləti İrani Yaxın Şərqdəki mövqelərindən sıxışdırmaq siyasəti yeridir. Bu məqsədlə İrana qarşı Yəmənə, Liviyada, Livanda, Suriya və İraqda addımlar atmağa çalışır. Suriyada İrana məxsus obyektlər bombalanıb. Bundan başqa, ABŞ-in İran İslam İnqilabının Keşikçiləri Korpusunu (Sepah) terror təşkilatı kimi tanımasında Təl-Əvivin istəyinin ciddi rol oynadığı bildirilir.

D.Tramp özü də gizlətmir ki, İsrailin maraqlarını təmin etmək üçün nə lazımdırsa, edəcək. Təcürbə göstərir ki, ABŞ Prezidenti məqsədsiz danışmır. Bu səbəbdən İran nefti ilə bağlı Amerikanın

qərarı digər məsələlərlə yanaşı, İsrail–İran münasibətlərini də yeni gərginlik müstəvisinə çıxara bilər. Bu məqam isə bütövlükdə, Yaxın Şərqdə geosiyasi qazıntı işləri aparmaqda istifadə oluna bilər. Məsələ ondan ibarətdir ki, bu əraziyə İran iddialıdır. O, Deyr-az-Zordan keçməklə geniş yol açmaq fikrindədir ki, İranın dənizə çıxışı təmin etsin.

Gözləmək olar ki, Yaxın Şərqdə İsrail və Amerikanın İrana təzyiqləri bütün sferalarda daha da artacaq. Xüsusilə, Suriyada İranın mövqeyinin zəiflədilməsi üçün yeni tədbirlər reallaşa bilər. Artıq neftlə zəngin olan və PYD/YPG-nin nəzarətinə keçən Deyr-az-Zor əyalətinə amerikalılar çox sayda ağır texnika göndərirlər. Həmin texnika orada tunellər qazmaqda və neft quyuları ətrafında qazıntı işləri aparmaqda istifadə oluna bilər. Məsələ ondan ibarətdir ki, bu əraziyə İran iddialıdır. O, Deyr-az-Zordan keçməklə geniş yol açmaq fikrindədir ki, İranın dənizə çıxışı təmin etsin.

Bu vəziyyətə Tehranın laqəyd qalacağını gözləmək doğru olmazdı. Ancaq Deyr-az-Zorda hərbi əməliyyatların keçirilməsinə məsələsi aydın deyil. Çünki bu halda həmin ərazi yenidən qarışa bilər və bu, nə Dəməşqə, nə Tehran, nə də Moskvaya sərf etmir. Digər yandan, İran ilə Səudiyyə Ərəbistanı və Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri arasında

münasibətlərin daha da gərginləşməsi mümkündür. Məlumdur ki, bu iki ərəb ölkəsi Suriyada bir sıra ərəb tayfalarını pulla ələ alaraq İrana qarşı mövqeyə çəkib. Onlar məhz Amerikanın yaratdığı, YPG terror təşkilatının özəyi olan "Suriya demokratik qüvvələri" kürd koalisiyasının tərkibindədirlər. Bu isə o deməkdir ki, Suriyada İrənilə bu iki ərəb dövləti də toqquşa bilərlər.

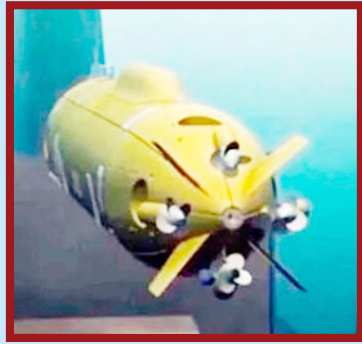
Əgər bu vəziyyətə daha geniş geosiyasi prizmadan baxsaq, daha maraqlı bir mənzərə alınır. Görünür, Vaşinqton geosiyasi gərginlik zonasını artıq Çinə qədər genişləndirə bilib. İran neftinə qoyulan embargo Pekinə istər-istəməz zərər verir. İndi Yaxın Şərqdə geosiyasi mübarizədə terror amilindən geniş istifadə olunursa, hələlik, Çinə yaxın bölgələrdə bu, o qədər də müsbətdə olunmur. Ancaq onu da istisna etmək olmaz ki, artıq bu proses tədricən Asiyaya tərəf genişlənir. Əfqanıstan, Pakistan-Hindistan sərhədi, Şri-Lanka, Yeni Zelandiya, Şimali Koreya, Cənubi Çin dənizi bölgəsi barıt çəlləyini xatırladır. Bütün bunlar Çinin sərhədləri ətrafında müharibə ocaqlarının yaradılması deməkdir. İndi də İran neftini almağa qoyulan qadağa ortaya çıxır. Təbii ki, bu, sonuncu addım deyil. Ona bütöv zəncirin bir həlqəsi kimi baxdıqda, Çinin yaxın gələcəkdə ciddi geosiyasi-hərbi münaqişələrlə üz-üzə qala biləcəyi ehtimalını istisna etmək doğru olmazdı.

Bələ bir gedişat özlüyündə çox təhlükəlidir. Geosiyasi mənzərə mürəkkəbləşməklə bərabər, yeni riskləri də meydana çıxarır. Onlar daha geniş ərazidə paylandıqlarına görə, nəzarətə almaq və aradan qaldırmaq xeyli çətinləşir. Hətta həmin risklərin böyük geosiyasi məkanda xaos yarada biləcək gücündə olduğunu qəbul etmək lazım gəlir. Onun Cənubi Qafqazda geosiyasi nizamsızlıq yaratmaq və erməni terroruna yeni nəfəs vermək kimi məntur təsirləri də istisna deyil. Bu cür qeyri-müəyyənliklərin meydana çıxması region dövlətlərini daha ehtiyatlı və diqqətli olmağa sövq edir.

Xarici xəbərlər

ABŞ

“Poseydon” a rəqib var?

Çin jurnalistlərinin apardığı araşdırmalar nəticəsində məlum olub ki, ABŞ ordusu Rusiyanın “Poseydon” pilotsuz sualtı aparatının xüsusiyyətlərinə uyğun güclü sualtı drona malikdir. Bildirilir ki, sözügedən dronun yüksək sürətli torpedoları daşımaq, hədəfləri aşkarlamaq və məhv etmək kimi üstün xüsusiyyətləri var. Araşdırmaçılar ABŞ silahının hələlik hazırlanma mərhələsində olduğunu da istisna etməyiblər.

Xəbəri “Qazeta.ru” verib.

“Chevrolet”də nasazlıq aşkarlanıb

“Chevrolet” şirkəti “SUV Trax” modelinə məxsus 113 min avtomobili geri çağırıb. Buna səbəb şirkətin bu modelində qeydə alınan texniki qüsurdur. Qeyd edilir ki, geri çağırılma 2017-ci il iyulun 1-dən 2019-cu il aprelin 4-dək istehsal olunmuş “SUV Trax” avtomobillərinə şamil edilir.

Məlumatı “Auto.tut.by” yayıb.

Fransa

Münsiflər heyəti açıqlanıb

72-ci Kann Beynəlxalq Kinofestivalının münsiflər heyətinin adları açıqlanıb. Jüriyə meksikalı rejissor Alehandro Qonsales İnyarritu rəhbərlik edəcək. Bildirilir ki, yunan aktyoru və ssenaristi Yorgos Lantimos, polşalı rejissor Pavel Pavlikovski və aktrisa El Fanning münsiflər heyətinə daxil olub. Mayın 14–25-də keçiriləcək festivalın filmləri, həmçinin ssenarist Roben Kapiyo, kinorejissorlar Enki Bilal və Aliçə Rorvaher tərəfindən qiymətləndiriləcək.

Xəbəri BBC verib.

Yunanıstan

Nikbin proqnoz

Avrozona ölkələri arasında ən böyük iqtisadi artım Yunanıstanına məxsusdur. Beynəlxalq Valyuta Fondunun (BVF) məlumatına görə, hazırda Avrozona ölkələri arasında ən böyük iqtisadi artım bu ölkədə müşahidə olunur. Buna baxmayaraq, ölkədə hələ də işsizlik yüksək səviyyədədir. Ölkənin beynəlxalq kreditlərə görə borcları isə hələ də qalır. BVF-nin mütəxəssisləri qeyd edirlər ki, bu şəkildə davam edərsə, yaxın zamanda ölkənin iqtisadi artım səviyyəsi 2,5 faizə yüksələcək.

Məlumatı “Euronews” yayıb.

İngiltərə

Oblaka görə 120 milyon avro

“Mançester Yunayted” futbol klubu Madridin “Atletiko” komandasının qapıçısı Yan Oblakı transfer etmək istəyir. “Mançester Yunayted” 26 yaşlı qapıçının keçidi üçün “Atletiko”ya 120 milyon avro ödəməyə hazır olduğunu bildirib. Qeyd edək ki, “Atletiko” təklifi qəbul edərsə, cari mövsümdən Oblak “qırmızı şeytanlar”ın heyətində çıxış edəcək.

Məlumatı “Marca” yayıb.

Hazırladı: Elçin ABBASOV, “Xalq qəzeti”

Ticarət üzrə ABŞ-Çin danışıqlarında tərəqqiyə nail olunub

ABŞ və Çin ticarəti ilə bağlı danışıqlar prosesində əhəmiyyətli tərəqqiyə nail olublar. Pekin Vaşinqtonla qarşılıqlı faydalı razılaşma əldə olunmasına çalışır. Belə bir bəyanatla Çin XİN-in rəsmi nümayəndəsi Qen Şuan çıxış edib. Məlumatı RİA “Novosti” verib.

“Danışıqların detalları haqqında məlumat almaq üçün daha səlahiyyətli idarələrə müraciət etmək lazımdır, mən öz tərəfimdən dəyə bilərəm ki, əhəmiyyətli irəliləyişə nail olunub. Biz liderlərimiz arasında daha vacib razılaşmalar əldə etmək üçün danışıqları davam etdirmək niyyətindəyik”, – deyərək diplomat bildirib.

Vaşinqton və Pekin arasında ticarətə bağlı

danışıqların növbəti raundu dünən keçirilib. Növbəti görüş isə mayın 8-nə planlaşdırılır. Danışıqlarda ABŞ-ı maliyyə naziri Stiven Mnuçin və ölkənin ticarət danışıqlarında xüsusi nümayəndəsi Robert Laythayzer, Çini baş nazirin müavini Lyu Xe təmsil edirlər. Dünənki görüşdən əvvəl Mnuçin ümid etdiyini bildirib ki, Çinlə razılaşmaya gəlmək üçün iki raund danışıq kifayət edər. Laythayzer isə fevralın

axırlarında bildirmişdi ki, Çin iqtisadiyyatının böyüklüyünə görə dünyada ikinci ölkədir. Amma “azad ticarət qaydalarını pozur. ABŞ-ın bütün ticarət siyasəti tarixində başqa elə bir ölkə tanımıram ki, Birləşmiş Ştatlar üçün bu qədər ciddi problem yaratmış olsun”.

Çin və ABŞ keçən ilin iyul və sentyabrında qarşılıqlı olaraq bir sıra məllərə ildə milyardlarla dollar həcmində gömrük rüsumu tətbiq etmişdilər. Dekabrda Argentinada keçirilmiş

G-20 sammitində iki ölkə liderləri ticarət müharibəsində “atəşkəs” elan etmişdilər. Prezident Donald Tramp 90 gün ərzində müəyyən məsələlərlə bağlı razılıq əldə olunacağı təqdirdə Çindən idxal olunan illik 200 milyard dollarlıq malların rüsumunu yanvarın 1-dən 10 faizdən 25 faizə qaldırmamağa razılaşmışdı. Danışıqlar hələ davam etsə də, ABŞ rüsumları qaldırmayıb.

Paşa ƏMİRCANOV, “Xalq qəzeti”

ALEKSANDR SEROV: Mən təbiətdən romantik adamam

“Mən Azərbaycanı çox sevirem. Bu ölkə dünyaya Müslüm Maqomayev, Rəşid Behbudov, Polad Bülbüloğlu kimi istedadları, digər görkəmli insanları bəxş edib.

Ölkənin paytaxtı Bakı haqqında danışmaq qurtarmaz. Bu, MDB-nin ən gözəl və qonaqpərvər şəhərlərindən biridir”.

Rusiyalı müğənni Aleksandr Serov bu fikirləri Heydər Əliyev Mərkəzində solo konsertindən sonra jurnalistlərə müsahibəsində söyləyib.

Müğənni daha sonra deyib: “Mənim mahnılarımin əksəriyyəti sevgi haqqındadır, çünki mən təbiətdən romantik adamam. Bu mahnıları ifa etməkdən böyük məmnunluq duyuram. Şadam ki, uzun illər boyu insanlar mənim yaradıcılığımı qiymətləndirirlər”.

Daha bir Kanada vətəndaşına ölüm hökmü oxunub

“Reuters” agentliyinin yaydığı məlumata görə, Kanada vətəndaşı Fan Vey narkotik vasitələrin istehsalı və qaçaqmalçılığına görə Çin məhkəməsi tərəfindən edam cəzasına məhkum edilib.

Bildirilir ki, hökm Çinin cənubunda yerləşən Qandun əyalətinin Szyanmen şəhərinin xalq məhkəməsi tərəfindən çıxarılıb. Bu, Çində il ərzində Kanada vətəndaşına ölüm hökmünün verdiyi ikinci hadisədir.

Kanada vətəndaşı ilə yanaşı, U Cipi adlı şəxsin də edam cəzasına məhkum edildiyi bildirilir. Daha 5 əcnəbi – Mark adlı amerikalı, həmçinin Meksika vətəndaşları Leon, Pedro, Oskar və Karret iki il tənə salınmaqla ölüm hök-

mü və ömürlük həbs cəzası alıblar.

Məhkəmə materiallarına əsasən, Fan Vey 2012-ci ilin martında cinayətkarlarla birlikdə narkotik vasitələrin istehsalı və ticarəti ilə məşğul olmaq qərarına gəlib. Onlar həmin ilin iyul ayından noyabra qədər 63,8 kiloqram metamfetamin və 365,9 qram dimetamfetamin adlı narkotik maddə hazırlayıblar.

Xatırladaq ki, 2019-cu il yanvar ayının əvvəllərində

Çinin Lyaonun əyalətində yerləşən Dalyan şəhərinin orta pillə məhkəməsi Kanada vətəndaşı Robert Lloyd Şellenberqi narkotik qaçaqmalçılığına görə edam cəzasına məhkum etmişdi. Hadisə geniş beynəlxalq rezonansa səbəb olmuşdu. Kanada hakimiyyəti Çindən hökmü dəyişməyi xahiş etsə də, Pekin güzəştə getməmişdi.

Rövşən ATAŞIYEV, “Xalq qəzeti”

Neftin qiyməti yenidən artmağa başlayıb

Dünya bazarında “qara qızıl”ın qiyməti yenidən artmağa başlayıb. Londonun “ICE” Birjasının məlumatına görə, “Brent” markalı neftin qiyməti 1,4 faiz artaraq bir bareli 73,06, Nyu-York Əmtəə Birjasının məlumatına görə, Texas sortu adlandırılan ABŞ-ın “WTI” markalı neftinin qiyməti 1,2 faiz artaraq bir bareli 63,70 dollar, Azərbaycanın “AzeriLight” markalı neftinin qiyməti 1,5 faiz artaraq bir bareli 74,61 dollar olub. Ekspertlər bildiriblər ki, əgər ABŞ OPEC-ə təzyiq etməsəydi, neftin qiyməti daha da yüksək olardı.

Qəzənfər QASIMOV, “Xalq qəzeti”

Ukrayna AES-də yanğın

Ukraynanın Rovensk atom elektrik stansiyasında (AES) yanğın baş verib. Yanğına görə stansiyanın üçüncü blokunun işi dayandırılıb.

Stansiyadan bildiriblər ki, yanğın axşam vaxtı baş verib. Yanğına səbəb isə transformatorlarda olan nasazlıq olub. Yanğın söndürülüb.

Hazırda stansiyanın birinci və dördüncü blokları tam gücü ilə işləyir.

Qeyd edək ki, Rovensk AES 4 blokdan ibarətdir və stansiyanın gücü 2835 meqavatdır.

Qəzənfər QASIMOV, “Xalq qəzeti”

✓ Sabirabad rayonunda İmranov Nerman İmran oğluna məxsus 3 hektar 22 sot pay torpaq sənədi itdiyi üçün etibarsız sayılır.

✓ Fövqəladə Hallar Nazirliyinin Dövlət Yanğından Mühafizə İdarəsi tərəfindən Həsənova Gülnarə Vəqif qızının adına verilmiş xidməti vəsiqə itdiyi üçün etibarsız sayılır.

Hava proqnozu

➤ **Mayın 1-də**
➤ **Bakıda və Abşeron yarımadasında** dəyişən buludlu olacaq. Yağmursuz keçəcək. Mülayim cənub küləyi əsəcək. Gecə 12-15, gündüz 19-24, Bakıda gecə 13-15, gündüz 21-23 dərəcə isti olacaq. Atmosfer təzyiqi norma daxilində 760 mm civə sütunu, nisbi rütubət gecə 60-65, gündüz 45-50 faiz olacaq.
➤ **Naxçıvan Muxtar Respublikasında** əsasən yağmursuz keçəcək. Şərq küləyi əsəcək. Gecə 5-10, gündüz 20-25 dərəcə isti olacaq.
➤ **Yuxarı Qarabağ: Xankəndi, Şuşa, Xocalı, Xocavənd, Qubadlı, Zəngilan, Laçın, Kelbəcər, həmçinin Daşkəsən-Gədəbəy rayonlarında** əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin axşam saatlarında bəzi yerlərdə yağış yağacağı gözlənilir. Şimşək çaxacağı, dolu düşəcəyi ehtimalı var. Gecə və səhər ayrı-ayrı yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Gecə 2-7, gündüz 14-19 dərəcə isti olacaq.
➤ **Qazax, Gəncə, Goranboy, Tərtər, Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl rayonlarında** əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin axşam

bəzi yerlərdə qısamüddətli yağış yağacağı ehtimalı var. Gecə və səhər bəzi yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Gecə 11-16, gündüz 22-27 dərəcə isti olacaq.
➤ **Balaken, Zaqatala, Qax, Şəki, Oğuz, Qəbələ, İsmayilli, Ağsu, Şamaxı, Siyazan, Şabran, Xızı, Quba, Xaçmaz, Qusar rayonlarında** əsasən yağmursuz keçəcək. Lakin axşam bəzi dağlıq ərazilərdə lokal qısamüddətli yağış yağacağı gözlənilir. Şimşək çaxacağı, dolu düşəcəyi ehtimalı var. Gecə və səhər ayrı-ayrı yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Gecə 9-14, gündüz 21-26, dağlarda gecə 0-5, gündüz 13-18 dərəcə isti olacaq.
➤ **Mərkəzi Aran: Mingəçevir, Yevlax, Göyçay, Ağdaş, Kürdəmir, İmişli, Ağcabədi, Beyləqan, Sabirabad, Biləsuvar, Saatlı, Şirvan, Hacıqabul, Salyan, Neftçala rayonlarında** yağmursuz keçəcək. Gecə və səhər bəzi yerlərdə duman olacaq. Şərq küləyi əsəcək. Gecə 10-15, gündüz 23-28, dağlarda gecə 8-13, gündüz 18-23 dərəcə isti olacaq.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin İctimai-siyasi məsələlər üzrə köməkçisi-şöbə müdiri Əli Həsənov və ictimai-siyasi məsələlər şöbəsinin kollektivi şöbə müdirinin müavini Vüqar Əliyevə anası

ŞÖVKƏT XANIMIN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

AZƏRTAC-ın kollektivi Azərbaycan Respublikası Prezidenti Administrasiyasının ictimai-siyasi məsələlər şöbəsi müdirinin müavini Vüqar Əliyevə anası

ŞÖVKƏT XANIMIN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Dövlət Sığorta Şirkətinin sədri Məmməd Məmmədov ailəsi ilə birlikdə Adıgözləvölər ailəsinə azizlər

ŞİRXAN ADIGÖZƏLOVUN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti yanında Kütləvi İnformasiya Vasitələrinin İnkişafına Dövlət Dəstəyi Fondunun icraçı direktoru Vüqar Səfərlı Vüqar Əliyevə anası

ŞÖVKƏT XANIMIN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Milli Konservatoriyasının rektoru, Xalq artisti Siyavuş Kərimi və AMK-nın professor-müəllim heyəti milli vokal kafedrasının müdiri, Azərbaycan və Dağıstan respublikalarının Xalq artisti, professor Azər Zeynalova anası

ELMİRA XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Teatr Xadimləri İttifaqının sədri Azər Paşa Nəmətov, ittifaqın idarə heyəti və mərkəzi aparatı Azərbaycan və Dağıstan respublikalarının Xalq artisti, professor Azər Zeynalova anası

ELMİRA XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

“Xalq qəzeti”nin baş redaktoru Həsən Həsənov və redaksiyanın kollektivi Vüqar Əliyevə anası

ŞÖVKƏT XANIMIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

“Xalq qəzetin”nin kollektivi qələm yoldaşları, şair-publisist Akif Əhmədşölə qayınatası

SƏFTƏR KİŞİNİN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Azərbaycan Milli Konservatoriyası nazirində Musiqi Kollecinin direktoru, professor Nazim Kazimov və kollecin kollektivi Milli Konservatoriyasının kafedra müdiri, Azərbaycan və Dağıstan respublikalarının xalq artisti, professor Azər Zeynalova anası

ELMİRA ZEYNALOVANIN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və dərin hüznə başsağlığı verir.

BAŞ REDAKTOR

HƏSƏN
HƏSƏNOV

TELEFONLAR:

Məsul katib: 493-61-02
Şöbələr: 493-59-03 (8 xəttli), 493-69-47, 493-34-13, 493-34-23, 493-59-47, 493-45-18, 493-33-01, 598-84-13.
Reklam və elanlar: 493-82-21, Faks: (99 412) 493-02-80, 598-28-64;
E-mail: info@xalqqazeti.com, xalqqazeti@gmail.com

“Xalq qəzeti”nin kompüter mərkəzində yığılıb və səhifələnilib, “Azərbaycan” nəşriyyatında ofset üsulu ilə çap olunub.

ÜNVANIMIZ:

AZ-1000, Bakı şəhəri, Bülbül prospekti, 30.
Şəhadətnamə 022273

İNDEKS 0282
TİRAJ 7919
SİFARİŞ 1452
QİYMƏTİ 40 qəpik

Çapa imzalanmışdır 00:00